¶ Quomodo christi misteria per consideratioem morosius sunt tractanda.

Mirabilia testimonia tua. ideo scrutata est ea anima mea. ps. Postq posuim9 Rosarius de christi misterijs ad legendum Item qz alia ad commemorandum nūc tercio consideratoribz quedā sūt punctula considerabilia ponenda circa christi misteria Non cm satis erit pspicatoribz christi misteria commemorare. sed singla considerare. singla cū ps scrutari debet quo eruat mel de petra. oleum qz de saxo durissimo Qui pscrutatiois exercitio q se accommodare vellet. nō opus multa habere illi pūcta. sed certis articulis se dabit pscrutādis q longius imoretur z figatur attentius tractando eos p scalā meditatoriam supra positam Et q in considerationibz habūdare volet. legat mgrm Gherardum groet in de quatuor meditabilibz vbi materiam latam pstat in vno commorandi scz vt Primo homo retractet que ō articulo assumpto narrat euangelica historia Secō qs tradat ei correspondentes figuras z ꝓphetias veteris pagine Tercio q sanctis reuelata Quarto q his videntur verisimilia z pia Quinto rōnabilia cōsideramenta qualia doctores ponūt. O latissima cōmemorādi instrumenta. o turgida organa copiarum Qui vos ad manus haberet ante temp9 qz meditādi materia illi deesset semp Nam singla horum latissima adhuc sub se complectūt mēbra. Nec obūciat qs de labore Vescendum est em panis nedum materialis sed z doctrine in sudore vultus nostri Et paucus labor grandem pariet fructum. Uno anno laborem apponat pūctula considerationum circa xpi misteria congregandi. z post eternis diebz suis fauis qere vesci poterit Nos iste ait Gerson non virorum est sed infantium nō posse vel nolle cibū recipe nisi aut pmasticatum aut minutatim discissum Vexrn morem gerentes puulis cepim9 alibi certa puncta p rosaria colligere. circa christi incarnatioem. nativitatem. circumcisionem. magorum oblatioem. in templo oblationem. passionem. r surrectioem z alias q qz plures festiuitates. modū sil'r faciendi z formas dātes oibz studiosis z deuotis

¶ Prologus in exercitatorium dominice passionis.

Christo in carne passo ⁊ vos eadem cogitatione armamini. pri me petri quarto

Postq egim9 ō q̄busdā cōsideratioib9 circa christi vita z misterioz ei9 dispēsatiōz gnaliter Hic agēdū de ei9 passiōe specialiter q̄ efficacius mentes mouere solet. Amplius em teste bern. mouet ad pietatem mortis atqz passiois christi. qz vite recordatō Illa ait mihi regla hec a morte redemptio est. Illa vitam istruit hec mortem destruit. Vita q̄dem laboriosa sed mors pctosa. vtraqz ad modū necāria sed hec sedulo mihi z frequētius meōrāda. quēadmodū exhortat pastor pm9i vbis pscriptis Quare z singla ris de ea titulus est formād9.

¶ De inducriuis ad dmice passiois meditatioem frequētādam Ca. i.

O passiois dmice meōriam frequētandam plurima possent pōi inducriua. q̄ppe oia iam supra circa misteria vite ei9 assignata. qz scz est Hoc gratū. suasum. dignū. qz op9 vtile multū supra folio ¶ Nil em hoc exercitio gracius aut acceptius. Ait em Bōauē. Nullū gtius deo p petis sacrificiuz defunctis efficacius remediū. āgelis mai9 gaudium summe gl'ose trinitati pstāti9 reuerentie amoris z g̃ titudis obsequū valebit offerre. qz i vita z passiōe ihu xpi ꝓtēplādo roti9 vite vrē ipēdere ōcursū. Ut z cuidā hermite postq lōgiu scle erorasse dñs vt oōderet sibi q̄d ie certa fuicia magz acceptaret. appuit xps cū cruce dicēs q̄ i illo sibi ita ꝓplacerz sicl co q̄ hō passioēz z crucē portz i corde. qz ārt h9 meōria necāria sit supra ē mostratū vbi ōz. q̄ tm vnicoiqz (saltē adlto p derit xpi passio quantum eam applicauerit hō p piā meditatoēz sibi. O is ei vt clos ait sal9 hoiz i xpi morte posita ē. nec vlla res ē q̄ magz ad salutē hoiz prineat qz passio xpi. qz ārt vtilis sit meōria dmice passiois nō facile dici pt. Donūt varij varios fructus. q̄s tm nos ad duo denariū istar duodecim fructū ligni vite reducemus.

Passio pēsata fruct9 pariet duodēos
Cōpūgit. purgat. lustrās. spē dat. caiz. ārgz
Robur dat. vitā. reficit. laus. gādia. tutat.

¶ Prim9 fruct9 ē ꝓpūctio mētis Passiois em xpi denota meditatio ad pniam z pres eius ꝓpūgendo mētē accēdit. nā ꝓtionē inducit In ei9 signū. petre scisse se z tremor9 fact9 est xpe passiois Quoz instar et peroz ne petris durior. ne cra isensibilior videatur ad contritionem debet commoueri. Confessionē induit. In cui9 idicū monumēta apta sunt. Ad satis

factiõem cõmonet vt velim⁹ etiã aliquid pati ꝑ peccatis proprijs dñ christũ cõtemplamur tanta passũ ꝑ alienis siue nris. imo ⁊ hec plene satisfacit. Ita ꝙ teste Bonauẽ. nihil est in hoie qõ ita opat vniuersalez satisfactionẽ sicut meditatio dñice passiõis Quisq; igit vere ad penitentiã volet ꝓpũgi de xpi passione hunc fructũ carpe debet. ¶ Secũdus fructus est purgatio mẽtis a vitijs ⁊ vitioꝝ reliquijs puta cõcupiscentijs malis Est eñ iordanis in quo naamã leprosus mũdatur Et in soli⁹ hui⁹ agni sanguie scti dealbãt stolas suas. Et quisq; veneno cõcupie pcussus serpentẽ hũc eneũ aspexerit statim san⁹ erit. hic Bernã. Quid tã efficax ad curandũ ꝓscie vulnera nec nõ ad purgandũ aciẽ mẽtis q̃z xpi vulneꝝ sedula meditatio! Est ergo efficacissima medicina purgatia Tertius est illustratio mẽtis. In hac ei plenitudiez scie Bernã. inuenit imo ⁊ apls ipe q̃ dixit. Nihil arbitrat⁹ sum me scire inter vos nisi iesũ xpũm ⁊ hunc crucifixũ. Quare ⁊ hec nrã sit sublimior phia. hec ei de oibus docet. vt dicit in Horologio eterne sapiẽtie. Frequẽs meõria hui⁹ passionis indoctũ reddit doctissimũ ⁊ ideotas ⁊ ĩpiros facit ꝑficere in mgrõs. Mgrõs inq̃z scie nõ que iflat. sed charitatis q̃ edificat Jpa est velut quidã liber vite in quo omia saluti necessaria inuenitur. Hic liber ꝑ oibus ꝓhoꝝ libraz de oibus docẽs. mellea quadã dulcedine punct⁹ Felix q̃ eius studio serio se incũbit. qz oim grãrum ⁊ virtutum citi⁹ sumet incrementũ Quõ aũt in hac passione dã oia scibilia ⁊ artes relucent Pulchre Bona uen. in suo vt aiũt stimulo docet. ¶ Quart⁹ est spei subleuatio Bernã. Scio ꝙ merita mea nõ sufficiũt qõ mihi deest audacter vsurpo ex visceribꝫ christi ⁊ẽ Tota spes mea in morte dñi mei est. Et Aug⁹ Non possum terreri multitudine petõꝝ meoꝝ. nõ possuz desperare. si moꝛs dñi in mentẽ venerit. qz petã mea illũ vincere nõ possunt ¶ Quint⁹ est inflãmatio ad caritatẽ Bernã. ⁊ añ Augustin⁹ Sup oia te mihi reddit amabilẽ o bone iesu calix quez bibisti op⁹ nrẽ rẽdẽptionis. Hoc eñ oino amorẽ nostrũ necessario vendicat sibi. Hoc inq̃z nostrã deuotionez blãdi⁹ allicit iusti⁹ erigit. ⁊ arcius stringit. ⁊ afficit vehemẽtius. Quo durioza ꝓtulit eo efficacius amorẽ nrm ad se rapit. Est eñ carbo ignit⁹ ¶ Sextus ẽ augmẽtatio virtutũ ⁊ meriti. Preit eñ hec meditatio oia opera bona qua sine cetera parũ valent. Nisi eñ passioni applicata fuerint. nõ grata erunt sed cruda. Et ꝫ fõs est ⁊ origo meritoꝝ. Satius aũt ex ipo fonte bibũt aque. Hinc Albert⁹ magn⁹ ait. Simpler inq̃t rẽoꝛdatio passiõis. xpi multopl⁹ hõi valet q̃z si integruz annũ ieiunaret in pane ⁊ aqua. vel si quotidie virgis aut flagellis cederet vsq̃z ad sãguinis effusionẽ. vl si quotidie legeret integrũ psalteriũ. Hec ille Prestat eñ spũale hoc exercitiũ oi corpali. ¶ Est ergo nob in meditatione dñice passionis magna multitudo dulcedinis. grẽ plenitudo. ⁊ pfectio virtutũ ¶ Septim⁹ fructus est roboratio ⁊ cõfortatio in tribulatiõibus In oibus aduersitatibꝫ aiũt Aug⁹ ⁊ Bernã. nõ inuenit tã efficax remediũ q̃z vulnera xpi. In illis dormio secure ⁊ requiesco intrepid⁹. Jtẽ in tẽtationibꝫ Bernar. Cũ me pulsat aliq̃ turpis tẽtatio recurro ad xpi vulnera. Cũ me premit caro mea recordatiõe vulnerũ dñi mei resurgo. Cũ diabol⁹ mihi parat insidias fugio ad viscera mie dñi mei ⁊ recedit a me. Si ardor libidinis mouerit mẽbra recordatiõe vulnerum dñi mei extinguet. Magne ergo virtutis ẽ ait. Quisq; genes. meõria passiõis christi q̃ si fideliter ĩ mẽte tenetur oẽs tẽtationes. ⁊ petĩ exercit⁹ fugant. Est ergo turrissimũ ꝓsidiũ cõtra insult⁹ diabolice tẽtatiõis Quia dat hic scutũ cordis laborẽ suũ ⁊ẽ ¶ Cõfortat q̃z ad pferenda mala. In ea eñ est dulcissimũ solacium cõtra ictus oĩs afflictiõis. Unde Grego. ait. Nihil adeo graue qõ nõ equanimiter tolerek. si xpi passio ad meõriam reducat. Et ysyõ. ⁊ Aug⁹. Si passio redẽptoris ad meõriã reducitur nil tã durꝝ qõ nõ equo aio toleretur. Parua erũt q̃ toleram⁹ si recordemur q̃d biberit ad patibulũ q̃ nos inuitat ad celũ. Est ergo lignũ trans aquas marath. Qua propter apls ait Recogitate eũ q̃ talem sustinuit a petõribꝫ aduersus semetipm cõtradictionẽ vt nõ fatigemi aĩs vrĩs deficiẽtes. Cõfortat etiã ad agẽda bona qz magni amoris oñdit nos debitores. Hinc ⁊ elephantis oñdebatur sanguis q̃ ad pliũ aiarent. Octauo dat vitã. i. est vinificatio ĩ vera aie vita. Bernã. Passio dñi mortuos viuificat. O abscõdita fortitudo. moꝛs xpi mortuos viuificat vniuersos Non⁹ est refectio mẽtis dulcedine mira. In ea eñ inueniũtur vberrima pascua diuine cõsolationis quibꝫ spõsa recreat Hic coẽdit fauũ cũ melle ⁊ bibit vinũ cũ lacte suo ita vt dicat cũ Bernardo. Bonuz mihi diligere iesu nil vltra q̃rere. mihi prorsus deficere vt illi queã viuere. ¶ Decimus est iflammatio ad laudẽ dei Bernã. Omnia ossa mea germinãt laudẽ cũ recordor xpi passionem Unde ⁊ super iudicia iusticie hui⁹ dauid cõfitebatur media nocte. ⁊ septies in die laudem dixit. Sic filij isrl cantiũ cc cinerũt post transitũ maris rubri Inter eñ oia opa xpi istud dignissimũ laude ¶ Undecim⁹ est eterne vite pstatio. Post mortẽ nãq̃z sũmi põtificis homicida ⁊ exul reuertit in terrã suã Et q̃ ds huius crebrius ⁊ deuoti⁹ memĩerit in via: eo ãplius iuta sanctũ Tho. gloriabit in patria Utz in exemplo de fratre carbũculũ sub pectore gerente ꝑ premio singulari quia sepi⁹ huius ꝓmeõrabat ¶ Duodecio tutat ⁊ liberat a purgatorio. Liberat enim ⁊ illic detẽtos quippe quia sacrificiũ sufficiens est pro eis a ꝯo acceptũ. Tutat etiã ⁊ pseruat ne quis eo deueniat si digne applicuerit hanc sibi practicã que ĩ horologio

eterne sapie docetur. Ut sez cū dolore peccā bō cōme/
moret. Secundo aggrauet. Tertio se valde humili/
et. Quarto christi meritū z passionē extollat. p eam
pro plena remissione peccaminū obsecrādo Et tunc
nihil hesitandū quin etiā dicet nobis dimittūtur ti/
bi peccata tua. Pronior ēm est fons ille pietatē iugi
ter scaturiens ad miserādum q̄z nos ad perendum.
¶ Hec de duodecim fructibus ligni hui⁹ vitalis q̄s
facile cōquirit meditator sedulus dñice passiōis As/
cende igitur in palmā quicunq̄z his fructibus refici
voles. Si te nō possunt allicere iam dicta Vel saltē
impellant te dei p̄ceptū z ecclie institutum. Jussit
ēm dñs sui cōmemorationē fieri z ecclia missam in
hui⁹ meōriam audire p̄cepit. Si nō trahit bonum
vtile z honestū. vel alliciat te delectabilitas h⁹ Me
ditari ēm iesū z hunc crucifixū vere est edere ō ligno
vite z gustare viuū dei verbū z mānā absc̄ōdito refi/
ci. cuius gustū p̄ter eum qui accipit nouit nemo. cu/
ius dulcedo in immēsum supat omnes etiam delcā
tiones mundi licet cōgeste fuerint in vnū. Christo i/
gitur in carne passo eadem cogitatione armare qui s
quis in omne cupis progredi bonū. quisquis gusta/
re voles p̄enumeratos fructus ¶ Verū tamen si dl/
cissimi sint fruct⁹. palatū tamen nō sanū aut vir aut
nō afficere possunt. Qua propter qui hos gustare cu
pit purgato affectu oportet accedat. Et licet ex supe/
rioribus colligi posset qualis erit misterioruz christi
cōtemplator. passionis tamē meditatorē singulari⁹
oportebit disponi. Ait ēm Bernar. Qui in hac scien
tia que super oēs est proficere volet oportet vt oēm
vanā cōsolaticunculā z delectationē prorsus abscin/
dat. Non ēm decet eum qui vult christi dolorem me
morari z sentire in verbis risibus z lusib⁹ vane ꝓfol
ui Sed omnis oportet vana cōsolatio abijciat si vn
q̄z in cruce gloriari cupit Nō enim bene cōuenīt nec
in vna domo morantē consolatio carnis z cōtempla
tio dominice passionis Crux christi voluptati aduer
satur z voluptas cruci. Renuat cōsolari aiā tua
in alijs. si vis in crucis memoria oblectari. Nec vt q̄s
dam te terreat crucis nomē. cuius tamen si dur⁹ a/
marus doloroſus horridus a foris videat aspectus
est tamen in ea tanq̄z horrido vase dulcissimū z p̄cio
sissimū nectar amantis. z tantope amantis dei p̄cō/
ditum. cuius nectaris cui vel stillicidiū vnū delibare
donatum fuerit mor respuet omnia mūdi. mor illi
aberit nisi in cruce gloriari. Ut igitur tibi crux sapi
at. opus est carnem crucifigas.

¶ Tria que multum iuuant z quodāmodo necessa
ria sunt meditationi . §. primus

¶ Qui autem vere in dominice passionis exerci/
tio proficere cupit nō illi q̄ exaratus q̄ dispo/
situs sit sufficere debet. sed oportet vt de illis tribus
supra iam dictis etiam prouideat sibi Ut
certū tps sibi p̄figat intermittat.
Sez ōbitū modū p̄stituat ne deficiat.
p̄uctula quedā colligat fluctuet.

¶ Tempus opportun⁹ est sub missa. Missa ēm cele
bratur vt mors domini recolatur. Cetera coaptz q̄s
q̄z sibi De punctulis habendis q̄z id congruat supra
est declaratum. vnde z infra Rosaria quedā assigna
bimus z certa puncta Super omnia autem necesse
est habere modū bonū. Nisi enim lignum istud vite
affectuose meditationis z masticationis dentib⁹ at/
tritum. immo z ruminatum fuerit. minime animi
palatum afficiet reficiet impinguabit. Quapropter
scala subnectenda est: que habet z modum inician/
di. progrediendi z terminandi ponens practicas de/
terminationes

Scala meditatoria dominice passionis
Capitulum secundū.

Hec est scala peccatorū p quam christ⁹
rex celorum ad se trahit omnia Quo/
niam fili⁹ hominis in monte mirre. i
palma frugifera exaltat⁹ qui in eius
palmā cōscendere benedictūq̄z fructū
ei⁹ cum sponsa appēhendere volet sca
la opus habet. Teneat itaq̄z scalam istam qui ñ ha/
buerit meliorem. cuius ita sunt ordinati gradus vt
duo primi sint exordiales. duo postremi terminato/
rij aut finales Intermedij autem processionales. ita
q̄ amministrent bonū modum inchoandi. pgredie
di. terminandi. que tria ad laudabile quod q̄z op⁹ cō
currere debent De quibus singulis breuiter agēdum
Nec quēq̄z moueat q̄ sufficere posset pro modo me
ditandi scala illa superior generalis. Quia licet suffi/
ciat. nō tamen tam determinatos processus habz q̄
parvulis necessarij sunt

¶ De gradibus iniciatorijs scale passiōis. §. primus

Hominis est animū preparare Proverbiorū
xvi. Quoniā vt crebrius iam dixim⁹ q̄ talez
de actibus suis plerunq̄z homo fructum re/
portet quali animi preparatione. quali item affectu
ad eos accessit. Ideo necessarium est vt homo semp
preparet cor z potissimū cum sacratissima queq̄z pu
ta passionis misteria corde retractare volet. Et ergo
preparatorij gradus premittūtur. Quisquis igitur
domino pro te passo non ingratus voles inueniri.
studeas q̄ vel vnā in dies horā tāto bñficio retractā/
do dedices ne dū iudex aduenerit ipropere Nospes
fui z nō suscepistis me. Item q̄z Nō vna hora potu/
istis vigilare mecum. Et licet mens suo more

ant diabolica instigatione ad optima quecq algeat: licet subterfugiat. nō ideo memoria passionis intermittenda. sed pigrā mentē primo hoc gradu velut calcaribus quibusdā vrgeat z ad id inurat

F ¶ Gradus primus

Exussio dispositoria. De qua Esaie. lij. Excutere de puluere cōsurge sede hierl'm solue vincula colli tui captiua filia syon. qz gratis venūdati estis. Et est qua

torpentez excites | īductioē ꝯsiderationēz
mētē distractā recolligas | p tui vocationēz z vacationēz
fluctuātē stabilies | certi articuli assumptionēz.

¶ Primo ēm omniū mentē torpidā debes p inductionū cōsiderationem excutere vt possis viriliter z feruenter aggredi. vt Bonauē. ait. tā sacrū opus. Inductiua aūt ad id incitantia plurima iam sūt pretacta. Que tñ poterit homo sub septenario hoc tenere fm septē ferias dierum. vt excitetur ad xpi passionē libenter ruminandā Quia

tā deo z scīs gratū | Declaratio horuz
a xpo z apl'is ers pceptū | ex superiorib colligi pt
a scīs vniuersaliter suasū | Per hec ita
.s. tā iustū z dignū | qz z hmōi mensa
tā saluti nrē necessariū | torpore excitanda
tā in presēti vita ꝯmodosū
z in futuro vtile z meritoriū

¶ Secūdo principaliter oportebit mentē distractaz recolligere. z ab oibus ipedimentis z obstaculis meditationū euacuare. Iuxta illud. ps. Vacate z videte ¶ Tertio necesse est mentē iā excitatā recollectaz z dispositā p certi articuli alicui⁹ assumptionēz stabilire. ne. s. fluctuet in incertū z in multitudie obruat Valde ei cauendū dñice passionis ꝯremplatori. (ait Ludolphus) ne plurima glutiat sil'. sed feriatim aliquid de ea p singulos dies accipiat. in quo sabbatuz faciat delicatū cuicq ruminādo inhereat tenaci⁹ z lōgius imoretur. Unde poterit q̄sqz certos sibi arripere articulos fm dies distinctos. vtz in arbore crucifixi Bonauē. ant in Rosario supiori vel infra

¶ Verum si meditari nō libuerit vel crēplo helisei applicaribi saltem cōcinendo subnerū excitatoriuz versum Cant⁹ ēm z auz iuxta apl'm cordialia sunt id est excitatiua cordis. Et cantabit sub nota. Crux fidelis Pange lingua. Vel vrbs beata.

Hymnus.

Excitare excitare. o peccatrix anima.
¶ Christū passū speculare. vtute mgnia
Inductiua meditare. q̄qz linquēs ikima.
Nihil q̄ppe trinitati. delitabis gratius.
Ac supne ciuitati. dedicabis satius
Christi q̄p hūanitati. herere tenacius

¶ Verū quoniā scriptū est Bestia q̄ montē tetigerit ipsa lapidabit. licet sis excitatus. licet vtcūqz recollectus. nō tamē mēte imūda ad sacratissima hec sacra reuoluēda ascendēdū. Unde oportet exerceri sequenti gradu ¶ Gradus secundus

B Enivolentie captatio. De qua Exodi. xix.
b Qui accedūt ad dōm sanctificētur ne percutiāt eos. Et ē qua intucaris

tuā insufficientiā z vilitatē | te hūiliando
diuinorū actuū altitudiem | hic misteria xpi fruerēdo.
(et dignitatē
dei potentiā z pietatē | p dignitosa meditatione orando.

Et est huius grad⁹ exercitatio vtilis z necessaria valde. Necessaria qz fm Augusti. Melius est spūalia penitus omittere q̄z ipure ea tractare Unde aū spūalia necesse est purgari corda. Dicitur ēm Leui. xij. Omis hō qui accesserit ad ea que cōsecrata sunt in q̄ imunditia ē. peribit de populo suo Et que ita consecrata z sctā vt passionis christi misteria: Unde nō licet ea versari mente īmunda. Patet ergo necitas Q̄ etiā vtilis sit exercitatio hui⁹ gradus docet Bonauētura Quo inquiens pfecti⁹ cōtritionis lauacro caligo mētis detergitur. eo lucidius dīne repationis beneficiuz speculatur. Si igit̄ periculū indigne meditationis voles euadere si mēte pspicaci christi misteria cōtēplari stude te in hoc gradu primū exercere Te scz profūde humiliando ex cōsideratione tue insufficiētie z vilitatis Nō ēm sum⁹ teste apl'o sufficiētes cogitare aliquid ex nobis zc. quanto ergo min⁹ tam altissiā misteria cōtemplari. Sed etiā ex vilitate indigni sum⁹ vt introeant tam sctā misteria sub tecto mētis nrē. Quā vilitatē ex multis deprhendere poterim⁹ vtū in de sacrō est tactū Sed ne multitudine distrahamur poterim us assumere p singulos dies singula mortalia petā fm septenas pscriptas folio. z videre q̄z singula cū suis speciebus z filiabz dñentur z regnēt in nobis folio ¶ Et si foderim⁹ pietem inuenie⁹ q̄ super carbones denigrata sit facies mētis nostre z q̄ luto simus viliores. Unde valde verenduz ne si bestiali mente accesserim⁹ ad montē lapidemur Et quo ampli⁹ hūilieris z ad reuerētiā erga xpi passionē incutiaris. attende e regione diuinorum actuū altitudinē z dignitatē Quia iuxta Ubertinū taz sūt digni vt quisqz merito reputabit se indignū vel minimū articulū passionis eius retractare Valde ergo humiliari z reuereri debem⁹. Sed ne nimiū deijciamur habemus Tertio ppendere dei potentiā q̄ facile pt de īmundo facere mūdum. Iteqz pietatē qua audit oēs se invocātes Et sic iplorare dēmus quo ipe mentē erpurger. intellectū illuminet. affectū inflāmet ad digne de xpi passione meditandū

Heu q̄d aulis meditari. de tevina hostia

Sus assueta volutari. spurca p palustria
Polsum tremo lapidari. mōtē tāgēs bestia

¶ Sequūtur grad⁹ pseculorū Capl'm tertium

Ascendam in palmam z ap
prehendam fructus eius.
Cantico⁹ vij. Post gradus preno
minatos preparatorios subnecē
di sē grad⁹ processorū siue pcedēdi
q sumūtur fm varios modos qb⁹ christi passio inne
nicur a sanctis exercitata Quidam em sanctor exer
citauerunt se circa hanc
mēorādū vt ibē. dicēs Mēoria meōr eror tabes. zē
Ad ?pacēdū vt paul⁹ Si ?patimur iqd z ?fgnat im⁹
imitādū vt petr⁹. xp̄s pass⁹ ē p nob vob relinquens
fgrādū vt sapiēs Oráz fidiusforis tui ne obliuisca.
admirādū vt dd. Exercebor i mirabilib⁹ r. Mirabi
lia testimonia tua
exultādū vt spōsa Exl'tabi⁹ z letabimur in te
lētiendū vt iohes In hoc ?gnoui⁹ charitatem dei.
vniēdū vt vir fm cor dei Mihi adherere dō bonū est
¶ Sūt item z alij modi qb⁹ passio hec poterit ad
exercicium trahi Puta cum populo israela serpen
tib⁹ pcusso. ad sanandum. Item cum abbacuc ad cō
templandum Sed sunt hi modi sub prioribus com
pleri z cōprehensi vtz. Ad sanādum sub ymitatione
Cōtemplatio sub exultatione zē. Et singli hi modi
suos hūt fines z fruct⁹ singl'ares
p⁹ tertū mentis puritatem
2⁹ adgnātia gle sublimitatem
3⁹ erēplū xpi societatem
Nā iiij. ?siderat bnficiū iducēs ad bōr āplior effusiōēz
qnt⁹ mirabilia mēt' erasi z stupore
vi. fructū spūal' gust⁹ dulcorez
vij. caritatē charitatis feruorem
octō finem isepabilē dei vnioēm
Modis igitur oib⁹ his circa singulos passionis ar
ticulos exciremur vt ōni fructu hoc opplemur. nec
sufficiat commemorare solum sed accingam⁹ vires
ad ceteros etiam gd⁹ ascendendos z pcurrendos.
Nec obūciat qsq̄z multitudīem causans dicens illud
poete. Pluribus intent⁹ minor est ad singla sensus.
quasi vno solo sufficiat ptractare modo. Nam nō ē
hic multitudo. vni qppe articl'o inherē q trahitur
poēs gd⁹ inter qs dependētia est z ?nexio scholaris.
Ita q vnus sine altero pfecte nō poterit exercerī vt
ptz Suadem⁹ tñ vt q sqz illi gradui tenacius inhere
at. quo se magis affici volet. Puta si durus z ad cō
patiēdum sit insensibilis longius circa compassionē
exerceatur. Si frigid⁹ z segnis volēs istāmari lētifac
tionis gdui ibereat ptinacius z sic de alijs

Primus gradus
Commemoratio meditatoria De qua dñs
Hoc facite in meā ?memorationem ma.
xxvi. Item qz Arenor. iij. Recordare pau
ptatis z transgressiōis mee absinthei z fellis Mēo/ I
ria meōr ero z tabesz i me aīa mea Et ē qua
morose ?mēores euāgelicā historiā
attēte ?sideres ea q̄ patrīk ibsz ?sideratiōz varietatē
pfūd dijudices estimatioēm veram
¶ Vic notādū q pm⁹ iste grad⁹ pre ceteris ?cer'
nit pcessum intellectum. ?plectēs vtz oēs grad⁹ itel/
lectuos' positos supra in meditatoria scala.
Scz. ?mēorationē. ?sideratione. dijudicatioēm
Ceteri ār subsequētes respicūt magis affectū Dili'
gētius itaqz huic gdui immorādū qm sine ē ceteri
afficiēt paz. Nō em intellecti iurta sctm Thomam
nulla affectio esse pt Intellectualiter itaqz eam tracta
re debem⁹ ¶ In pmis iurta dm instituū cōmēo
rando ea q̄ dñs passus est fm qd euangelica enarrat
historia Tertū. s. euāgelicū de ꝓposito articl'o mēori
ter reuoluendo. z p ?mēorationem crebrius repeten
do Item qz instar Audolphi z ceteor postillator illū
diuidēdo z exponēdo. Et ē vt ōr morose. Noc ei do
cuit eterna sapiētia discipulum dicēs. Mēoria iqt
passiōis mee debet fieri nō pfunctorie. nec cum festi
na acceleratione. maxime cum tpe aderit sufficiens
z optunū. sed cū matura ac morosa ac pcordiali re
memoratione vt sic intrim⁹ eat in affem ¶ A pmo
hui⁹ gd⁹ mēbro null⁹ se abscōdere null⁹ se pt excusar
Facilis em est z oib⁹ ad manū ?mēoratio creditorū
z scriptor z ob id toties scp̄ta hortat ad eam vt in
deuterono. Cauē diligenter ne aliqñ obliuiscaris do
mini dei tui. Item ibidem xxviij. Erit vita tua q̄i pē
dēs añ te Et in thobia Omni tpe in mēte hēto denm
z sic de alijs. Quib⁹ oib⁹ libentissime obediendum ꝓz
Bernar. Nouit em qcūqz hz sensum xpi quantum
xpiane pietati expediat. quantum seruū dei deceat
z vile ei sit saltem vna hora dici passiōis ipsius ac re
demptiōis nostre attētius recolligere bñficia ad fru
ēdū suauiter in ?sciētia z ad recōdēdū fideliter i me
moria Expgiscere itaqz o aia xpiana z morose ptrac
ta singla q̄ de dño ihu narrat euāgelice siue historia
Secō. pgrediēs debes etiam cū salomōe ?siderare
q opponūt ē p mētē recolligēdo quō illa iam oliz fue
rūt pfigurata z a ꝓphetis multipl'r pdicā cetera itē q̄
sancti ponūt ?sideranda. diligenter z attente ?side/
rādo cuiusqz articuli causalitatē modalitatē circum
stantiarum ?gruitatē fructuositatē z crēplaritatem
z hmōi multa q̄ abūde excitārī se submistrabit in
spiratio diuina. Tertio q̄qz oportebit vt iā ?sideratā
pfunde cū paulo dijudices. z q̄z is q talia p te taliter
passus ē redamari dign⁹ sit ppēdas. z q̄ta cōpassio
ne gtitudīe deuotiōe misteria ei⁹ recolēda ?cludas.
Latissima in his matia meditatiōz āmistrat. i qb⁹

quō se hō exercitare dz er scala meditatoria supiori pz
Uer vt tā considerata p intellectū magis afficiāt opor
tebit res gestas vt vult dyonisi⁹ carth in ymagina
tiua formare tāq pñtes. vt sez fm Bern. Ita se hō
cogiter xpo passo pñtē in cogitatiōe sua. ac si tūc rē
poris ibi pñs fuisz qñ pass⁹ ē iam meditata. z ita se
habeat in loquēdo vidēdo dolendo. ac si dñz coram ocu
lis suis iam cerneret pacierem. Ita cm z ipe dñs si
bi in spū pñs erit sicz cogitabit ab eo pñs esse. z ita
accipiet sua vota z acceptabit sua facta Hec berna.
De qua ymaginatiōe formāda iam supra q̄dam sūt
pmissa. ¶ Et quo hec meditatio z ymaginatio af
ficiant magz dz h hō iuxta hō auē. fidē actuare z q̄ddi
tatē paciēr attēte z fideliter speculari. Cōsiderādo
sez q̄s est

humanitatem — homo
fm — quia est
deitatem — deus

hūanitatē	nataz	qz Uer⁹ hō. corp⁹. aiam. labor. z sitit. hic mors
q̄ztum ad	ōnōiatōz	Lux brachiū vitis via stella. leo. lapis. agnus
	officiū	Angelus. auctor. rex. pastor. iudexq sacerdos
Quis fz		
deitatē	Cōia	Ipe de⁹. dñs. pfect⁹ z esse. bonumqz
q̄ztū ad	ppria	Filius z ꝓbum. similis. species vel imago
	appata	Equal'. virtus. decor. et sapientia verax
	opa	Es medians. regans. saluans. medicāsqz beator

Ecce latissima hic aperitur cōmemoratiōis in meditā
do via. in quibus qui voleat pficere sibi debet illa pre
dicta de doctoribz z scriptis sup sententiarz libris eli
gere z scalariter ordiare vt sic posset in pmptu hrē.
Et potest hic gradus exercerī modo repñtativo vt i
centū articulis fit hymnus

Christo tibi rex amāde. p piā meōriam.
Passionis āmirāde. dinā historiam
Sacrificiū ꝗgrāde. xpiani gloriam

Et quis tam ferrei cordis q̄ videns deū in penis. nō
cōpatiatur ei. Ideo sequitur Gradus secūdus

Compassio. De qua apls ad Roma. viij. Si
cōpatimur z cōregnabim⁹ Et est hec cōpas
sio libenter exercitanda. qz sez

deo grata et accepta — Quantū cm ei sit ḡ
nob vtilis et ꝓmodosa — ta prz qz toriēs per
in se digna z iusta — scripturas hortat

Est

ad eā dicens. O vos oēs qui transitis p viam atten
dite z videte si est dolor sicut dolor meus. Itēq con
queritur de nō cōpatientib dicēs Sustinui qui simul
cōtristaretur z nō fuit z q̄ cōsolaret z nō inueni
¶ Quā aūt nobis vtilis z cōmodosa. verba aposto
li innuūt iam pmissa. s. Si cōpatimur z cōregna.
Nam iuxta cuiusdā deductionē. iuxta mensurā com
passionis erit gloria cōregnationis De tertio aūt
q̄z sez digna z iusta. doctor ille deuot⁹ Guillerin⁹ ter
torīs in suo sermone ait. Reuera nihil iust⁹: nihil
qz debitū magis q̄z cōpati ei. q̄ nō pro se sed tantum
pro nobis patitur. quod etiā insensibilia ipsa nozūt
instrumēta zc. Agite ergo ꝓpatiamur Ut autem
hec cōpassio in te exciterur magis

patientē psonā — ei⁹ q̄litatē
attēde — inflictā penā q̄ ad — passiōis acbitat
iiustā causam — crimis imūitatē

Primo inq̄z o cor durū z obduratū quo ad ꝓpassiōz
emolliaris attēde patientē personā Diligenter scili
cet cōsiderando e⁹ qualitatē. z nisi ferrei fueris cordē
inuenies vñ liquesces. Cōplectit em aggrauātia plu
rima passionis Attende igit qual' sit fm hūanitatē
z diuinitatem fm hūanitatē q̄ ad

originē — Nobil'ē. q̄dā: pm⁹. radix. danid stirps.
nataz — Pacific⁹. viuax. tener. z fortz speciosi⁹
vitam — Innocu⁹. scūs. plen⁹. pfectio. testis
penā nā — Est mitz. patiēsqz. tacēs. ē victia zagn⁹
famā — Not⁹ h. vt medic⁹ doctor. mirusz ꝓpha

attinētiā — Spōse. pr. fr. heres. caput ē. z amicus

fm diuinitatē q̄ ad pfectiōez. Perfect⁹. sci⁹. oipotēs
bon⁹ et deus almus ¶ Primo igitur oim attēde
q̄lis sit (de humanitate loquor. diuinitas em transi
cendit nos) qui patit quo ad originē. Et inuenies q̄
sit nobilissim⁹ q̄ ꝓpe et patriarchali. regali sacerdota
li sanguine ortus. cōplectens in se oēs causas nobi
litatis vt supra est declaratū folio. fons z origo
totius nobilitatis decus carnis vniuerse. Et tamē
adūcitur tormentis. Ipse hō quidā singularis z no
bilis Ipse primus z primogenit⁹ dei pris z virginis
matris primatū in omnib tenens. Radix z stirps
danid. dñs z ei⁹ fili⁹ Attēde ergo z hic cōsidera q̄ztus
sit dolor ei⁹. Quo em persona nobilior eo iflicta pas
sio ignominiosior. Et quo dignior q̄ patit eo afflictō
teste Chrysost. maior. O cor secū hec trutinet. deficit
hic calamus oīs Secundo attende qualis sit q̄ ad
naturā. Et inuenies q̄ sensa vinacissim⁹. cōplexiōe
tenerrim⁹. corpe et anima pacific⁹. tot⁹ cucraticus
zc. Et quibus granditer passio aggrauabat. Pri
mo in q̄z sensu vinacissimus. Notum āt est em pase
vnūquēqz pena aliqua sensibili torqueri z affligi. q̄n
toplus aliq̄s sensuū eā tanq̄z sibi incōuenientē sētit.
Sed z oibus rursus cōfessuz. sensus alicui⁹ hōis. tā

to plus ⁊ citius penā sentire ⁊ ex eadē torq̄ri q̄to sen
sus illi⁹ hōis fuerint viuaciores. xp̄s āt naka viuacis
sim⁹ q: optime ꝯplerionat⁹ ⁊ pfcē etatis ergo ⁊c.
Item fuit ꝯplerioē carnis tenerrim⁹ ⁊ iō ei⁹ dolor a/
cerrim⁹ Aug⁹ Nulla naka xp̄i tenerior ē. ⁊ iō nullus
dolor aspior Rustic⁹ āt duros hz neruos. vrticas tā
git sine dolore. q̄s delicat⁹ sine ꝗgētib⁹ tumoribꝫ nō
valet tāgere. Prouēit āt tenerritudo ex duobꝫ ex du
obꝫ scz ex naka generositate ⁊ ꝯsueta diuina volup/
tate. ⁊ fm hec duo xp̄s tenerri⁹ fuit. Ū q: de purissi
mo sanguie marie spūsci artificio format⁹ Ū quia
ab eterno fm deitatē in sinu p̄ris voluptuose nutrit⁹
⁊ a mrē optime ⁊ sollicite educat⁹ in puericia Ita q̄
in puerbūs dicat Fili⁹ fui tenellus p̄ris mei In cui⁹
tipū scōi regū. xxiij. ōr. Ipse ē q̄i tenerri⁹ ligni vmi/
culus Dicergo collige xp̄i dolorē Si hō grosse ꝯple
rionis vir patiē acus pūctioēm q̄to putas tenerri/
mū hūc ptulisse tā durā ⁊ dirā passioēm ¶ Itē fu
it corpe ⁊ aia pacific⁹ vñ hoꝫ separio fuit acerba ni/
mis Dicit enī galien⁹ q̄ ōnis dolor est ex separione.
Et q̄to aliq̄ꝫ magis cōcors fuit ꝯmāsio. tāto ḡuior
est ab inuicem separio. Sz aia ⁊ caro xp̄i ꝯcordissiāz
iter se habebāt ꝯmāsioēm. nullā inter se vt nos pug
nā bñtes. vt ōr de archa noe q̄ oia pacata fuerī i ea
Et iō q̄to hoꝫ ꝯmāsio q̄ctius ꝯcordabat. tāto corū
separio gravius pēbabat Jñ fuit forte q̄ ex sola mor
tis mēoria tñ trepidabat. Ū ecclastic⁹. O mors q̄z
amara est memoria tua hōi bñti pacē in substantiis
suis. i. spū ⁊ carne. Qō solo plene ꝯgruit christo. Et
hinc ōr p ysa. In pace amaritudo mea amarissima.
q̄si dicat. q̄to par q̄ctior tāto separio est amarior.
Item fuit etiā q̄ ad nakam totus eucratic⁹ pl'cher/
rim⁹ ⁊ etate pfect⁹ q̄ ōnia aggrauabāt dolorē pacie/
tis Quo ei naka cū viribꝫ fortior eo mors amarior.
sed hoc est in etate pfcā. in qua voluit mori christus
vt ōr in pantheologia rōne dilcōnis vt illā ostēderet
cū in pfectissimo statu morti se p nobis daret. Item
rōne pfcōnis ne diminut⁹. ⁊ rōne p̄figuratiōis re/
surrectiōis fuke. Attēde ergo ⁊ vide ⁊c.

Qualis vita §. i.

Tertio attende qualis ꝯuersatioē ⁊ vita Quippe
M erga deū scissim⁹. erga prim innocētissim⁹ Sā
ctissim⁹ōni bono plen⁹ Innocētissim⁹ōis mali imu/
nis. Attende ergo q̄z lamētabile. scm dei. scōz scm ñ
em est filis sanct⁹ vt est dñs morte pdi ⁊ affici tormē
tis. Descende hic ad grē plēitudinē ⁊ singl'as ꝗtutes
⁊ fac luctū cū michea plorās Perūt sanct⁹ de tra ⁊c
⁊ cū ps. Qm defecit sanct⁹ Item innocētissim⁹ fuit.
ōis peri emunis Ipē ei est q̄ peccatū ñ fecit ⁊c. Ipse
fpēs eneus silitudinē q̄dē fpēt⁹ bñs. sz ñ venenū. i.
silitudiēm carnis peri sz ñ peri: ⁊ tñ penis expōit vt
rens. ⁊ lz q̄bdā videat q̄ innocētia minuat dolorez
eo q̄ minuat nūez q:. s. ñ patiē cū cl'pa. augmētat tñ
plurimū dū ꝯpbēdit nocumētū illatū magꝫ idebitū
zē. Petz innocētia q: nec ꝯtraxit peri nec admisit
§. scōs.

Quarto videdū Qualis in pena Qz mitissimus ⁊
paciētissim⁹ nimis Ut nec in corde nec i ore nec
in opē ꝯtra malefactores exhibuit ipacie q̄piā. Ū
ōr ibe. xij. Ego q̄si agn⁹ mās uet⁹ q̄ portat ad victiāz
Et ysa. liij. Sicut ouis ad occisioēm ducet: Et eius/ N
dem xlij. Tacui sp silui paciēs fui. Ū ei maledicere
teste petro nō maledicebat ⁊ cū pateret ñ ꝯminabat
sed tradebat iudicāti iuste. suā cām scz ñ se vidicans
Jurta illō iher. xi. Tu āt dñe q̄ iudicas iuste ⁊c. vi
am vltioēm tuā ex eis tibi ei reuelaui cām meā. Ueī
ergo paciā tua singl'aris dñe ibu q̄ dū supra dorsum
tuū fabricauerūt peccōres ⁊ oīb⁹ te afficerēt malis ñ
apuisti os tuū. ñ aduersus prēm tuū murmurās a q̄
missus ⁊ tradit⁹ fueras. ñ aduersus genus hūanū p
q̄ missus q̄ ñ rapuisti eroluebas. nec ꝯminabaris po
pulo affligenti. nec in ōni passioē vel os apuisti nisi
ad fel ⁊ ꝗba pieratis Inuēiris eīm. xiiij. ꝗba in decur
su passiōis habuisse aī crucifixioēm septem. ⁊ in cru
ce septem Aī crucifixioēm ꝗbū p̄mū pie exhortatio/
nis. s. vigilate ⁊ orate. ad discipl'os. sōm pie ꝯdescēsi
onis scz. dormite ⁊ quiescite. ad discipl'os. ꝛciū deuo
te orōnis scz. pt si fieri pt. ad prēm. Quartū volūta/
rie oblatiōis. s. ego sum. Si ergo me. ad inimicos
Quītū pie repbēsiōis. s. Nō potuisti. Amice Tāq̄z.
ad latronem. Sextū benigne rñsiōis. s. ego palam.
Tu dixisti Regnū meū. Septim pie ꝯsolatiōis. s.
Nolite flere sup me. ad sequētes. ¶ Septē ꝗba q̄
dixit i cruce cūctis p̄supōimus nota. i q̄bꝫ oīb⁹ ñ ap
parēt nisi pacia stupēda idigtio nll'a

Qualis fuit christus quo ad famā §. iij.

Quito vide qualis q̄ ad famā ⁊ inuēies q̄ famo
sissimus aut potius inclitissimus ⁊ oīb⁹ notis/
simus habebat. ⁊ q̄ aī a mlitis seqbat ⁊ amabat vt D
doctor veritat⁹ dñs maiestat⁹ ⁊ mirifice ꝗtut⁹ pcellē
tis scitat⁹ ⁊ ante. vt Rex isrl' cū tāta gl'a in ihrl'm su
scipiebat Is iā vt seductor trufator magus ḡuissi⁹
peccōr ab oīb⁹ despiciebat ⁊ ꝯrēnebat. O dolorē. O ia
eīm q̄ pus egerat hōa ⁊ miracl'a iā reputabāt arte ma
gica facta. ⁊ eo ꝯfusibilior fuit ei⁹ passio q̄ bonorabi
lior aī aliq̄t dies precesserat pcessio ⁊ susceptio

Qualis fuit q̄ ad attinētiam §. iiij

Sexto attēde Qualis ad attinētiam. qz ꝗte tibi a/
mādissim⁹ tot⁹ merito desiderabilis Frater q̄p P
pe tu⁹ ⁊ pater. spōsus ⁊ amator ⁊ vt nihil distare cō/
pbaret mēbz de mēbro. ymo caput vniuersi corpis
sacri Uel hinc nūc colligo o insensate q̄z debes ꝯpa/
ti pacienti Is est elect⁹ ex milib⁹ bñficētissi⁹ mille tu
us amator q̄ nulla grate necessitudis vocabula de/
dignat Oia tibi fact⁹ ⁊ ob id desiderabilis tot⁹. ⁊ q̄
quis amatior eo in tormentis compassibilior magis
Quid ergo morāris cur vel hic si prioza te nō mone/
rint nō in lachrymas erūpis. Si filius es luge passū

prem. si frater cõmorere ei vt saulī armiger eiꝰ Si mēbꝫ viuidū nõ poteris cõpati capiti patienti: Si spõsa es. spõso patiere impossibile nõ lugere. Plange luge dolē prez frem spõsum cõparere capiti tali Ilio in si nõ plagis luges doles. deliras degeneras. beluam sapis. letargiam pateris. hoiem qz ihũanus diffiteris.

Qualis fuit fm diuinitatem

Septimo attende Qualis fm diuinitatem Sz hãc qs enarrabit z qs poterit ad eã? Certe ineffabilis est in se Quia fm hãc deo pri z spũi scõ pter origiem relatiõis coeqlis Vnde em apls ad phi. ij. Luz in forma dei eet nõ rapinã arbitratꝰ est esse se eqlem deo. Et tñ euinanuit semetipm formã fui accipies vsqz ad mortem crucis O qs z h insensibilis stabit? Nõne qzto dignior ille q̃ offendit tãto offensa maior Estimet q̃ pt. Si em magister ciuium pateretur a subdito. si pater a filio. pnceps a plebeio. aut qõ maius est si principũ monarcha ipator cederet arustico aut qõ õnino intolerabile videret. si summꝰ põtifex papa romanꝰ summas pateret iniurias a qlibet stabulario. qs posset nõ moueri? Nouit dauid estimat iniuriam hãc cum dicit. i. regũ. xxiij. peuties cor suũ Propicius sit mihi deꝰ eo q̃ abscidisz clamidis oraã rpi dñi saulis sui tñ inimici Et hi hoies oes pares eq̃ mortales Sz hic summꝰ patitur in immẽsum superans vniuersos Enumera pfcones si potes sz nec si te rupis ad eũ attinges z tñ patit iste z talia patit Horreas(ait h crist)celũ excessũ mẽt patiat ẽra dnãtoris lõganimitatẽ. indeuotionẽ fuoꝝ Tlem o aia cogita rpm qties passiõis eiꝰ recordaris z nulla vel qz tũuis minta iiuria idig̃ passiõe erit. Nã lz ipassibilis sit ds tñ qz hũanitas sua erat organũ qõdã z qsi vestimẽtũ diuitat. tõ oes illa iiuria fcã illi hũanitati z corpi pt dici z ve ds deo fcã. Sic q̃ frãgeret vl spueret in vestẽ q̃ idutꝰ ẽ ipator. diceret facere iiuriam ipatori ñ vesti qz ea idutꝰ ẽ. z mlto maiori vniõe vnita ẽ hũanitas ds qz vestis imperatori. Si igit vis ad passioem liqscere cogita deũ summũ bonũ õi pfcõne pleissimũ passũ Et hec sufficiat de patiet qlitate

De pẽaꝫ acerbitate z aggũatijs mlt

Secũdo pncipalr vt ad passionẽ moueat debes considerare inflictã penã q̃ ad eiꝰ acerbitatẽ Quotiens ãt legis vel recordaris aliqz pẽalitatem vel aliqd oppbriũ rpo illatũ ñ p illd ita accipias rpz passũ et sustinuisse. sic altez quẽqz hoiez sz idicibilr alie z ãplius vltra oem hoiem pp aggũatias adhuc dicendas. Vñ z doez dñs gerardꝰ zutph. i suo tractatulo bts v z. Hoc p regla tenere debes vt qties euãgelista absolute põit aliqz penã rpo inflictã. adde tu i corde tuo valde vel marie l seuerissie aut alid hmõi. vt vbi grã Percussit eũ fuꝰ põtificis Cogita tu vald g̃ uit sicut dubiũ ñ ẽ qznis certũ gdũ pcussiõis l afflictõnis scire ñ poteris Mlta ei vt venerabil ille vvilhel. tertonis ait certa fide edita acerbitatẽ illate passiõis declarãtia euãgeliste omiserũt Tũ qz scpserũt nõ ad excitãdũ passiõis affectũ pncipalr sz ad faciẽdũ d historia certã fidẽ iuxta illd iobis. iꝰ. Ille scit qz ve dr vt z vos edatis Et iõ plane gesta refert sine oratoria mgnificetia q̃ necaria nouert p fidei firmamẽto. ne plus videret ora torij p suasores qz veritatis testes. Tum qz b vtile fuerat fidelũ deuotiõi. qtinꝰ dũ ea q̃ euangeliste reliqrũt igenij laboze z pijs fletibꝫ z oratione redrãt z capaces redderet ad intelligẽdũ z tenationes ad meorãdũ Et vt grego. i ezechielẽ ait Tãta maiori dlcedine inẽta reficeret qzto maiori laboze fatigaret aimq̃sita. Qd vo mlta certa ñ recitaft pz Nã recitãtes cõspuitionẽ colaphizationẽ z. tacet de qztitate q̃ tñ tãta erat vt qi abscõderet facies eiꝰ z qi le psus videret In flagellatiõe z corõatiõe ñ faciunt mẽtionẽ de vulnez pfũditate ac totiꝰ corpis vulneratiõe z. In crucifixiõe itẽ ñ meinerũt de extensione corpis pp quã oia ossa poterãt vt ps ait dinũerari. imo tacet de clauis ferreis qbꝫ manꝰ z pedes fodiũt De qbꝫ tñ io. agit dũ de rbõa dubitãte ꝛmeorat clauoꝫ fituraã vel potius figurã z. Mlta igit tacuerũt q̃ tñ ppbe clarissie pdiceret. q̃ oia et i se ipleta meinit ipe dicẽs Cõsummatũ ẽ. vt sic nos traheremur ad p phas de xpi passiõe locutos inestigãdos. Non tñ ita euãgeliste silent qn ea breuit tãgãt et qbꝫ mẽs deuota poterit etiã noscere ea q̃ tacuerũt si scpras studiose voluerit meditari z pfunde diiudicare. Vñ qñqz ponũt talia vba Accesserũt tenuerũt crpuerũt ꝛspueruũt q̃ guissima in se tõrmẽta hũt si districte fuerit euoluta. Sp igit de xpi tormẽt cogita summe certre me. qztũuis ei cogitaueris ñ ad rez vitatẽ. nõ ad tormẽtoꝫ acerbitatẽ attigẽs pp plurima aggũantia q̃ xpi passionẽ augmẽtabãt. qez qdã plurima ponunt. Ponũt ei xij. aggrauãtia passiõis externa. s.

Te duodena pmũt externa grauãtia xpe

pmũ ẽ nobilitas gũis et prezmrẽ	aspiciẽtiũ drisior mltitudo iẽnotos.	tortoꝫ crudeli tas z qztitudo
Nobilis	**aspiciens.**	**infert.**
fortitudo corpal pferens duriora morti	teneritudo corpalis z cucratica plerio	etat vigorosi tas qz i xxtiij l potiꝰ xxxiij ã.
validus	**tener**	**etas**
pẽaꝫ mltitudo z gñalitas	vilitudo z igno miniositas	magnitudo z acerbitas
Plurima	**vilia**	**magna.**
loci ꝛdicio z feti das caluarie	tpis z diei solẽ nitas i pascha.	societat igõinio sitas z vilitudo.
locus	**tempus**	**sociusqz.**

Ponũt eq̃ z totidẽ aggũatia iẽna Cuiusmõi se ista.

Tu duodena ds iterna grauãtia passus.

iustitia z diuia eq̃ tas volēs sartissa crionem	z dei caritas vo luntarie assu/ mens	sapia dispen sans dolores fm culpas
Iustus	**amor**	**sapiens**
qz ñ erat influx⁹ i vires iferiores	pscia fu kor	inocētia z pciositas vite eius.
desertus	**pscius**	**insons.**
aie xpi vinacitas z potētia z capacitas	obiector vilitas z multitudo	eq̃ aiāz gladi⁹ pterāsiuit
Viuax	**obiectum**	**mrēm.**
discipl'os z oēs bonos pnces tunc	i qb⁹ passioēz deprdiram vi/ dit	fukos in quib⁹ igtitudinē pui ōbat z martiria
notos	**reprobos.**	**nos**

¶ Fateor devota esset hor singl'or crecutio sz p lirum requireret op⁹ Vñ breuitati studētes ad septēa riū nos nrō hec more reducere satagem⁹ ne ml'titu/ dine obruamur. Sūt itaqz aggrauātia in gne septē q̃z pma ka sē externa. Reliqua q̃tuor sē interna.

Aggrauātia externa sunt.

Causa efficiens	q̃ passioēm intulerūt
Pena affligēs sez	gnalis. diurna. pura
Res circūstans	affātiū ml'titudo loc⁹
z temp⁹	

Aggrauātia interna sunt.

Precognitio	q̃ puidit passiōis igtitudiēz
obiector ml'titudo .s.	pcā z alia multa
fortis impulsio	iusticia. sapia. caritas
plurū ⁹passio	sui. matris. suor
De causa efficiente	§. pmus

PRimū aggrauās est cā efficiēs q̃ s. passioēm in tulerūt Fuerūt eñ multi vtz hoc ⁊su.

Hic pater. semet. mat. draco. iuda iudex

Prima cā effectiua passiōis xpi fuit pater eternus q̃ filiū tradidit passiōi. z ⁊ qb⁹ modis.

T
Sez
preordinando	
inspirando	
deserendo	

Prio pordinādo ab eterno. ysa. liij. Deo⁹ posuit i eo iqtatem oim nostr Secō inspirādo qz filio⁹ fm humātatē ifudit charitatē z ispirauit volūtatē patien di. ysa. liij Oblat⁹ ē qz ipe voluit. Tertio deserēdo et nō pregēdo nec liberādo. mat. xxvi. z ps. Deo⁹ ōs meus vt q̃d dereliq̃sti me. zc. Ad Ro. viij. Proprio filio suo ñ pepcit deo⁹ sz p ōib⁹ nobis tradidit illū Job xvi. Mātib⁹ ipior tradidit me. glosa. pī me⁹ celestis

¶ Secā cā efficiēs passiōis ipe filio⁹ fuit q̃ semet tradidit p nobis in mortē. Vñ apl's. Christ⁹ dilexit nos z tradidit semetipm i mortē. Jtē ibere. xij. Dei di dilcām aiām meā i mātib⁹ inimicor meor Vñ ⁊ip sum oñdit qz obuiā iuit dicēs Ego sum. ¶ Tertio mater maria tradidit filiū suū ex affcū tali. qz vōlicz maluit filiū suū mori. q̃z gen⁹ hūanū ñ redimi (vt ref tatur Bern. q̃uis cū magno dolore filium mori vi/ /dit ¶ Quarto eius passioēm aggrauauit q̃ a iudeis passus fuit. z hoc rōne religiōs Maioris pene est q̃ a ppl'o spūali vnius dei cultore hec patiebat. Secūdo rōne pfcōnis Quia pharizei q̃ singl'ariter pseq̃ bātur pfecti a ppl'o reputabātur. Tertio rōne ⁹gnitiōis Grauius erat a peritis z doctis pati q̃z ab ydeotis z ignaris. Item rōne familiaritatis sollicitudinis zc. Et potissime g̃uabāt hor crudelitas z ingratitudo Et naka eñ ppl's ille iudaicus crudelis z seu⁹ plurimū fuit vt aiūt docti Vñ z pp ⁊ vbi in lege pceptū dat de hoie ⁊gis cedēdo numer⁹ plagarū notant ad dit. Quia alias ex crudelitate ad mortē vsqz hoiēm cecidissent. Et pter hāc nakalem seuiciā erga xpm erant invidia pleni ita q̃dentib⁹ libenter discerpsissēt si potuissent. Vñ in psona ppbe ipe ait facta ē mihi hereditas mea quasi leo in silua. zc. O attēdat q̃ valet. Deiñ ingratitudo hor plurimū adauxit xpi dolorem Quare z iusta thero. singl'ariter orabat. Si possibile est trāseat a me calix iste Iste inq̃z istē. i. ab hoc ppl'o ppinād⁹ Is eñ ē ppl's cui tāta ipēderat bona q̃ summatim Arisof. recitat dicēs. Pre ceteris hōib⁹ nona q̃dam z magnifica q̃dā vite sē eis instituta tradita. In medio mari siccum aptū iter zc. Lōgū esset enumerare singl'a sed vt paucis expediam⁹ Is ē populus quem creauit quē elegit pp quem tā inūera effecit de egipto eduxit. p desertū deduxit. In terram induxit. Et nūc pp eos singl'ariter de celis aduenit. Ita vt recte merito qz dicere posset. ppl'e me⁹ zc. Si ipi his ōib⁹ ingrati Juxta psalmū. retribuebāt mala pro bonis manus sacrilegas in dei filium mittentes vt crudelissimi homicide. immo si fas est dicere deici de Vnde ergo plurimū tristabat q̃ passus est a gēte peccatrice. ppl'o g̃ui iiqtate. semie ne q̃z. filiis scelerat generatione ne q̃z z puersa Sed q̃ a discipulo pprio nō quocunqz sed apl'o electo pcuratore promoto angelorū cibo refecto zc. traditus fuerat q̃z aggrauauerit q̃s digne estimabit! Iste nāqz Greg. Minorez dolorē mala inferūt que ab extraneis inferūt plusqz in nobis tormēta sentiūt q̃ ab illis patimur. de quor mētib⁹ p̄sumebam⁹ qz cū dāno corpis mala nos cruciant amisse charitatis Et ergo cōquerit in. ps. Si inimic⁹ inq̃t me⁹ maledixisset mihi zc ¶ Q̃z si tandē attēderis ipm agnū mitissimū. nō ab hominib⁹ passum solū. sed z a dracōe. vt quozūdā opinio hz infernali qui ab initio sitiuit sanguiez e⁹ quō nō afficieris Apl's eñ nō tam hōib⁹ in hoc mūdo illi⁹ crucifixiōez tribuit q̃z principib⁹ h⁹ mūdi vt pater ex dependētia textus p̄me ad Corinthios. ij. Aperti⁹ quoqz ipe dixit⁹ dicit iam passurus. Vēit hui⁹ mūdi pnceps zc Nam teste theophilo q̃ abcesserat in deserto ad tps iam vēit cum ira magna sciens qz tps modicum hz. Hinc z dñs palam Sz hec est hora vestra z prās tenebrar Vñ z in psalmo ait. Circūdederūt me fuēs

mortis. torrentes belial vel vt Hieronimus ex hebraica veritate ait diaboli. Ipse enim videt ille verus Job tradit⁹ z derelict⁹ in man⁹ inimicoꝝ suoꝝ. eoꝝ qui vere inimici erant. satbane scz principis tenebrarum qui marie sanguinē agni sitiebat z estuabat vt gl'iaz ei⁹ in puluerē deduceret estuabat. laborabat. agitabat. z in oibus viribus tumultuabat. vt quē ab origine mūdi. ab initio creature psecut⁹ fuerat. z in mēbris q̄tum potuit occiderat. agnū ip̄m iam trucidaret. Qui ei tradit⁹ fuerat a deo. cui nos tradēdi oes eramus. z tradit⁹ pfecte (dei eim opa sunt pfecā) vt pfecte redimeremur. z plene obstruerēt os aduersariorum draconis viz z oim suoꝝ angeloꝝ. Quale igit puta dū fuisse certamē. vbi dei virt⁹ derelicta est vt pateretur. z malign⁹ pmissus est vt psequeret. Grādez valde grande nec̄ē est fuisse plū istud. Vere maxim oiz certaminū fuit hoc certamē draconis z agni Durissima necessitas vbi agn⁹ cū dracone pliatur. Luidissimā eim oim aiantiū draco. mitissimū oim agnus. q̄ nō nisi legibus z armis agninis pugnauit. s. patiendo. Passus igit est agn⁹ q̄tū potuit z pmissa ē malitia z furor draconis qn̄ fuit hora z potestas tenebrarū z agn⁹ illi tradit⁹ ac derelict⁹ donec tela z framee furoris ei⁹ penit⁹ cōsumpte eēnt ac deficerent inimici iacula in finē Vicit eim mā suctudo agni patientissima malicia rugiētis leonis z sapia agni. nequiam insidiantis draconis. z agni trāquillitas. furorē isanientis vsi. Vere igit grāde certamē eternis ānalibus relegendū. pperuo fortitudis pconio ab angelis sapienter iudicātibus efferendū qd̄ facere ceperūt qn̄ ipo dño post passionē in gll'iam suā intrante alijs interrogantibus q̄s esset rex ille gl'ie. alij rndeēt dñs fortis z potēs. dñs potēs in plio zc. potentē in prelio ñ inaniter appellātes. Mortē eim corpalem z corpalē mortis dolores ꝓtēnere z subire nō adeo magnū putandū vt seraphin zcherubi id pcipuū gl'ie pconium putent. Videm⁹ eim reges gentiū z romanoꝝ ipatores p salute sui ppl'i sese morti obtulisse Lodr⁹ de eius exēplo sūt q̄ nō triduana tm̄ eranimatiōe. sed p perpetuo cuo moritur. nō post triduum amicis maiore gaudio reddēdi. non eterna imortalitate z felicitate mor eratrandi. nō diuina clara certa sapientia illustrati. nō spūali desiderio inflāmati vt christ⁹ noster erat. Necesse igit alijs cuidētijs plij magnitudinem astruere vt angelicis virtutibus plū illud gl'iosum in cōspectu dei attollat. Qd̄ fit cū attendit q̄ certamen hoc nō aduersus carnē z sanguinē solū fuit. sz magis aduersus spūalia nequicie in celestibus. Et q̄ agnus ille mitissimus truculentissimā illā beluā draconem leonē satbā gerulit a dextris stantem. dum sordidis erat vestibus indut⁹. vt zacharias ppha dicit subiturus misteriū sacrificij grandis vt aduersaret ei cū plena illa sua nequissima arte, cum tota malicia. cū integra pmissa potestate. Dices forsan. Sed mortalis erat. cur nō momēto primo tātoꝝ maloꝝ extinct⁹ ē? Sz q̄ sūm⁹ erat sacerdos iurciurādo constitut⁹ offerre incensū dignū deo in odorē suauitatis magis q̄z oia reliqua etiā celestis tēpli sacrificia Sacrificiū viz obedētie illi⁹ q̄ melior eēt q̄z oēs reliquae oim celestis hierl'm sacerdotū victie Ideo non decebat eū emori nisi obedētēr cōsummato z pfecto sacrificio Ideo datū est illi vt esset aia ei⁹ in manib⁹ e⁹ vt nec̄ eā tolleret quātūcunq̄z affligeret. sz sol⁹ ipse prātem hrēt ponēdi aiaz suā quaz nulla doloris aut meroris vehemētia extorquere potuit nisi qn̄ ipe voluit. Nec ipe voluit nisi cōsummato sacrificio Nec ꝛsummatū sacrificiū nisi obstructa prius ora iniqua loquentiū demonū. z ipleta ora canentiū angelorum z diuine iusticie satisfactū. Un̄ q̄ hui⁹ plū magnitudinē nosse volet illi expediret sperta p scripturam argumenta colligere Nūc diabolice virtutis. nūc prātis. nūc nequitie. nūc malitie. Itē furoris linoris cōtumacie singula suo genere seorsum z postea in ordinē digerere. Qm̄ post z extra deū nihil tā salubre cogitat. neq̄z p aliud ꝓpius accedit ad deum. nec cuiq̄z nouā videat positio ista aut a prīm semitis erorbitātior q̄ tā exaptis scriptis deduci videat q̄ prīm testimonijs ꝛprobat z rōnibus fulcit. Nā beatissim⁹ Aug⁹ in. xiij. de trinitate in hāc sententiā plurima pōit declarās. xij. xiij. xiiij. capl'is. Quo merito hō traditus fuerit diabolice prāti. De cōsilio quoq̄z dei q̄ ei placuit vt prās diaboli nō potētia sz iusticia vicerēt. Deqz oim debito p xp̄m nil debētē soluto dicēs xp̄m iuste a diabolo occisū z passuz. deducēs hoc ex ꝓbo domini qd̄ p os carnis exp̄sit passur⁹ Ecce veit pncepsmūdi h⁹ zc. Et cyrill⁹ Prās inqt ē tenebris data id ē diabolo z iudeis insurgēdi in xp̄m Sil'iter in. iij. moraliū Greg. sup illo verbo Ecce in manu tua est. licz prima facie cōtrariū dicere videat. in psequēdo tñ i candē sententiā veit dicēs Si satbane man⁹ ei⁹ potestas accipit. claret q̄z ei prāti tradit⁹ fuit. Et liz ai mā seruare iubet. nō sic accipiendū quo hāc rētare p hibeat. sed hāc supare rētatoz nō posse cōuincit zc:

Theophil⁹ q̄z sup illud Luce. iij. Recessit ab eo vsz ad tēpus. Qz de voluptate rētauerat i deserto. recessit ab eo vsqz ad tpe crucis i q̄ cū erat de tristicia rētaturus Et hmōi multas ponit scūs Tho. spsim sāctoꝝ auctoritates in suo cōtinuo ¶ Possent plura p hui⁹ declaratiōe poni. sed res ineffabilis paucis ē tangenda. p̄sertim cū positio hec nō oibus sit cōfessa. q̄q̄z tñ pia videt scripturis innitēs. z veteꝝ prīm scriptis cōsona Opinio est opinio. non hec dicim⁹ p credulitate certa nos. sed recitam⁹ qd̄ alij senserint. cui placet placeat. Et hec de causa efficiente. Qz si volueris hic cōsiderationē dilatare. poteris considerare q̄ a varijs christ⁹ oblatus vt supra

¶ De pēa iflictāte christo. §. secūdus.
Secūdum principale aggrauās fuit pēa iflicta
z affligēs q̄ plurimū iflixit

	Generalis	
Tum quia	Multipler z diuturna	
	Purissima z acerba	

Plurima. pura fuit. gnālis acerria. lōga.

¶ Prio fuit gnāl' qz lz ñ prulerit oēs spēs passionū q̄ sibiuicē ñ ꝓpaciūt nec rp̄m decuerūt. pass9 tm̄ est oia gna passionū. Qd̄ ptz q̄tū

	inferentia	ab oi statu ꝓditioe seru
ad	bōa amissa	qz i sensib' i reb'. fama
	ipsa passa	in toto corpe. sensib'.

Fert q̄b'. amisse res. passus corpe toto

¶ Reqratur hoc pfecutio in pantheologia z in alijs doctoꝝ libris. Et vide infra in rosario vbi hñt singla pfequuta Et pfunde dijudica si ñ ex totis viribus illi ꝓpatiēdū q̄ ab oib' z in oib' voluit pp̄ re pati. ¶ Secō fuit eius pena multipler z diurna Tā em̄ multipler fuit pena inflicta. vt nō sit qui dinūcret. multiplicata q̄ ppe sup capillos capitis ei9 Multa em̄ flagella pcōrib' multis debebāt. q̄b' oīb' se suposuit ipse. Nōne ab ortu natiuitatis vsqz ad occasum mortis passus est plurima z varia gna tormētoꝝ. Passus est vt dñs Jo. scoēhouie i cpla ad carthusiēn declarat. In vbis. in factis. i cordialib' machinatiōib' z existimatiōib' impij z iniuriosis. Quarto in tormētis. Quinto in effabilib' z inestimabilib' doloribus bñdicti cordis sui. vt illic late declarat Et nōne etiam in oib' actib' suis? Habuit em̄ in vbis ꝓditores. in pdicatiōib' ꝓtemptatores. in opib' obseruatores. in miraclis blasphematores. i penis irrisores. i morte exprbratores. Vere ve dñe iesu sato durior q̄ tantis ñ ꝓmouet. Nōne z in oib' locis In pseplo indigentiam. in deserto pugnam. in templo resistentiā. in hospicio obfuantiam. i itinere molestiam. in ciuitate eiectiōem. in mōte pcipicij conatum. In orto. in atrio. in prozio z cruce tāta z talia q̄ta nec enumerari pñt. Passus est z de oīb' instrumentis. puta illusoriis vilefactoriis z tortoriis. linteis. ligneis z ferreis. Quis ergo nō ꝓpatiet tibi cum tam multipler sit pena inflicta. Fuit z pena christi diuturna. passus in tpe oīs etiam ab instanti sue cōceptiōis. iuxta intellectum gersonis. Nonne in ifantia passus est angustias vteri ferozem stabuli. zc.
Nonne in puericia labores multiplices. cum subditus esset eis. Quis vn q̄z pauptatis tante. q̄s abstinētie tante. In adolescētia in deserto ꝓgreditur. p9 ad passionis viam currēdam accingit. Ita q̄ nullus tēpus aut etas inuenitur in quo salus mundi non pateretur. Unde z in psalmo. lxxxviij. introducitur die ac nocte auima eius saciata in malis. Non redeat igitur compati vnquam. nec ei benedicere in omnib' diuinis horis.

Durimum quoqz aggrauabatur pena hec ex puritate afflictionis z acerbitate eiusdem. Puram autem dicimus quia non habuit mixturam consolationis. Sicut vinum dicitur purum quod non est alteri liquori admixtum. In omni autem sua passione christus nullum habuit consolatorem Adeo q̄ ipse conquerendo dicat Qui me consolaretur non inueni. Non enim consalabātur eum lictores z hostes. sed pro vino consolatiōis mixtam propinabant afflictionis. Non iudeorum principes sed stabant illudentes z in eum dentibus frementes. Non gentiles sed coronam capiti infigēdam erant plectentes. Non noti z discipuli sed derelinquebant eum affugientes. Unde singulariter conquestus est dicens Elongasti a me amicum z proximum z notos meos a miseria B

¶ Vere domine iesu noti quasi alieni recesserūt a te. dereliquerunt te proximi tui. z qui nouerūt te obliti sunt tui. sed z beneficiorum tuorum z presumptuose sue sponsionis. Ubi enim nunc sunt quos paterna sollicitudine in omnib' conseruabas. cum quib' nocte illa pascha manducabas. quorum pedes laueras. quib' corpus z sanguinem dederas. quos tam dulci sermone consolatus fueras. atqz pri tam diligenter commendaueras zc. ¶ Ubi nunc o petre constantia tua? Aiisti enim. Et si omnes scandalizati fuerint ego non scandalizabor zc. Ubi iohannes familiaritas tua. Ubi tua fratrisqz tui germana presumptio qui calicem domini potare vos posse affirmastis. Ubi proinde Jacobi minoris symōis thadei. carnalis consanguinitas. Ubi thome viriliis animositas Ubi Bartholomei generositatis audacia. Ubi pauloaute o vos omnes socij mense qui abire noluistis ab habente verba vite. Et ecce nunc fugistis omnes.

¶ Sic amantissime domine torcular calcas solꝰ z de gentib' vir non est tecum. percuteris bone pastor z ecce disperguntur oues. Sed forsan mulier tibi adest mater astans cruci. sed non ad consolationem tibi sed ad aggrauamentū doloris Sed nec pater eternus qui te dilexit semper is consolari te voluit. sed pro nobis tradidit te voluntati inimicorum permittendo agere quecunq̄ crudelia voluerunt Abiecit. Immo percussit tradidit z dereliquit. z in finem vt ipse conquereris est oblitus tui. Ue mihi. Heu oblitus in finem. Vere grauis passionis hoc verbum argumentum Ad quid obliuisceris mei in finem. Grauius illo verbo Ut quid dereliquisti me Eya q̄s mō tā isensibil' ñ ꝓpatiet audita tā lamētabili dilcī ꝓstione quis non lacbrimis rigabit ora z

rinos diriuet lachrymarum. Grauius enim est oblinioni traditum qz auxilio destitutum. et non soluz oblitum. sed oblitum in finem.

Maiorē tradiri. destituti. derelicti sigificat calamitatem. quando sic derelict⁹ vt neqz in memoria sit ei⁹ in quē multo maxime spem suā posuit. penit⁹ p̄iectus in illū et vtero z ab vberibus matris ei⁹ Qualis aūt hec dereliccio. hec obliuio fuit passim omēs scribūt. qz subtractio supne cōsolatiōis. aut auxilij supnakal'. ita q̄ nulla fuit eo ī mitigatio doloz quē admodū in patientib⁹ ceteris de⁹ imittere solet. Sz quid est qd dicit in finē. Est vltimū plane q̄ddam finis iste. Sed nō tpis Nō enim oblitus est eū de⁹ vsqz in cōsummationē seculoz. Sed vltimū est virtū et potestatis. Tradidit ei eū de⁹ in man⁹ inimicorum Et quia plen⁹ grā z veritate cui nō erat vir silis super terrā tradit⁹ est velut verus iob si fas est dicere in man⁹ sarbane. z derelict⁹ z oblit⁹ vsqz in finem

Hoc est vsqz ad vltimū p̄ātis z furoris diabolici.

Traditus iuxta ysaiam vt cōculcarēt derelict⁹ vt pateretur oia hostice libidinis tela qz plen⁹ grā z fortitudine cert⁹ nō vincerēt. Derelict⁹ ergo xp̄s in passione. sicut in certamine fortitudo q̄ oppugnari pōt vinci nō pōt. Nō enim cōsolatus est eū pater. sz pure ī passione dereliquit. q̄ tamen ceteros etiā petōzes cōsolari solet. Pater ergo nulli⁹ nec oīm quidē ēsimi sanctoz passiōes xp̄i passioni posse cōpari. Nec quē piā sic vspiā dereliciū Vere ppio filio nō pepcit. sz p nobis omnib⁹ tradidit dereliqt z ita dereliqt illū

¶ Et postremū qd oīm mirabili⁹ dictu. difficili⁹ creditu. nec ps ipa supioz xp̄i q̄ cōtinue fruebatur deo ē cōsolata eū. Null⁹ enim iuxta sanctū Thomā fiebat ī fluxus virtū benedicte aīe ei⁹ supnarū in inferiores. sed fuit redūdantia talis cohibita z p miraculū fm Scotū suspensa vt tot⁹ pur⁹ pateret z dicere posz. Replera est malis aīa mea. A nullo igit cōsolat⁹

Nō pater. aut mater. noti. hostes. ñ aīe ps

¶ Fuit z passio hec acerba ptim ppter aggrauantia dcā z adhuc dicēda z ppter gen⁹ mortis. Fuit enim mors turpis immatura violēta. z acerba. z adeo intensus doloz vt fortissim⁹ ille gygas. colūna tot⁹ fortitudinis. mur⁹ z antemurale defecerit ferre nō sustinēs. adeo q̄ in. p̄s. dicat Defecit ī doloze vita mea Et p Hieremiā. Defeci ferre nō sustinēs Et nihil miri. Circūdederūt enim eum dolores inferni z funes mortis circūdederāt eū. Intrauerūt tunc aq̄ vsqz ad aīam ei⁹. z torrentes belial terruerūt euz. Pertulit ipe qd nos debuim⁹ ptulisse In q̄ dōs posuit iniquitates oīm nostz. ysa. liij Cōstat aūt sua hostia ac victima vniuerse sacre pagine testimonio redēptū hominem a miserūs inferni. Inferni aūt miserie non solo sensibili doloze sunt. Neqz sic ab inferni doloribus redemit vt ad reliquas infernalis miserie calamitates absqz doloze manerem⁹ astrictī pferēdos. Qui ergo totos totaliter redemit sicut p dolitur in doluit Ita iuxta quorūdā opionē nō scripturis ꝓriā p infernaliter turbādis turbat⁹ est. p angustiandis etiam diabolico z inuisibili artificio angustiatus. p desolandis desolatus. Iuxta illud Psalmiste. Super me cōfirmatus est furor tuus z omnes fluct⁹ tuos induristi super me. Vel vt sanct⁹ Hieronimus habet. In me transierūt ire tue. Super quo verbo in cōmentarijs suis dicit. Iram ac elationem furoris tui quas in gentib⁹ effusurus eras super me iduristi. qz eorum peccata suscepi Sicut alibi dicit Propter peccata populi percussi eum. Unde z in eodem ps. ait. Quia replera est malis anima mea. Ut nullus fuerit sancte illi⁹ anime angulus. neqz in carne neqz in mente quo nō diabolice vt aiunt malitie insultus penetrauerit Illo solo nō passo in homine redemptore quo nō esset passurus apud inferos redimendus. Sane tamen intelligatur ppter opinionē doctorum vtrū passus in superiore portione pro quo nō parum facere videtur verbum illud in canticis. Fortis est vt mors dilectio. dura sicut inferus emulatio. et cetera.

Salua intelligētia Gersonis q̄ explanat verbū Ubtini vt infra tāgitur zc. O igit vos oēsqui transitis p viam attēdite z videte si passio sit silis huic. dolor silis huic dolori. apiant catbaractē cordis. fluāt pfluuia oculoz super dōo tali. talia tam vniuersalia multiplicia diuturna purissima acerbissima passo p nobis

¶ De circumstante re . §. tertius

Tertiū principale aggrauās est res circūstās t Ipse locus. sit⁹. z tps. soci⁹. gen⁹. astant

¶ Prima circūstantia aggrauās est loc⁹ ipe z ciuitas inclyta hierl'm. in terra p missiōis. vbi ml'ti erāt vbi tanta bōa ipenderat. sed retributum ē pro bono malū. Voluit aūt in hierl'm pati vt ꝛ in pārheologia. Propter pditoz inicitatem passionis virtutē saluator⁹ būilitatē vt oblatiōis figuratōez oñderet et principib⁹ ortā diffūderet p orbē. seqmur eū. nat⁹ bethleem sig ipleret (pass⁹ hierl'z

¶ Altera circūstantia aggrauās ē Crucis sit⁹ ī mōte. s. caluarie Loco despecto z vilissimo. qz extra portam in loco damnatoz. inter cadauera z ossa dānatorum defūctorū. Voluit aūt extra portā pati ratione triplici

figuratiōis. hire⁹ ei extra castra ducebat (tātes .s. imitatiōis. Ercam⁹ q̄ extra castra ip̄piū e⁹ pro ꝓis saluatōis Nō sub tecto sz ī acre cōi vt oibus pateret accessus cōis. Pati nihilomin⁹ ꝓgruē ī loco caluarie voluit vt in loco dānatoz erigerent vexilla martirū ¶ Tertio aggrauat tps qz tpe pascali z ho

ra meridiana Nã in pasca multi cõueniebãt. Et qñ gaudiũ habuisset ipe occadebat. Et plurimũ doluit q̃ tũc qñ deuotiõi institisset morti filij dei opaz dabant. O vere dñe festũ tibi vertit in luctũ z gaudiuz in meroẽ. Notet tñ hic sentẽtia erimij z pstantissimi doctoris Pauli burgẽsis epi viri pclarissimi quaz sup Matt. cap. xxvi. addit q̃ vir tandẽ magno dei munere pdijt in lucẽ. Qua facile ois int̃ doctos discepatio tollit z ãbiguitas doctoz tũ grecoz tũ latiorũ quã illic latissime z multoz magnoz iudicio docissime ẽ pseqnt. Tenẽdũ em̃ dñm iesũ pasca non reiectũ sz rigore legis vera deciaãrta luna ad vespez nõ cũ iudeis mãducasse qz eodẽ calculo nõ in illoruz die festo dñs fecit in mõte caluarie ꝓuinũ pinguiuz medullatoz ꝓuinũ vindemie defecate. ꝓuinũ pcipitans mortẽ in sempiternũ. Hoc viuũ z viuificum pasca celebrauit in vero plenilunio qñ ipi restãte vespera parabãt mãducare pasca legale. Et id grandi diuine dispensationis misterio vt veris iudeis verer iudeoz pasca tũ tipicũ tũ verũ in vero nõ traicerto die festo celebrarent. Qui plenr istud nosse volet illic Paulũ illũ vbi supra legat z disceptationẽ inter grecos z latinos ab eo cõcordatã inuenient. Et sz qui dã aliter q̃z ipe de calculo sentire videãtur. suã tñ opinionẽ fortissimis sacre scripture (cui i hmõi magis q̃z calculo standũ) auctoritatib stabilit. xpm scz ñ in die solẽni pasce (sm iudeoz tũc obseruationẽ) passuz sed die q̃ agnũ pascalẽ mãducare se parabant z die parasceues pasce. ¶ De hora quoqz tenẽdũ qz hora meridiana crucifixr. s. sexta in estu solis dũ libere õnes cõcurrere possent z in ppria redire. mortur vero nona q̃ tertia illic erat pr meridiẽ: qm̃ ab ortu sol' cõputabant horas. Est em̃ nona hora sm Greg. z Bedã. qñ sol a sũmo are descẽdit repescẽs q̃ erat z iclinate nrõ meridies. Qd facile et euãgelio liquet vbi pat familias pmo mane etisse dr ꝓducere oparios i vineam suã. Deinde circa horã tertiã z sextã z nonã vbi noctissimã horã scz. xi. vnã facit restantẽ in. xij. Cũ igit dici duodeci hore sint: z in illis regiõib cõiter fere cognitũ ẽ.. relinq̃t sextã horã fuisse illic meridianam. Tertia itaqz post meridiẽ nona dici hora illic fuit Hec pro studio sioriby ãnotata z veritate reuelãda. Et vt ad destinata veniam pz q̃ z tpa ista grandia fuerũt passiones aggrauãtia ¶ Quartũ est societatis vilitas. s. latronũ in quoz medio illũ crucifixerunt. vt sic illoz pticeps putaret xps. Voluit tñ ipe h̃ fieri.

Fratiõem docemur distãtiã hñdã i extremo.
pẽ intẽtiõez vt crucẽ cũ bono latrone subeamus
electionẽ miaz z dei iusticiã contemplemur.

Et itẽ propter scripture iplexionẽ q̃ dr. Et cuz iniqs deputatr est. Et itẽ ꝓpter verba labioz tuoz ego custodiui vias duras Qd verbũ sz sicut latie põit ab õnibus fidelib cõgruenter dicat nõ minr q̃z a dño iesu Verũ in originali hebraice veritatis nulli cõpete re pt verbũ nisi dño iesu vt Hieroni. in trãslatione sua et hebraica veritate testat. dr em̃ ibi nõ vias duras. sz vias latronis Quis ei rãtope amauit vba õnia labioz dei. vt pp ea interrogãda z ꝓplẽda fuerz ambulet vias latronis? Et q̃lit ꝓpter illa verificãda custodiuit vias latrõis nisi cũ latronib z p latronib ducr ad suppliciũ baiulãs insigne pncipatr latronũ crucẽ. In medio latronũ velut pnceps latronuz. z sup latrões excelsr crucifixr fuit. Hec sunt vie latronis q̃s pp verba testamẽti dei ꝓplẽda custodiuit eroluẽs p latronib q̃ nunq̃z cũ latronib rapuerat ꝓ sors mortuorũ imunis a reatu mortuoz Vere iter mortuos qz mortur Vere tñ liber qz lib a reatu mortis. O vera via vite q̃ vere custodisti z pfecte custodisti vias latronis. dirige vias meas. ꝓuerte pedes meos in testimonia tua Secũdũ aggrauãs ẽ Henr sue mortis. z q̃litas z vilitas tormentorũ. Fuit enim id mortis suppliciũm

Acerbissimũ Pena em̃ hec crucis. s. amarior ẽ
turpissimuz morte Est em̃ mors producta. Et
diuturnum Ideo apl'o nõ statim satis fuit dicere xpm obedientẽ vsqz ad mortẽ. nisi adderz. mortem aũt crucis. Itẽqz Petrr actũ. ij. Hũc affigẽtes interemistis Neqz em̃ affigẽtes legendũ ẽ. sz (vt in greco ẽ) affigẽtes. Itẽ actuũ. v. Quẽ interemistis suspendentes in ligno Itẽ actuũ. x. Quẽ occiderũt suspẽdentes in ligno. Qua morte nihil turpir fuit int̃ omnia genera mortz. vt ait Aug. Quia ibi z dolore acerimo cragitãt z cruciatr. pter quozũ finitionẽ cria mors ipa q̃z dulcz apptet ptelãt. Heu heu q̃z cruciatr xpm in cruce extẽdi z clauis ferreis affigi Est z genr hmr suppliciũ turpissimũ q̃ nullũ ignominiosir in lege fuit. iuxta illd Deute. xxi. Maledictr ois q̃ pẽdet in ligno Adeo q̃ añ orauit. Ne pdas cũ ipis aiaz meã. i. gñe talis mortis Tũ vt nos a maledictõe eriperet p nobis factr ẽ maledcm̃. Est z diuturnũ. Nõ em̃ crucifigi ẽ occidi. sz in doloribz mortis diutir vivere. z in pductione cruciatu sp mori. Quis h̃ gemitr lachrymasqz ꝓtinebit. attẽdẽs mortz xpi genr. O dirã mortẽ! O inauditã a seculo crudelitatẽ. Nusq̃z aliqñ patrie pditor. ciuiũ depopulator. latro publicr. in frẽs sicarir. pntũ interemptor. aut quãtũlibz facinorosus tali mulctatr ẽ gñe mortis. Fuerũt z latrones ꝓsuspensi sz nõ legũt sic extẽsi. trãsfossi. irrisi Sz qd multis moror Nescio qd hb vb tm̃ pseqr nefas Nõ ei gabianã h̃ crucẽ describimr quã Marcr tullir vniuerse eloqntie sue vb ac viribz velut effusis toti ingenij sui fõtib psequtr ẽ Facinr indignuz eẽ pclamãs ciuẽ rõanũ ꝗ oẽs leges i crucẽ eẽ sublatũ Quid de hr igit̃ crucz idignitate dicer i q̃ der a cultoribz dei suspensus atz suffixr ẽ Tacem qz iparcs sumr zc. Sed voluit hoc genere mortis in cruce scz mori. vt dicitur in Pantheologia.

imitationis mēbra nullū mortꝭ genꝰ tierēt.
satisfactiōis i'ligno fierz satisfactio ī q̄ trāsgresꝰ
rōe purgatiōis vt exaltatꝰ ñ solū trā sz aera purgarz
salvatiōis a cruciatu dirissiō iferi nos saluarz
pfectiōis ad pfectiōis viā p crucē nos ducerz
z misteriis erudiret.

¶ Ultimo aggrauabat plurimū Astantiū z ꝯcurrē tium ad spectaculū multitudo z irrisio. Cōuenerāt eñ illic populꝰ ex oī fere natiōe que ē sub celo ad festū diē. inter q̄s eiꝰ fama denigrabat. Cuiꝰ lesione bonis z dignis maius nihil. Crudelis eñ q̄ negligit famā Qui q̄ añ famosior eo despectior mō. ¶ Et tot fert fere opprbria quot fame eiꝰ detrectāt. Sed quō irrisus fuit euāgelica historia tradit. Que irrisio q̄z tam patientē grauet nouit poeta q̄ dixit. Nil hz infelix pauptas duriꝰ in se. q̄z q̄ ridiculos hoīes facit. Et vt aliquantulū ꝯiectare possimꝰ astantiū z deridentū multitudiēz ꝯsideratu dignissimū ē qd Josephus de bello iudaico scribit. Dicit eñ q̄ cū nero cesar spreuisset rebellionē gentis iudee cōtra impium scripsit ei pfectus numerū iudeoꝝ ꝯcurrentiū ad diem festū esse mille milia z mille milia z centū milia. id est vigesies centena milia z centū milia. cū tamē fm legē imundi nō essent numerati. Ñ z in obsidione z vastatione hierosolimitāe vrbis q̄ sub tyto facta est mille milia z centū milia hoīm. aut fame: aut gladio interfecti sunt. exceptis hīs q̄ captiuitate in omnē ventū dispersi sunt quoꝝ grādis nūerus erat vt idem Josephꝰ tradit. Et nō dubiū quin omēs isti ad tā grande spectaculū vel curiositate vel rei nouitate puo lauerūt. p̄sertim cū fama xpi z opinio ī omnes illos fines nota fuerit. Attende ergo cū claritatem nōis sui a patre tam attenta orōe petierit. tam etsi honorē suū (quia suuz) nūq̄z quesierit. q̄tuz hec denigratio sui nōis ei molestie intulerit. O duras mentes. O sarea pectora. o adamātina corda q̄bus circūstantiarū harum cōsideratio. nō mouet mollir. flecit. Vere saris duriora corda que tantoꝝ attentione aggrauantiū nō dant pfluuia lachrymarum. O da cor carneū xpe vt cōpatiamur tibi

¶ De aggrauantiis internis. et primo de p̄cognitiōne. paragraphus primus

Ad iā ad cōsideranda aggrauātia intēna nosdemꝰ que tū superficialiter z pfunctorie sunt tangenda. integrū eñ ea sola tractatū erigerent. si plene deberent declarari. Et primū est p̄cognitio z aie xpi lipitudo Plene ei oīa penalia futura p̄cognouit. nec clausis (vt aiūt) oculis calicē passionis bibit. Sed habens latitudinē mentis omnia p̄cognouit. nec propter multa. singula minꝰ Dicitur in Ecclesiasti. Qui addit sciam addit z dolorem. Hoc in te domine iesu factū

dū preuidebas oīa z singula tormenta:
oīa pcā cōmissa z cōmittēda
puipēsiōz passiōis futurā z ignōti

Oia tormēta. pcā videt. q̄z sprnēt tudiez

¶ Quā hoꝝ puisio christū aggrauabat testimonio sunt duodecim illi gradꝰ exordiales sue passionis Ñ ex sola horum vt sic dicā imaginatiōe puidit bibendi calicis amaritudinē q̄ tam grādis haustu fuit vt oīm aīaliū fortissimꝰ ille leo de tribu iuda qui ad nulliꝰ pauebat occursū. subiturꝰ tū misteriū illud cepit. Pauere. tedere. cōtristari adeo vt cōfitereē tristem animam suam vsqz ad mortem. Factꝰ item in agonia. anxietate z angustia. molestia. labore. lassitudine tanta tamq̄z vehemēti vt quod nusq̄z factuz cōmemoretur. qd̄ etiam de nullo q̄tūlibet afflicto ꝯpertū sudorē sanguineū sudaret. Et q̄ fortib̄ oībus colūpna fortitudinis est. velut gigas ad currendam viā. Ipse sub onere fatiscens opꝰ habuit angelo confortante de celo. Et fortissimꝰ ille gigas q̄ velut murus z antemurale tori vrbi fortitudis positus saluator Immo q̄ petra z rupes totiꝰ refugū a deo derelinqui voluit exinanire seipm ac deficere vt necitatem haberet aliunde que rende cōsolationis. Nunq̄d vel simulare defecit aut angelꝰ adulatorie cōfortauit Absit Sed vere z veraciter omnia gesta sunt. et vere eū angelus cōfortauit vt pateret magnitudo passionis Et hec. rij. in hīs versibus

Heu pauet. z tedet. tristis. sz agōe vl̄ anxi M
Angustꝰq̄z. molest. laborꝰ. z lassꝰ. q̄z sudat
Sicq̄z fatiscit. deficiēs. solat̄ ab alto.

Si cū sic afflixit sua puisio quid fecit ipa plata passio ¶ Pro aliquali tū lucidiore noticia graduū pdcōruz notādū q̄ hū gradꝰ sumūtur nō quidē omēs ex euāgelico textu. sed ex cōdependētia actuū z ꝯsequētia eoꝝ inter se. Ita q̄ q̄ nō ponūt in textu vel cōsequētia vel antecedētia sunt ad ea que ponūt Primus aūt vt ex textu patet ē Pauor. Cepit aūt pauere. ōz Marci. xiiij. Est āt pauor subiti terroris ꝯcussio. Sic ōz Geñ. xv. de Abraam imolaturo sacrificium dño q̄ pauor irruit sup eū zc. ¶ O attendat hic mens deuota q̄ ille cuius nōie audito pauent viuersa. Ad cuius item nutum pauent columne cli q̄ is pauere cepit ¶ Secundus gradus est Tedium Dicit eñ textꝰ Et tedere Marc. xiiij. Est autem tedium fere victa sufferentia. Qui gradus recte subseq̄tur priorem. Nam adeo pauor increscit q̄ tedium gignat. Ita q̄ dicere poterat dominus omnis vite. Tedet me vite. De quo videtur. iiij Regum. x d. Dominus cepit tedere super israbel. O nota verbum dñi judica misterium Tertiꝰ gradus est Mestitia vel tristicia vsqz ad mortē nō solū extēsiue sed z intēsiue.

Adeo enim duo priores increuerunt q̃ ad hunc deuenerunt. Est autem Tristitia vsqz ad mortem meam. qui si maior esset occideret. Unde ipse dixit Tristis est anima mea vsqz ad mortem ꝛc. Cui q̃drat illud Ecclesiastici. xxxvij. Nonne tristicia inest vsz ad mortem ꝛc. Sed increscit iste meror ad apparentiam z Sequitur ¶ Quartus gradus scilicet Agonia De qua Luce. xxij. Factus in agonia. ¶ Est autem hec agonia sancte voluntatis pugna cum natura equata vel cũ possibilitate nate. hac refugiente illa velẽte et charitate mori. Hãc ãt agoniã sp xpm ab instanti cõceptiõis habuisse asserere Herson ad p uinaalem celestinũ scribẽs dicit temerariũ ẗm z p sumptuosum. Uñ p ꝛcordia sic dicentiũ Notãda est differẽtia inter agoẽm z agoniã Agon q̃dem in tota vita fuisse dr. ñ tñ agonia scz exprimẽtalis in corpore pugne peeptio ꝛc Notãt hoc dñm ibu ꝓba crebrius p sertim ibi. Baptismo habeo baptizari z quõ coartor q̃usqz pficiat. z b Bernardinꝰ tenet. Sz ecce q̃d et pugna ꝛ seqt. Quirꝰ gradꝰ scz Anxietas q̃ licz i tertu nõ põat. ꝛ seqt tñ et agonie pugna. z ẽ agonia ãgustie prima De q̃ dici videt. Anxiatꝰ est sup me spiritꝰ meꝰ ꝛc. z in Baruch Sp̃s ãxius clamat Hãc in dño ꝛemplatꝰ Anselmꝰ cũ Bõauẽtũ aiũt. Dñaro dñe Uñ aie tue tam vehemẽs anxietas z anxia supplicatio ꝛc. Nec increscẽs gignit g̃dũ sequẽtem. Tertus gradꝰ est Angustia z est ꝓpleritas cuiꝰ nullꝰ apparet exitꝰ Ita vt dicere habuit illud daniel. xiij Angustie mihi sunt vndiqz Que q̃ra fuit ysa. xxi. dñs dr Posse dit me sicut angustia pturientis Hic seqt. Septimꝰ gradus est molestia z ẽ sup vel p̃grauata virtꝰ mole angustie obtura z supra vires q̃si pressa Et licet dari eis vi. dicat q̃ rer ñ sustineret molestiam. Rer tñ regũ molestat z sumꝰ molesti deo. Seqt. Octauꝰ g̃dꝰ ẽ Labor z est fatiscẽs vtꝰ Cõcatbenacio ãt est et hoc. Quia cũ sarcina est supra vtutẽ tũc necẽ est laborat Laborauit ergo dñs ihs Laborare eñ cum fecimꝰ i peccatis nostris. Uñ dicit Laborani in gemitu meo Laborani clamãs ꝛc. Hinc seqt. Nonꝰ gradꝰ ẽ Lassitudo z est fatigatio laborantis. Hoc est laboribus erhausta vtꝰ Hrãdem z p̃grãdem necẽ est fuisse sarcinam illiꝰ mandati. sub q̃ magnꝰ ille gigas lassitudine succubuit q̃ lasso dat vtutẽ adeo. q̃ iudicũ. xvi. dicat de sampsone. aia eiꝰ ad mortem vsqz lassata Eya igit reficite lassum. Et b subseqt. Decimꝰ g̃dus Sudor z est et summa fatigatiõe humor excussus. z non gregarius dñm ibu sudor Sz sudor sanguineus. q̃a factꝰ ẽ sudor eius sicꝫ gutte sanguis ꝛc. Ds singlariter coarguit magnitudiẽm dñice passiõis. qm̃ si nullus hõ q̃tũlibet lubrica z illecebrosa carne. q̃tulibet spe salutis destitutꝰ sil'em agoniã in subeũda z vrente iã morte ꝓpessus est. Quõ vel exiliter suspicari poteriꝰ de mẽsura illius passionis eiꝰ cuiꝰ z spũs erat p̃mptus z caro vrpote nulli maledicto obnoxia nullatenus tã infirma q̃z aliorũ. sed ad omne bonũ patissiã longe magis q̃z cereros hões traheret affectio naturalis in vita sua. ꝛc. Silentio id reuereamur. ne frustra sudauerit eniramur. Putat tamen Bernardinus dispositiue euenisse quia timor z amor bellãtes erant in corde iesu Et et timore imminentis passionis sanguineũ humorem ad interiora reductum: quẽ nimius amor liberãdi hoĩs ad exteriora repeussit z per poros z venas emisit. Qui partim rememoratiuus erat omniũ agonum ab instanti cõceptiõis Partim repꝛesentiuus pꝛesentium angũstiarum Partim p̃gnosticus imminentiũ penarum. Seqt ¶ Undecimus gradus scz Defectio quo nõ plus possit Defecit enim anima anima eius. vt dicitur ꝺ sampson. z ad mortem vsqz lassata est vt dicat Ne remie xx. Defeci ferre nõ sustinens Defectio eñ tenuit eum pro peccatoribus derelinquentib legẽ. O Deficiat z in salutare tuũ anima mea. Sequit ¶ Duodecimus gradus. Necessitas aliunde querẽ de cõsolationis. Et est qua sicut pauper opus habz elemosinis. Ita lassus fatiscẽs desertꝰ opus habuit consolatione scz angelo cõfortante. Quesiuit eñ q̃ cõsolaretur eũ vt dicit in ps. Proinde ait Bernardinus christo in forma hominis constituto angelus visibiliter eius sensibus apparuit z velut hominem in agonibus fatiscentẽ vere confortauit Ita tamen vt hec cõfortatio ad formã serui nõ dei referatur Dixit aũt verba cõfortantia sicut deceat angelũ. z audire hominem christum cum demonib z diabolicꝫ hominibus certaturum. ¶ Pregrandis ergo fuit hec passio in finis complemento que tantis gradibꝰ excreuit in principio Dirior forte in cruce vbi prorsus derelictus vt pater etur. si tam dira vbi angelus adhuc confortans habetur. Uere fortis vt mors dilectio. dura sicut inferus emulatio. Non tamen dicimus q̃ eius dolor intentior fuit z acerbior qualitati ue q̃z afflictio etiam damnatorum. Nam hoc asserere Herson temerarium dicit

¶ Quantum autem apꝑhensio delictorum cor suum aggrauabat nec penna scribere. nec lingua dicere. nec cor valet cogitare. Omnia enim omnium hominũ: presentia. preterita. et futura peccata plentꝰ vidit z magis distincte q̃z aliqua mens aliquod singulare Que omnia vidit posita super eum. Dominꝰ enim reste ysaia posuit in eo iniquitatem omniũ nostrum: que z secundũ sanctũ Petrũ portauit in corpore suo sup lignũ. i. Petri. secundo vt copiose satisfaceret pro eis. Tantũ igitur pro vnoquoqz dolorez assumpsit. quantus pro exptiando sufficere posset. Qui tantus erat q̃ iuxta Ubertinum nullus intellectus minor ipso ineternum poterit estimare. Nam non solum nouit peccatorum multitudinem. sed et eorum maliciam z detestabilitatem clare et distincte p̃ plẽitudinẽ sue sapie. ita q̃ q̃libz petiũ p se sup

tum innumeros in eo causabat dolores. Et potissi/
mũ iuxta eundũ Ubertinũ ꝗnqꝫ. Ita ꝙ qõlibꝫ pec/
catũ mortale respectu aie xpi erat sicut furca ꝗnqꝫ dẽ
tiũ vno ictu ꝗnqꝫ faciens vulnerꝫ aperuras Peccatũ
enim est

N

Iniuriatiuũ dei — dei filiꝰ glie deitatis amatoꝫ
pnocatiꝫ videẽ di — pacis mediatoꝫ
macliatiꝫ imagis di xps — aiãꝫ sponsus z zelatoꝫ
destructiũ grẽ dei aũt — regni grẽ instauratoꝫ
acqsitiꝫ pene iferi erat — saluãdoꝫ redẽptoꝫ

Nabuit igitur xps ꝓpter ꝓdiritiones istas tm̃ dolorez
qꝫtum requirebat regula pfecte iustitie q̃ in ipo erat
zc. Prosequitur hec Ubertinꝰ devote Et vere totꝰ stu
pidus q̃ in illoꝫ cõmemoratiõe nõ movetur Nos
autẽ hec in decem distinxim̃ iuxta decẽ peri effectus
qui sunt

O

Offendit. spnit. pstat. deformat. z aufert
Vulnerat. insanit. occidit. puat. ad orcuz.

¶ Primo peccatũ est dei offensiuũ. z idcirco ꝓpter
peccatũ vehemẽter doluit. Nã ipe erat dei filiꝰ z glo
rie deitatis amatoꝫ. z iõ dolui de offensa pris. eo ꝙ
nihil ita offendit deũ sicut displicet sicut peccatum.
Quantum aũt peccatũ deo displiceat ex hijs septem
perpendere possumꝰ

nihil displi — mlta ꝓtu — prz et psecu — ex dei imutatõe
cet ẽo nisi — melia iffer — tiõe quã in — qꝫ optim iratuz
petm̃ — tur ẽo pe — fert pp petz — facit.
petm̃

Nil odit. hic mlta. nã pseqt mala mutat.

in bonoꝫ abboiatiõe. qꝫ si — ad destruendũ peccatũ
P iustꝰ peccauerit oim̃ iusti
ciarum nõ recordabor

Et bona cõtemnit. — qꝫ laborat.

ab anima peccatoris tanqꝫ a templo diaboli

separat et se

¶ Attende igit z ppende quantũ ille vnicꝰ pris de i
iurijs tantis tanto patri illatis doluit quẽ tm̃ ada/
mauit. Et pserim̃ qꝫ has iniurias ad satisfaciendũ
assumpsit. Unde tm̃ dolere debuit ꝓ qualibet sin/
gulari iniuria cuiusliber peccati q̃ztũ erat grauitas i
iurie z requirebat emendã q̃ prorsus vel pene erat i/
finita De hoc Ubertinꝰ exemplũ adducit z similitudi/
nem talem. Imaginare inqt si filiꝰ imperatoris sũ
mi videret vilissimũ ribaldũ patrẽ suũ valde dilectũ
imperatorem trahentẽ ꝓ capillos z barbã. z ꝓ luta et
cloacas inficiendo iactaret z calcibꝫ os z facie horrẽ
de ꝓcureret. qꝫtum putas dilectꝰ filiꝰ illiꝰ pris ama/
ritudinis degustaret talia decernẽdo. Ita nihil sunt
in cõparatione que fuerunt in xpo respectu iniurie sue di
uinitatis ¶ Secundus effectꝰ peri est qõ ẽ cõtemp/
tiuũ dei z beneficioꝫ eiusdẽ. Et sic quodãmodo pas/
sionis fructũ annihilat z iterꝫ crucifigit z inqꝫtuz in
ipso sanguinẽ eiꝰ denuo fundit. Dum preciũ redem
ptionis eius abijcit. Iuxta illud apli Hebre. vi. Rur
sum crucifigentes sibimetipis filiũ dei z ostentui ha
bentes Ibi glosa: christũ crucifigũt zc. qui gratiam
eius vilipendentes in petis iacent. Et certe plꝰ fm
glosam peccat q̃ cõtemnit regnantẽ in celis q̃ ꝙ cru/
cifixerunt ambulantẽ in terris O qꝫtum hec cõsidera
tio grauabat dolorẽ iesu. q̃re z cõquerens ait. Labo
rani inuacuũ vane cõsumpsi zc. ¶ Tertio pstat. id
est peccatũ aiaz xpi sponsã diabolo pstituit z cõiun/
git. Unde Hieremie. ij. Quõ prosternabaris mere/
trix. Ipse aũt iesus aiarum sponsus ẽ z zelores q̃ qn
tum aias amauerit. tunc ostendit quãdo pro eis in
mortem tradidit aiam suã. Oh quantũ ergo dolnit
quãdo se ab eisdẽ despici diabolo admisso conspexit.
Grossum exemplũ Ubertinꝰ ponit. Si aliquis pul
cherrimus pfectissimꝰ spõsus intrasset mare z aridã
ꝓ vna sibi sponsa acqrenda. quã de visceribꝫ suis pa
uisset z nutriuisset z ad debitã nature formã ꝓduxis
set. z quod de eisdẽ suis visceribꝫ vestes z ornamenta
dedisset. z fecisset eam reginã nobilissimã z decoram
Si ista in oculis sui sponsi vilissimũ ribaldũ z niger
rimũ ethiopẽ acciper z amaret z stercora eiꝰ comede
ret. z de ipis toram facie deturparet z sic spõso dice
ret modo me osculare. quia in alia forma me habere
nõ poteris. nihil esset doloꝫ illiꝰ sponsi respectu dolo
ris xpi iesu sup anima pstituta z peccatrice. Quia i
comparabiliter plus ꝓ ista fecit q̃z sit descriptũ supꝰ
illam fecisse. z ista plus incõparabiliter z peiꝰ cũ diabo
lo fornicatur q̃z illa zc ¶ Quarto peccatũ aiam defor
mat z nigrã reddit Treno. iiij. Denigrata est super
carbones facies eoꝫ. Et Ancelmꝰ. Anima si in pec
cato fuerit nigrioꝫ erit corvo. Hinc quidã in vita spa
trum vidit alias facies nigras habentes. Et de pau
lo simplice idem legitur Jesus aũt venit vt sponsus
perfectissime diligens sponsaꝫ decorem doloribus z
angustijs se totũ reliquãs z se totũ ꝓ cineres maloꝫ
nostrorum infudit vt faceret de se lauacrũ vt posset
lauare z delere turpitudinẽ z maculã peccatorum.
Quomodo ergo doluit ꝙ post hec aia se luto inuol/
uit z inquinat Quinto aufert bona gratie. Unde
Trenoꝫ primo. Manũ suã misit hostis ad omnia
desiderabilia eius. Sicut antiochus omia abstulit Q
bona Et nota quartuordeci q̃ aufert fm ea q̃ de tem
plo ablata erant.

.i. altare aureũ — cãdelabrum luminis — vasa templi

Fert christum. pneuma. — pia dona

mensam propositionis cũ — libatoria

Fides abit. — z spes

phiale que continet liqda mortariola ī medita/
id est cor pium tiōib mala terūt
Jt pietas. **memorans**
velū de sagis ornamētū au argētū one. i fructū
pniam ft reū caritas hoc loquutiōis
dolor **ac amor** **z hōa verbi.**
cortinas de quatuor coloribz vasa ꝛcupiscibilia
ḡtuor ꝓtutes cardinales.
Quatuor **acta hōa.**
thesauros absconditos tollit omne aurum id est
meritū obedētie cassat
suspiria **cassat obedit**

¶ O ḡta iactura peccati que hoīem tantis spoli/
at bonis Jhesus autem venerat vt reparator regni
gratie. Unde contrarie er isto respectu ineffabiles rō
nes dolor. Culpa em̄ totum regnū gratie ḡtum ē
et se annihilat z dissipat. Hinc attende ait Ubertī/
nus ḡtum habuit horroris z doloris Jpe em̄ ihūs
fm suum esse videtur quasi totaliter gratia Non em̄
est conceptus naturali ope Et subsistit in diuino sup/
posito p infinitam grām vnionis. Habuit igit hor/
rere culpam sicut destructiuum sui esse z sue intentī
onis z cause assumptiōis nature. Et quia reparatio
regni gratie non est nisi per deletiōem culpe. que nō
habet deleri nisi per dolores correspondentes offen
se. Ideo hoc respectu fortissime dolere habuit. z per
ineffabiles supplicatiōes z immolatiōes sui. habuit
acrere grām sic indignis

¶ Sexto peccatum vulnerat ipsa naturalia z lei
ferum in anima vulnus infligit. Unde Jheremias.
Insanabilis est fractura tua. pessima plaga tua. Pro
cuius intelligentia notandum q̄ bonum humāe na
ture tripliciter intelligi potest. Primo ipsa principia
nature vtpota potentie animē z huiusmodi Et istō
neq tollitur neq diminuitur p peccatum. Secō q̄
homo p naturam habet inclinatiōem ad ꝓtutem. et
hec dicitur quoddam bonum nature Et istud dimi/
nuitur p peccatum. Et hoc em̄ q̄ aliquod inclinat
ad vnum ꝛtrariorum oportet q̄ diminuatur inclī
tio ad alind. Tercio autem modo potest dici donuz
nature donum originalis iustitie quod totaliter est
ablatum per peccatum pmi parentis Quatuor
āt vulnera fm Bedā pcm̄ aie infligit

	Ignorantiam		ratione
	Maliciam		voluntate
Sex	Infirmitatem	In	irascibili
	ꝛcupiscentiam		ꝛcupiscibili

¶ Sicitaq ex peccato omnem languorem homo
incurrit. sic quod necesse dicere habet. Miserere mei
domine quoniam infirmus sum. Magnitudo autē
infirmitatis peccati. patet ex magnitudine medici z
medicine. Propter hoc oportuit dei filium sic pati
sic vulnerari potionari z tam diuersas adhibere me
dicinas vt pz infra in Rosario Actio balnia folio

O ḡtū ergo bonus ihs doluit q̄ cum vitro ad mor
tem festinaturum prospexit. p quo curando tanta
medicamina adhibuit Hinc conqrens ait āgelis su
is Aurum⁹ babilōem z nō est curata. Adducatur
similitudo hic realis zc. ¶ Septimo pcm̄ insanum
z fatuum reddit Homo em̄ cum in honore esset nō
intellexit ꝛpar⁹ est iumentis insipientibz z stolidior
facr⁹ est illis Aui⁹ stultitia ptz in multis. Primo in
via. q̄ eligit magis ambulare viam latam q̄ ducit ad
mortem q̄ artam q̄ ducit ad vitam. Exemplum de
duobz fratribz. Secō in incuria Bern̄. Sic stulti es/
timatores de maximis minima. de mīmis maxiām
curam gerūt. Maiorem curam hūt de carne morbi
da q̄ de anima. Similitudo ꝓposita q̄ canem sic impī
guauit q̄ puellam iugulauit. Et episcopo cui pira
oblata zc. Tercio insanū facit in mensa. Grego. q̄d
insanius q̄ p modica delectatione carnis ceteris se
obligare supplicijs Vita em̄ peri ait Bern̄. ingredien
tibz ꝓpinat mel sophisticum. p gredientibz fel z acc/
tum. egredētibz venenū aspidum z insanabile.

¶ Octauo pcm̄ occidit morte pessima pē Mors
pcōz pessima. z Paul⁹ Stipēdia peri mors. Deis
tis plurima vincentius in speclo Et dyonisi⁹ carth i
tractatu de remediis. ot q̄ pcōr domum p̄pam in/
cendit. sese occidit. de sinu ꝓtutum in os leonis z dy
aboli currit. in tpe belli ꝓtutum arma proicit. p po/
mo vili regnum vendit eternum. serpentem venēo/
sum in sinu pōit. spontaneus se dyabolo tradit. z fu
nem q̄ suspendat cum nectit. sponsum speciosissimū
ab icit. sese a regno excludit p̄ciosius quod hz vilius
z deterius quo pt erpēdit. Sed ḡtū puras sup hu/
insmōi ihs doluit Nimiz ipe venit ad nos viuificā
dos. Serpēdat qui pt. ¶ Nono pcm̄ p̄uata gl'a
eterna. Nō em̄ habitabit in domo ei⁹ q̄ facit pcm̄.
Jhs āt bñdict⁹ mortuus est vt sic post mortem mag
ni pontificis ceul in patriam rediret. Quātum ergo
doluit q̄ mortem suam frustrari vidit. vel frustrādaz
homine spōte decurrente a regno. ¶ Decimo pec
catum ad orcum id est ad penas ducit inferni Pecca
ta etem̄ sunt inferi porte. Jhs āt ait vbertinus vēit
vt saluator z liberator a penis inferni. qui vt nos li/
beraret habuit pro omni peccato mortali dolorem
exoluere correspondentem z prepollentem in ratio/
ne diuine acceptationis cuiliber priculari pene in in
ferno debite malicie singulorum. Eylaes quantum
doloris hinc habuit q̄ tantas euacuari cernebat.
Hec ergo anima fidelis perpendat. z videat impos/
sibile esse comprehendere dolores quos ptulit bñdēs
Jhesus. ¶ Aeternum etiam atq etiam prouidit iu
xta predifinitum diuinitatis consilium ihesus oēm
z singulam puipensionem z ingratitudinem fuxoz

christianorꝫ. in quibꝫ videbat passionem deperditaꝫ iri. eo q̃ rursus eum crucifigerent ꝛostentui haberẽt Hinc Rabanꝰ ait. videbat dñs ad augmẽtum doloris sui sanguiẽm suum tam viliter ꝛ inutiliter effundendum qõ qꝫ sic in vanum laborauit. vt tunc vix vnum latronem acq̃reret vnum apl'm pderet. Videbat itꝫ a pñtibꝫ ꝛ futuris gñalem ingratitudinem q̃ etiam a christianis tanq̃ mortuꝰ a corde obliniõi erat dandꝰ qõ qꝫ paucissimi de tanto bñficio sibi gratias acturi erant. sed pessima vicissitudine mala pro bonis darent. Ita q̃ si pati itꝫ posset. peiora a malis christianis passurus fuisset q̃ꝫ tunc a iudeis. Novit enim q̃ sup dolorem vulnerꝫ eius addentes p̃uaricationes. plagas suas quotidie renouarẽt. Hinc cõqueritur p ysa. Innuacuũ laborauí. vane fortitudiẽ meam ꝛsumpsi. Et p altꝫ lamentat. Ve mihi qui a factus sum sicut qui colligit racemum in autũno. Et in ps. Que vtilitas in sanguine meo. Eya igitur compatiamur tam granditer pacienti propter promissionem futurorꝫ.

Obiectorꝫ ml'tiplicando §. ij:

Altꝫ inknum aggrauatiunm. est obiectorꝫ dolorosorꝫ multitudo Que tam sunt innumerave nullꝰ sit q̃ posset ad calculanda ea. Passus namqꝫ ẽ ꝛ doluit. De patris offensa De matris tristicia De amissa gl'a De merita pena. Propter commissa ꝛ cõmittẽda peccata. Oboia q̃ dilectissimus nouit supuẽtura mala De passiõe sua acerba Et q̃d multa nũerasse proderit cum nõ possimus attigere ad summã Omnia illi dolorem adauxere etiam q̃ plerisqꝫ relevamina videnꝫ. vt sunt. Precognitio salutꝫ humãe Restauratio ciuitatis supne Accelerato resurrectõnis tercia die Glorificatio eiusdem Ista eẽ õnia ꝛ similia q̃dãmõ auxerũt xpi dolorem nõ minuerũt Cꝰ est rõ ista. Quia cũ omnia hec euenianꝫ ex xpi dolore tm̃ dolorem debuit assumere. ꝛ diuina sapia tm̃ illi mentri doloris debebat ifundere q̃ntũ sat erat ad predicta oia ꝛq̃renda. Et ideo quo nouit viciniorem instare resurrectioẽm eo ampliorem assumpsit dolorẽ vt imẽsurabilem sibi a deo p̃fixam mensuram possꝫ adimplere ꝛc. ꝛ q̃ sua glorificatio sublimior eo passio sua maior Nõ em̃ nisi patiẽdo magna ad magnam potuit gl'am itroire p eq̃s em̃ vias ꝛtẽdit ad eã Quã tam igit ꝛfitemur gl'am tantam etiam necẽ ẽ fuisse arduam viam. Per pnas em̃ ꝛ ignauas vias mag gloria nõ ambitur nec ꝛquiritur vnq̃ꝫ. Sicut igitur gl'a intercogitabilis ita passio incõpbensibilis. Merito igitur compatiendum ei.

Impulsio fortis §. iij.

Certium aggrauamentum est ipulsio fortis Impellebant enim mentem benedicti Jhesu ad gãdem dolorem. dei iusticia ꝛ equitas diuina plenã satisfactõẽ exigẽs sapia ꝛ dispẽsatio mira .s. pie eosi mẽsura dispẽsas amor ꝛ charitas imẽsa volũtarie copiose fducẽs

Estimet hec q̃ pt. fontes hi oim dolorꝫ. Dñs igit ihs ꝛformis diuie iusticie sciens q̃ nõ poterat deliquenti. ꝛ q̃ solꝰ ipe manũ mittere posset in vtrũqꝫ tm̃ dolorẽ assumpsit q̃ diuine iusticie satisfecit. ꝛ eaꝫ nobis placauit diuini tribunalis rigori satisfaciendo p omni delicto. O iusticie sacrificium grãde. Si nullus diuinam ad plenũ in iudicãdis scelerib iusticiaꝫ ꝛprehendit quis hostie illiꝰ magnitudiẽm qua diuina iusticia placata est preter illum q̃ obtulit intellẽ dimẽsus est. ꝛc. Item dei sapia ꝛ dispẽsatio diuina plurimũ aggrauat Aiũt em̃ Qꝫ illi dolores fuerũt in corde bñdicti ihu a diuina sapia dispensati ꝛ mensuram innumerabiliũ dolorosorꝫ obiectorꝫ. vt late Ubertinꝰ in q̃rta pte declarat. Et potissimum Amor fuit oim intimorꝫ dolorꝫ cordis bñdicti ihu eã ꝛ radix. Pari namqꝫ ꝛ simili cursu currũt amor et dolor. Ita q̃ tantus fuit bñdcti ihu dolor q̃ꝫ amor ad deum proxim ꝛ seip̃m. Et q̃t habuit respectus amoris q̃si tot habuit distinctiones numerosas doloris. ꝛ in illo respectu q̃ magis amauit. doluit magis Quisqs ergo nosse voleꝫ magnitudiẽm doloris p̃us habeat exercitatũ ocl'um in ꝛsideratione amoris vt sciat metiri q̃ntũ ihũs dilexerit deũ p̃rem. ꝛ hoiem. ac seip̃m. ꝛ ꝓgiem mrem ꝛc. Et rapiet q̃ sicut amor ipse est incõpbensibilis ita ꝛ passio ineffabilis ꝛc. Tũ potissimũ ex eo q̃ xps ex amore volũtarie eos assũpsit ꝛ plenissime pderauitꝫ ꝓtutẽ ꝛ dominiũ supra potentias aie habuit. ꝛ eas in ꝛsideratiõe dolorosorum obiectorꝫ ꝛtinue fuauit. ꝛc. q̃re copiose ꝛ inestimum satisfecit. O igitur attendite ꝛ vidte. si dolor sit similis dolori christi.

De ꝛpassione christi §. iiij.

Ostremũ vel q̃rtũ aggrauatiuum est pluriũ cõpassio Ideo q̃ dolor compassionis maior fuit iuxta Bonauenturam dolore passionis Et fuit multiplex nimis Nam ꝛpaciebat.

humano generi	pp	cl'pãꝫ puũ frẽꝫquẽ puniebat
sibimetipsi		penã quã ferre debebat
ꝓgini matri		gladiũ q̃ aim fodiebat
oiꝫ electorꝫ gregi		ml'ta q̃ ferre debebat.

En gũiꝫ. ibi. mei. dolor est adamatis

De his latius agit in epl'a de passione ad carth. ꝛ i vbertino. q̃ etꝫ dicit q̃ singulariter ex ꝛpassiõe dolebat ꝺ pẽis ꝛ martiriũ scorꝫ martiꝫ. p noie eꝰ istic etꝫ Ideo q̃ nihil est penale receptum ab aliquo electorꝫ q̃ nõ fuerit cordi xpi multo firmiꝰ infixũ q̃ illi qui recepit affixũ Dolebat tnõ minꝰ ex cõpassione sup singulis rẽptationib ꝛ desolatiõib sctorꝫ confessorꝫ ꝛ singulorũ electorꝫ tanq̃ caput piũ p mẽbris O q̃ꝫ late sunt iste fenestre volenti pspicere dolores iesu internos Mirũ si in horũ cõmemoratiõe nõ to

ti in lachrimis resoluamur. Compatere ergo tam di
ra patienti. Q; si te passiōis acerbitas nō pmouet l'
com patientium multitudo moueat. ¶ Conulula
re lupis debet ḋ commanet illis. ⁊ flere cum flentib
solent. Compassi sunt christo patienti Amici qui vi
derunt Cuius vel ferreum pectus non concutiet ma
rie ⁊ apl'oꝝ fletus? Secundo gentiles vt Centurio ⁊
turba pectora tondens. Tertio omnes sancti ḋ pre/
cesserunt vt prophete. ⁊ qui sequuntur vt deuoti.
Quarto creatura omnis celestis. vt sol acr. terrestr;
vt terra petre velum. subterrestris vt inferi. Duōat
igitur duros obsistere ⁊ lachrimas frenare.

De iniusta causa Mēbr. iij.

Quod si omnia hec ñ emolliūt corda tercii
mēbrum attendamus considerando cau/
sam iniustam quo ad criminis immunita
tem. Firmiter tenendo ꝙ tanta ⁊ talia tulerit nulla
sui culpa. nulla item necessitate. sed passus est ea in
nocentissime et nimia erga nos charitate. O q̄ lar
giter merito flere deberemus. si ꝙ occasio sumus
mortis filij dei intime cogitaremus ¶ Quid ēm o
elcere puer dm̄ dei mei. ḋ tu agne dei. quid tu pon
tifer summe qui nec super patre nec matre cōtamia
tus. ḋ inq̄ tanta amaritudine. ḋ tantis tormen/
tis dignū cōmiseras? Pro sus nihil. Ego homo per
ditus totius tue passionis causa fui. ¶ Ego domine
vnā acerbam comedi ⁊ dentes tui obstupuerunt. q;
que nō rapuisti. sed que rapui ego. tu eroluisti. Dōr
tuus ⁊ iniquitas nrā sic te afflirere. Maledicta sit
tanta iniquitas p̄ qua sic affligeris deus charitas
¶ Poteris hic attendere ceteras causas passionis:
⁊c. Plurimū vere mirandū si nō vel hoc cor cōcurra
tur. Quisquis ergo xp̄o ⁊pati vt post cōregnare pos
set voluerit. p̄scripta cōsideret. pfunde diuidet. et
xp̄o se intime per amorem cōiungat. ⁊ rem ante o/
culos ita ponat quasi patrem matrem aut sese hec
patienē videret. Q; si inter hec adhue dur⁹ obstite/
rit aliquo flagello sese vt Bonauētura docet castigz
vt sic per experimentum ducatur ad cōpatiendum.

De qualitate cōpassionis. §. primus

Qualis aūt debet hec cōpassiō esse Albertus
notat qui dicit ꝙ tripler erit

accidēto'l'		fu⁹ dño	Omia
.s. substātial'		.i. vt ⁊pariat sic	filij⁹ pri
psonal'		mēbr capiti no	

bis ds. Qualiter aūt fieri dz sciendū ꝙ triplicitter

corde	⁊paciēdo p̄ tristitie assūptionē.		
.s. ore	pie	q̄rulādo ⁊ planctū faciendo	
ope	lachrymas fundēdo ⁊ gest⁹ tri/		

stes habendo. Oportet ēm ꝙ planctū vnigeniti faci/
amus nobis. Et cū Hieremia exclamem⁹ Quis da/
bit capiti meo aq̄s ⁊c. Et instar dauid planctū super
ionatha aut absolon assumentis ⁊ nos tragediā fa/
ciam⁹ dicēdo. Doleo super te frater mi ionatha. ō co
rus nimis ⁊ amabilis ⁊c. Et cū francisco lugeamus
⁊ tristitie gestus assumam⁹. nā plurimū hoc deo pla
cet. Ait ēm ad mechtheldem. Dico tibi in veritate si
quis ex denotione passionis lachrymas effuderit. sic
eas suscipio ac si pro me sit passus ⁊c

O cor durū ⁊ prophanū. cōdoledo rūpe.
Regē plange golghatanū. rūpe cor rūpe.
Flēs externū ⁊ archanū. ḡuamē cor rūpe.

Sz q; vera cōpassio teste Greg. sup Job cōformatio
nē requirit. Ideo sequitur

Gradus tertius

Imitatio. De q̄ Judicū. vij. Ad fecero
secramini. Et ⁊c Si q̄s vult venire p⁹
me ⁊c. sequatur me. Nil ēm aut parvz
placebit deo ⁊passio nisi sequat imita;
tio. qua sine est imperfecta. Christ⁹ enim
passus est pro nobis vobis relinquens
exemplū vt sequamini vestigia eius. Et libenē imitā
dum. Hoc ēm

deo acceptū	sice⁹ pficit	volūtas ad quā hortat
ē nob gl'osū	q;	mag gl'ia fui seq dñm
valde necēm		nil pderit passio nisi seq̄t imita⁰

Acceptū sequere. dignū. q; valde necesse.

¶ Ipse ēm christus crebro ad sui sequelā nos horta
tur. Quippe qui in omnibus exemplū dedit nobis vt
⁊ nos ita faciamus. Est ⁊ imitatio christi nobis dig
Magna gloria ait sapiens serui sequi dominū suū
⁊ eadem secū veste vestiri. ⁊ lateri eius herere semp.
Est et necessaria saluti. Ait ēm Augustin⁹ Q; ad p/
ficiendā salutem nostram duo cōcurrere necessario
oportet. presertim in adultis. imo ⁊ quodam tropo
in paruis. domini sez passionem ⁊ nostram imitati/
onē. Nec alterū sine altero saluat. Passio enim sine
imitatione saluare nō ōbuit. maxime adultos ḋ pec
cata cōmiserunt. Imitatio sine passione nō potest
vt late declarat Bernardus in sermonibus de diuer
sis dicēs. Sola sēdi ade passio purgat. q̄s cōtamiat
preuaricatio ade prioris. Ubi aūt propria macula ⁊
mittitur. propria iam ab eo vnda erigit lachrymarū
⁊ cōcrucifixoribus xp̄i ⁊c. Mea igit est domine tua
passio. sz si accesserit imitatio vt sequar vestigia tua
ait Bernardus. Alioquin solū non saluat. sed pro/
fundius damnat. ⁊c. Oportet ergo imitari. Ut igi/
tur imiteris

	modū gnalē quē in oibus tenuit
⁊sidera	doctrinā singl'arē quā in singul'ꝓpo/
	⁊forātēz realē quā a te erigit (suit

Quis mod⁹ hic. q̄ doctria ē. conformis ⁊ esto

¶ Debes igitur attendere in omnib articul' domi
nice passionis modū generalem de quo post dicē⁹.

Debes et attendere doctrinā singularem quā in singulis articulis z passionib inuit. Item qz z pformationes reales in quib nos sibi pfigurari voluit Que duo latius explicant in singulis articulis Ludolph z Jordanus in sermonib de passione xpi Sed vt exemplariter vel vno exēplo demōstrem q̄d velimus Esto cogitet de crucifixione proponit in articulo illo doctrina singlaris. vt scz z nos crucifigam carnem cū cōcupiscētiis suis zc ¶ Ubi latissima offert materia. Cui articulo etiā per realē cōfigurationē oportebit te cōformari. Ut. s. xpi exēplo etiam tu brachia in crucis modū extēdas. Sic in articulo de flagellatione xpi doctrina singularis est vt patienter feras flagella dei. Realis cōformatio. vt te flagello discreto cedas. z sic flagellato pfigureris. Et sic de ceteris articulis Mod aūt general quo se xps in omnibus generaliter habebat optim z deuotissimus fuit. Habuit enim se christus

	obedientissime	deū patrē
	seuerissime	seipsum
	charitatiuissime q̄ ad	primum.
in oib	liberalissime	gen humanū.
	prudentissime	aduersarium
	patientissime	penale tormentuz
	pseuerantissime	finale cōplemētū.

Faciamus z nos omnia fm exemplar mōstratuz in monte. Habeamus z nos obedienter parēdo di voluntati z prelati. Factus enim est obediēs vsqz ad mortem. z vt sciret mūdus qz diligat patrem sic fecit. sicut mandatū ei dederat pater. Mādauerat ei pater dicēs illud Prouerb. Oriuentur fontes tui foras. z in plateis aquas tuas diuide Cōsentit violentissime filio dicens ei. Fiat voluntas tua. Quā qz libētissime explet. ipse indicat cū dicit. Baptismo habeo baptisari z quomodo coarctor vsqz dum pficiatur Et Joan. iiij. Meus cibus est vt faciā voluntatem eius q̄ misit me ¶ Habuit se seuerissime erga seipz in nullo parcendo sibi. Item humanissime erga proximū. In hoc enim cognouimus charitatē ei. quoniā pro nobis animā suam posuit qua maiorem dilectionem habet nemo. O vere amanter et amore preferens talia z tanta ¶ Liberalissime se habebat q̄ nil sibi de suis retinebat. sed se totum in nostros vs expendit. Corpus dedit crucifixoribus. dorsum flagellantibus. faciem cedentibus z cōspuentibus. genas pcutientibus. barbam vellentibus. vestes lusoribus. sanguinē reis. fontem lateris immundis. lachrymas perditis. discipulo matrem. symoni crucē paradisum latroni. animā patri. vitam morti:

F ¶ Vere christus liberalis z liberalissimus qui istar duodecim fructus ligni vite duodecim fruct nobis dedit. Nam carnē dedit in cibum. sanguinem in potum. animaz in precium vulnera in remedium. brachia in refugium. crucem in clipeum. coz in amoris indicium. aquam in balneū. sudorem in medicamētum. clauos in salsamentū. spineam coronam in ornamentum. verba in documentū. vitam z mortem in exemplum.

Hic cib. hic pot. pciū. mediū. refug; coz. Sal. medicās. doctz. exēpla. ornās. balnea. scutum.

¶ Habuit se denicz prudēter q̄ ad aduersarium cui diuinitatē occuluit. Patiēter ad tormentū inē quenecsemel os ipaciēter aperuit. Perseuerāter vsz in finem vt voce alta Consummatum est dixerit. Sic nos semper habeamus z dominū imitemur. aduersa omnia libenter in vnione sue passionis perferentes quod gratissimū christo ¶ Debz autem hec imitatio fieri primū exempla considerando. deinde proponendo. tertio obsecrando. Et dum homo xpi perfectionem considerat. suam e regione imperfectiōz attendere debet. z se vilificare. z vt ei exempla imitari possit instantius obsecrare.

O me tāta imitari. dens exempla regia
Foris ir inuersari. xpi nunc elegia.
Prestans hacce immorari. doctrina egregia.

Et quia nō est dignus dandis qui non est gratus de acceptis. Ideo sequitur

G Gratiarum actio Grad quartus

Gratiarum actio. De qua Apostol In omibus grās agite per iesum christum G
Ephes. v. Ad locum enim vnde exeunt flumina reuertent vt iterum magz fluant. Unde z ad hanc sapiens monet in ecclesiastico dicens Gratiam fideiussoris ne obliuiscaris. Dedit enim animā suam pro te. Magis enizz tortit christū ingratitudo nostra q̄z omnia tormēta sua. Unde in eius persona Philippus cancellarius vt Bonauentura sup tertium ait exclamat. Homo vide que pro te patior. ad te clamo qui pro te morior Uide clauos quibus cōfodior z dolores quibus afficior: cum sit tantus dolor exterior. intus tamē planctus est grauior. tam ingratū dū te experior: Nam vt hoc vitium ingratitudinis tolleret vna est et causis quare tam plurima z tam acerba pati voluit. cuz tamen multo minoribus vt aiunt nos liberasse potuisset.

Gratus. ames. redimat. foris. noscas. imiteris.

¶ Primo inq̄z tā multa pati voluit vt pessimū vitium ingratitudinis excluderet a nobis Ut quos facilitas creationis ingratos fecerat redemptiōis dif-

ficultas ad gratitudinē obligaret. Hinc Bernard. Non valuit opus suū repare saluator absq; tāta difficultate: Valuit sed maluit cum iniuria sui q̄ multe dilectionis hoīem debitorem teneret. cōmoneret q̄ gratiarūactionis. difficultas redēptionis. quē minus denorū fecerat facilitas creationis. Quid enim dicebat homo creat⁹ z ingrat⁹ Gratis quidē cōdit⁹ sum sine vllo auctoris grauamine vel laboze. siquid dirit z factus sū sicut vniuersa. Hic beneficiū creationis attenuās hūana ipietas: ingratitudīs materiam inde sumebat. vnde amoris causam sumere ō bebat: sed obstructū est os loquentiū iniqua. Luce clarius cīm patet q̄tum pro te o homo dispendium fecit de⁹, de domino seruus. de diuite pauper: de dei filio hominis filiⁿ esse nō desperit: Memēto ergo iā te z si de nihilo factū. nō tamen de nihilo redemptū: Ser diebus cōdidit omnia z te inter omnia. sed p triginta annos opatus est salutem tuā in medio terre. vbi in recreando dirit multa: gessit mira: pertulit dura. sufferens dura verba: durioza verbera: z tandē crucis tormenta durissima Grati igit sim⁹ ¶ Altera causa vt magnū nobis suū amorem magna agendo z dira pro nobis patiendo ostenderet. z sic nostr̄ sibi amorem prorsus vendicaret: vt infra dicet.

Tertia vt copiose nos redimeret z plene satisfaceret pro cunctis erratibus nostris ¶ Quarta vt nos ad grauia sufferenda cōfortaret Seruus cīm nō sentit sua incōmoda si inspiciat domini vulnera Hinc ad Hebreos apl's duodecimo Recogitate dominū icsum xp̄m qualē sustinuit aduersū semetipsum a peccatoribus cōtradictionē vt nō fatigemini animis vestris deficientes ¶ Quinto vt nos illuminaret ad cognoscendū q̄ peccatū displiceat deo: q̄ horrēde pene q̄ gl'ia regni magna Agnosce inq̄t o homo Bernardus: q̄ grauia sunt vulnera tua p quibus necesse fuit christū dominū vulnerari zc Hic de ceteris patet

¶ Sexto vt nos ad vestigia sua sectanda animaret z etiam calicem suscipiremus salutarē. z nullū horrerem⁹ mortis genus. cum vilissimū pertulerit dominus Merito ergo gratie agende. Et hoc potissimū pro eo

tā penosa talis p te sustinuit — fdemit
q̄ tā p̄clara virtutū crēpla fl'ic̄t z sic te — īstruxit
nē fnsū itelligēdi z affectū imitādi ōdit te p̄uēit

Penosa.exempla.meditāt.imitaris eūdē

¶ Et vt vere ad gratiarum actionem succendar̄ poteris videre.

q̄ mlta — in q̄tritate. dinumera si potes
q̄ magn — in acerbitate. ñ ē filis dolor sicē
q̄ vtilia — i frcūositate. fructⁿ eⁿ dl'c̄ gk.
.s. tlis z tātⁿ — egit z i īmēsitate. magnⁿ dñs z lau.
tli affcū — ptulit q̄ nimia caritate. i caritate p
tibi tali — i vilitate z idigitate. q̄d ē hō.
tali fine — in glorie eternitate.

Plurima.magna.bona.tantus.tanto.tibi fine

¶ Nec facile et dictis vel dicendis elici poterint Vere vere magnifice illi gratie sunt agende q̄ magnificus tam magnifica puis impendit. Et quo ōplioza z dirioza p nobis ptulit eo magis ad gratitudinem nos obligat ¶ Secundo etiā gratie agende q̄ tam preclara virtutū exempla reliquit. Omnia cīm eⁿ facta z tormenta sunt virtutū preclarissima exemplaria quibus mentē monuit. intellectum docuit. affectū inflammauit ¶ Postremo singulariter gratias debes agere q̄ singl'ari pre multis te benedictiōe preuenit. Et hec tibi meditari dedit ¶ Fructus z vtilitates passionis in hūs versibus cōtinentur.

Viuificat.placat.sanat. sanctum. excitat. armat
Ducit.debilitat.lustrat.dulcorat.obūbrat.
Informat.reuocat.omnās.illūmat. hōrat
Dat pacē.spoliat.repāt.dat gaudia.tutat

¶ Nec in ꝓpendio theologice veritatis p secuta z supra in sacramentali portione qua dicit fruct⁹ folio 8j

¶ De inducriuis autē ad gratitudinē z practica eⁿdem infra habes. sed vt breuⁿ modum scias gratias exolues

vigilātissimē — vinū recollēdo — ps: Bñdic aīa mea
letissime cīm oīm — creata ꝓuocatōe vt Daiel bñdicate oia:
plēissime — sctōrū obsecratōe — Apo. laudē dicate
sancti dei pusilli et magni

Sis vigilās.letⁿ.plene.vires.creo.scōs

¶ Cum cīm oīs laus nostra z gratitudo inepta sit z impfecta. oportet vt nostra vilificātes. aliorum laude id suppleamus. Et potissimū vt sanctos ipsos. z hoc scōm ferias. immo et deū ipsum. vt mechrēdis docet a deo edocta ad pro nobis gratias agendū pia obsecratione cōuocemus. immo z creaturas omnes quēadmodum Joannes tradit in Apocal'. q̄ soluto libro p agnum occisum sigillorum superna z infera pariter ad laudem cōcitantur.

Ēpa trina hierarchia. iā mecum infinies
Jesū laudes absq̄ bria. ob penas multiplices.

Quas gustauit mēte pia. pulcra prīs spēs
Et qz ḡritudo ascēsum merek z ducit in caligīem q̄z/
dam. Ideo seq̄k ¶ Grad⁹. v.

N a Mmiratio. De qua p̄s Mirabilia
testimonia tua. Teste cm̄ leone pa
pa Nihil mirabilꝰ. nihilq̄z iter oia
opa mic dei q̄ ab initio saluti nrē ſt
impēsa mortaliū repīk sublimius z
stupēdius sacrō dm̄ce passiōis tē Huc itaq̄z accedāt
nostri arbentēses q̄ ad nil aliud nisi ad audiēda vel
vidēda noua z mirabilia vacāt. ad hūc gradū ꝓcurr/
rāt q̄ curiosa secrāk. z iplebīk in bōis desideriū coꝫtā
zsi curiosum. Nō q̄so iā vltra egrediāk cū dyna ad vi
dēdum mulieres regiōis alīene vanas sez curiosira/
tes. ne forte simul cū ea a malo emor filio sychē id ē
dyabolo corrūpāk. sz ꝓstuāt ad theatrū nostꝫ i petra
cū lepusel'o plebe inalida collocēt nidū suū ꝓfugiant
ad domū refugij z libero oel'o q̄ in hac gerūk curiosa
ꝓspecrēt z videbūt talia noua q̄lia a seculo ñ fūt au
dita Stupor em̄ z mirabilia fcā fūt in ea. Ado qve
nerabilis ille pr̄ Dñs Theodric⁹ herrē ait i suis pūc
tulis de passiōe q̄ nūq̄z mirabilius aliqd̄ fcm̄ est aut
fiendū. Et ve felices q̄ in his scrutādis mirabilibus
vigili oculo fuerint curiosi Rapienk cm̄ qnqz i cellā
vinariā. i. abissū dulcedīs diuīe. vt vel er pte gustēt
bonū dei donū q̄ gustato mor facile desipiet ois caro
Libēt ergo ꝓsandū ē pia curiositate ad scrutādū mi
rabilia dm̄ce passiōis Et hoc ad

implēdū appetitū	cera afficiūt	ista sufficiūt
euadēdū pīculū	qz	i ceterꝫ petm̄. hic p̄mio z
assequēdū gustū		cera cruciāt hec delectāt

Felix igīk ve ille q̄ cū ppha exercek in mirabilib rp̄i.
Qui āt volet ad hāc āmiratiōēz moueri Is debz hec
considerare. Sez

pacientis immensitatem
tormētoꝫ que patīk z modī q̄ patīk qualitatez
eoꝫ a q̄b z p q̄b hec patīk viliratem

D **Immēsū. tormēta. modū. fert a q̄b⁹. z p**

¶ Ut sez in p̄mis ꝓsideres q̄ꝫt⁹ sit is q̄ tormētak.
Ipe cm̄ excelsus ē sup oēs gētes dñs. cui⁹ magnitu
dis ñ est finis De cui⁹ sublimitate i iob ōz Fortitā ve
stigia dei cōp̄hēdas Quasi dicat neq̄q̄z. Cām subne
crit Excelsior celo est z q̄d facies? Profundior infer
no est z vñ cognosces? Lōgior terra mēsura eiꝰ z laci
or mari. Si subuerterit oia vel in vnū coarctauerit
q̄s ꝓtradicet. aut q̄s dicere poterit ei cur ita facis In
q̄b ꝓbis ipe iob q̄tuor tāgit q̄ verā z pfcām dignita
tem ꝓstituūt. s. Altissimā prātē. qz excelsior celo Sa
pie. pfunditatē ibi. pfundior iferno: Stabilē eēnita
tem qz longior terra. Immensam charitatem qz laci
or mari. Et rm̄ is talis ac tant⁹ cui⁹ altitudo est inat
tingibilis. abissus inpscrutabilis. lōgitudo intermi
nabilis. latitudo incommēsurabilis. Ecce ad qualia
tormenta propter nos inclinatur. Certe ad mortem
vsqz humiliatur. adeo vt amaritudine inebriatus
dicat. Ego sum vermis z non homo. Vermis em̄
cum conculcatur econtra se non erigit. sed se contra/
hit pre dolore. Unde z dicit illud p̄s. Afflict⁹ sum z
humiliatus sum nimis. O vere nimis. P

¶ Qz si tercio attenderis modum quomodo per/
tulerit tanta. quomodo te continebis: Nonne pa/
cientissime mitissime humilime zcetera vt supra.
Passus est inquam vt fur patibulum. vt latro vin/
cula z tormenta. sicut stultus contumelias z ludi/
bria. tanquam sediciosus blasphemias z odia. ac ve
lut maleficorum maleficus absqz miseratione repu/
dium. tanquam obprobrium hominum. tanquam
vermis inutilis z abiectio plebis. Sic ecce passus
est dominus cuius magnitudinis non est finis. Sz
si postremo tractare volemus a quibus z pro quib
passus est hec deus. Quis stabit ad videndum. quis
non in extasim. quis non in stuporem rapietur? Nō/
ne a nequissimis optimus. a sanie fetidissima splen
dor eternus. ab hominib z talib hominibus deus
Sed pro quib hec patitur? Certe pro nequissimis
mancipijs. scelestissimis inimicis. Immo vt Bona
uentura ait pro dyabolicis z dyaboli filijs pro con/
temptorib diuine maiestatis z ingratis sue bonita
ti. Res miranda. Q

¶ Sed vt z sub hoc gradu septenarium ammini/
stremus. Nota q̄ Bonauentura hunc septenarium
ponit considerandum pro excitanda ammiratione
Quia immensus

vniuersali dominio		seruus annihilatur
ōipotentia		impotens torq̄tur
icircūscrīptibilitate		terminabilis vinctur
felicitate	vt	miser tormentak
eternitate		mortalis mortificak
sapientia		stultus infatuak
speciositate		deformis decolorak

¶ Et hec cōnia tā benigne z pacēter patīk p nobis
a talib tam vilib. Patīk tam luto figulus. ab infi/
mo summus. a peccōre deus. a mancipio dominus. a
creatura creator. a vili orbis portione omnium gu/
bernator: ab eo quem redimere venerat pijssimus re
demptor O stupor O dignationem: Vel si latio
ra membra voles hinc meditandi attende quantus
sit quo ad

se		ifinit⁹ Magnitudīs eiꝰ nō ē finis
intellectum		icōp̄hēsibilis O altitudo diuiaꝫ sa:
sensum		inisibilis Deū nēo vidit vnq̄z
linguam	qz	ieffabilis Quē lingua ñ explicat
locum		icircūscrīptibil': Locꝰ ñ mēsurat eum
tempꝰ		Eternꝰ Tu āt dñe ineēnū pmanes
desideriū		icōpabilis: trāsgrediens oia vota

E

Nec sensus. mens. lingua. locus. tempus. petit. in se.

¶ Intuemini igitur et admiramini quantus sit iste qui se inclinauit tantillo et ad talia se inclinauit. et profunde diiudicate omnia intima mea. Si rex quispiam magnus erga aliquem inopem abiecti et penitus execrabilem. ac sibi inimicantem ribaldum. siue (vt dignatio et affectio magis elucescat) in bufonem aliquem ita esset amore euisceratus vt ob illum ad gloriam suam sublimandus charitate cogente a sua celsitudine dignaret descendere. atque ribaldus siue bufo fieri instar eorum. et per eis et ab eis ludibrio haberi. omnis cruciatus amaritudine repleri. demum pessimo mortis genere interimi

Quanto puratis ribaldus iste seu bufo si mente vigeret amore in illum afficeret. quanta gratitudine obsequeretur in omnem honorem regis illius Sic quisque reuoluens immensum deum propter se exinanitum ad crucem usque humiliatum. quomodo non stupore reuerberabitur quomodo non deficiet amore pre mirabilis et stupendissime dignationis consideratione ¶ Prosequatur hec in intimis secum anima. non potest ad hec scribenda penna. O qui sic christi patientis immensitatem suique pro quo patit vilitatem diiudicaret. in abissus in caliginem absorberetur. et qua in omne bonum et consequenti promoueretur.

Debet aut hec admiratio fieri tribus modis

	profunda diiudicatione	via comparationis (recen
.s.	admiratia exclamatione	p in iniecrorum frequenta
	ertatica defectione	caligis ingressiones

Ut sic discurrat cum Bernardo volatico processu inter extremitates excellentissime dignitatis et miserie infirmitates. et exclamet cum eodem. O quam indebita miseratio quam gratuita dilectio. quam inopinata dignatio. quam stupenda dulcedo. quam inuicta mansuetudo. fugiendo glorie pro despicatissimo vermiculo crucifigi. O nouissimum et altissimum. O humilem et sublimem. O opus probitum hominum et gliam angelorum Nemo illi sublimior et nemo humilior. Quis audiuit vnquam talia aut quis vidit huic simile? Attendite hec omnes gentes: obstupescite celi et terra quia deus passus est. O deficiunt in salutare tuum oculi mei

O siquat admirare. mactat feraliter.
Verbum pius salutare. nat eternaliter
Hinc defectum patiare. mentis abissaliter

¶ Et quoniam ammiratio est intuitio effectus sui causse cognitione qua inducit ad eam inuestigandam et quia ea inuenta mens exhilarescit. Ideo sequitur.

Gradus sextus

Exultatio. De qua apostolus ad Galat. vi. Mihi aut absit gloriari nisi in cruce domini nri. Et Esaie. xxiiij. Pauperes homines in sancto israhel exultabunt. Nam et ipse dominus passurus exultauit vt gygas ad currendam viam. Lugeat igitur carnalis iudeus. sed spiritalis de domini passione gaudeat christianus. Multa enim in dominica passione nobis reposita est materia gaudiorum. Nam et crux christi iuxta iconem papam eadem est credentium gloria. et non credentium pena. In cruce igitur christi cum paulo gloriemur. et hoc non ad insipientiam nobis. Nam huiusmodi gloria

	vanas seculi consolaciunculas auferet	
et	mentis tristitias dulcorans lenient	
	debitum exoluet	

Nos enim in cruce gloriari oportet. Et hoc et multiplici causa scilicet

	ablata mala		euadimus mala
propter	collata bona	Gaudemus enim quia	acquirimus bona
	reserata signacula		iuueniuus noua obsi

derata. ¶ Passio autem domini ab omnibus nos malis eripuit. secundum illud Passio contracta. culpas. penam. tulit acta. id est tulit contracta originalia. et actualia peccata tam quo ad penam quam quo ad culpam Quam ergo debes gratulari cum vides te a tantis malis liberari.

¶ Contulit item secundo christi passio omnia bona. nam Gratia fertur. gaudia dantur. cuncta reducit. id est reus reuertitur in gratiam. exul in patriam homo redit in dignitatem pristinam. Enumeraui supra aliquos fructus dominice passionis in versibus sub titulo portionum de lana. folio. quos hic poteris rememorari si voles. Tantis igitur donari bonis cum sponsa leti decantemus illud canticum. Exultabimus et letabimur in te memores vberum tuorum super vinum. Tertio gratulandus est propter reserata signacula que ante erant clausa. Nam et ob horum resolutionem gaudium magnum fuit in celis. vt Jo. ait in Apocal'. Sunt autem hec septem signacula vniuersalis veritatis noticia. Et intra Bonauen. in parvo bono pulcherrime oducta Deus admirabil'. qz suma sapia. iusticia. misericordia Spus intelligibilis. quam bigni angli. crudeles demones nobiles anime.

Mundus sensibil'. qz in eo cecitas. sterilitas. impietas. Paradisus considerabil'qz pmptuarium plenum gloria. letitie. opulentie.

Infernus horribil'. plenus egestate. vilitate. calamitate.

Virtus laudabil'quam sit speciosa. pciosa. fructuosa

Reatus culpabil'quam egis tam grati pcio. tam magno piaculo. tam difficili medicamento.

In istis mira et abunda offert preplandi materia. tum si quis vacare voleat ad bonum videnda. vsus

Quid deus ac animus. celum. mundus. quid et horum Virtus pectum reserat tibi passio xpi Et notandum circa superiora membra quod homo in singulis articulis poterit considerare quod singula christus passus est ob singula /

ria mala nostra tollēda z ob singularia bona cōferē/
da z specialia aliqua documēta reseranda. Verbi g/
tia. Velatus est xps Quare? Certe vt oculorum curi
ositatē auferret z pea satisfaceret. z te de aspcū hor
rendo demonū eriper. Sic ergo abstulit mala Vela
tus est etiā vt cōferret bona. Unde? Ut scz oc'os men
tis reuelaret velū cordis auferret z te reuelata facie
ad dei gl'iam speculandā perduceret zc. de omnibus
sic. In magno aūt stimulo amoris ponit Q; i xpi
Redēptōe hūana
passione gaudere dēmus pro ēstauratōe āgl'ica
clementia diuina
Que habent illic sub quarto c. Pulchre pscuta. vñ
z remittim⁹ ad ea illic inquirenda Gaudēs igit gau
de in dño. z exulta in deo salutari tuo Debet autez
hec exultatio vt rite fiat fieri
vanoꝝ gaudioꝝ abrenūciatione
cū mentis in xpi passionib vera exultatiōe
laudis iubilo z cantici decantatione.
Ut scz primo cū paulo dicas Mihi absit gl'iari nisi
in cruce dñi nri iesu xpi. alia cōtemnēdo ¶ Secūdo
cum eodē. Nos autem gloriari oz i cruce domini no
stri iesu christi in q̄ est salus vita z resurrectio nrā
Tertio cū prophēta laudē dic super omnib que fe'
cit tibi dñs. vt tanq̄z verus israel p christi passionem
de manibus inimicoꝝ liberatus carmē domino le/
rabūd⁹ decātes. vt sic ve cū psalmista canere poteri;
Cantabiles mihi erant iustificationes tue. Et vt sic
sic vot exultationis z salutis in tabernacl'o tuo. Et
iuxta apl'z cātes z psallas in corde tuo. Habes enīz
in domini tui passione oē motiuū. ppter quod ali/
quando inuenit canticum aliquod decantatū Nam
per hanc
israhel traduceris z liberaris
delbora vincis z triumphas
cum iudith holophernem occidis.
matre samuelis fructu impregnaris
pphetis donis z sanitate repleris
Cum igitur oportet vt cantes ne deo sis ingratus.
¶ Poteris igitur sup singulis articulis iubilum ti
bi instar Bernar. cōficere z carmen canere dilcō pa/
trucli tuo. Ad quod deseruiūt loci laudis donec per/
ducaris ad iubilū quem solat docet vncto z nosci ex
perientia

Letabunda exultato. eya mea anima
libro clauso reserato. mortis xpi victima
Mira pādit crux intrato. in plagaꝝ intia.

Et qz gaudiū dilatatio est cordis, Corde aūt dilata
to recte sequitur.

A Liquefactio. De qua Canti. ¶ Grad⁹. vij.
v. Anima mea liquefacta est. zc. Quam vt
in nobis causaret dei filij⁹ tanta z talia fecit
quib qui nō liquescit vere durissimi cordis
censeri potest. Volens siquidē nobilem creaturā (vt
Bernar. ait) repare. si inquit inuitū cogero asinuz
habeo. nō habeo hoiem zc. Ut ergo habeam volūta
rium terrebo eum. si forte conuertatur z viuat. Et
cōminatus est acerbioza que excogitari possunt tene
bras eternas vermes immortales ignē inextinguib
bilem. Cum aūt nec sic homo reuocaretur ait. Non
solum timidus. sed etiam cupidus est. promittaz ei
quod potissimū delectabile. Promisit q̄ oē bonum
zc. Videns aūt q̄ nihil proficeret. vnū inquit restat
adhuc. Inest homini nō solum timor z cupiditas. sz
z amor. nec q̄cq̄z in eo vehemētius ad trahendū cuz
Venit igit in carne. z tam amabilem se exhibuit vt
illā nobis impenderet charitatem qua maiorem ne/
mo habet vt animam suam daret pro nobis. Ob
quā qui cōuerti noluerit merito audiet. quid debui
tibi facere z nō feci zc. fecit tam multa. passus est taz
acerba potissimū cam ob rationem vt se nobis ex/
hiberet amabilē. et nostrum sibi alliceret amorem.
Testatur hoc Deuterono. iiij. vbi post enumerata
beneficia subnecerit. Et nunc audi quid dominus req
rat a te nisi vt diligas cū Ea igitur cordis liquefacti
oni insistamus z presertim in omni articulo ad hu/
ius cōsecutionem eniteamur. Sic ci viuitur z i hac
consistit vita nostra. Quam vt asse quamur debem⁹
attentius attēdere eam charitatem ex qua passus ē
passionē. Nam teste Augustino beatissimo nil ado
quipiā in ei⁹ passione cōsiderandū quēadmodū ar/
dor illius charitatis. hoc enim z deo gratius vtilius et
dulcius nobis. Attende ergo

pī filio suo nō pepercit
q̄ filij⁹ ex caritate scipm tormētis exposuit
spūsf. hec omnia effecit.

¶ Et totus liquesce dum totam vides p charitatez
tibi succurrere trinitatē. Nil enim potest in ea esse ac/
tione diuisum vbi nil est voluntate diuersum. Unde
z iuxta papam leonem Misericordia trinitatis di/
misit sibi opus nostre redemptionis. vt pater propi/
tiaretur. filius propitiaret. spiritussanctus igniret.
¶ De primo. id est patris dilectione filius ipe Jo
annis tertio. testimonium reddit dicens. Sic inqt
deus dilexit mundū vt filiū suum vnigenitum daret
vt omnis qui credit in eum nō pereat. sed habeat vi/
tam eternam. O attende verba. signa misteria
Verba pauca. sed misteriis turgida. ¶ Ibi enim po/
nuntur nouem valida dilectionis paterne argumē/
ta. ¶ Primo persone amantis dignitas. Deus.
Non imperator terrenus. non spiritus angelicus sz
quo maius nihil est aut melius.
¶ Secundo in modo actus dignitas ibi. Sic di
lexit. ¶ Omnium enim bonorum principium z cau
sa est amor ille paternus. ¶ Tertium dilexi

6

indignitas. quia mundū. id est hominem. Domine quid est homo quia memor es eius. ꝛc. Chrysosto. Dilexit altissimus cinerem. dominus optimus seruū inutilem. diues pauperem. nobilis ꝛ magnꝰ miserum ꝛ vilem. fortis impotentē. beatus infelicem. O amorem. ¶ Quartum muneris dati nobilitas. quia vt vnigenitū filium suū Vere exhibitio operis probatio est dilectiōis. Vere granditer dilexit q̄ tam grande donū dedit. Grande foret dare filiū. maiꝰ suum. sed maximū est vnigenitū. Dedit eīm filiū. non agnum aut bouem. nō seruum aut angelum. sed filium ꝛ talem filium. Dedit filium suū nō alienum. vere suum nimium dilectū. de quo ipse dat testimonium dicens. Math. iij. Hic est filius meus dilectꝰ Dedit ꝛ vnigenitū cuius est ꝛ tota hereditas in quo residet ꝛ totus amor patris. Cum eīm sunt plures filij paternus amor diuiditur. sed vnigenito infūditur totus O ergo nobile donū datori coequale. coequum. et cōsubstantiale ¶ Quintum dati irreuocabilitas. ibi Daret. Non mutuaret. nō cambiret. nō venderet. sed gratis ꝛ liberaliter daret Nullis meritis exigentibus. aut redibitione sperata. Magnum fuisset. si deus filiū mundo ostendisset. vt petiuit ps. dicens. Ostende nobis faciem tuā. Maius quod in mundum misisset vt desiderauit moyses Exodi. iiij Obsecro domine mitte quē missurus es. Sed maiorem q̄ eū dedit. Et ita dedit. in omnē. sed desiderabilem vsum. Nascendo quippe in sociū ꝛ fratrem Predicando in exemplū ꝛ doctorē. cōuescendo i edulium. moriendo in precium. regnādo in premium. ¶ Sextū est mali euitabilitas. ibi. Non pereat. Nisi eīm filiū illū dedisset triplici morti genꝰ humanum interisset ꝛ perisset. sed morte corporis peccati mortalis perpetue damnationis.

¶ Septimū Boni adhuc obtinendi vtilitas. sed habeat vitam eternā. Non vegetantē cum plātis que deficiunt. nō animalem cum brutis. nō humanam mortalem cū viatoribus. nō demoniacā cum damnatis. sed angelicam. sed diuinam quodāmodo vitā eternam ¶ Octauū est recipientium generalitas ibi. Omnis. Nam paup ꝛ diues. seruus ꝛ dominus femina ꝛ masculus. senex et paruulus. simplex ꝛ gnarus. peccator ꝛ iustus. infidelis ꝛ christianꝰ. pōt recipere donū datum. Non eīm vt dicitur Actuū decimo Acceptio psonarum est apud deum

¶ Nonū est precij ꝛ meriti modicitas. ibi Credit in eum. Quid eīm hijs actibus internis. fide scz ꝛ dilcōne facilius. Nec eīm exigunt sanitatem ꝛ diuitias nō labores vel amicos. ꝛc. Sed sola sufficit p gratiam tracta voluntas. Hec de explanatione verbi illius euangelici fm Joannem nider.

¶ Quid ergo retribuam tibi o pater eterne. superne ꝛ interne. qui sic mundū dilexisti. ꝛ proprio filio non pepercisti. ac per hoc nec tibi ipsi. quoniam illum vt te dilexisti. ꝛ tamen tam dilecto nō pepercisti. sed nobis omnibus illū dedisti. ꝛ sic dedisti. In mundum illum misisti. molesto illo dure iusticie tue mandato onerasti. quo ipse sacerdos in seipsum hostiam durā ꝛ crudelem sacrificantis iusticie gladiū exereret ꝛ cōuerteret. seqz ipsum tibi pro nobis sacrificaret mandasti. In eo iniquitates omniū posuisti. Illum tradidisti. percussisti. dereliquisti. abiecisti. in finē obliuisci voluisti. tu talis tantꝰ pro nobis talibus tantillis O viscera paterna. vt seruum neqz suscitares a morte. sanares a morbo. quereres abiectum. redimeres venditū. soluceres vinctum. criperes captiuuz. errantem reduceres. saluares periclitantem. mūdares sordidum. iacentem sublimares. filio nō pepercisti. O gratias tibi. Vere ex operibꝰ patet mihi magnitudo dilectionis Vere nunc noui q̄ diligas me quia vnigenito tuo nō pepercisti pro me. O mira charitatis dilectio vt seruū redimeres filiū tradidisti ꝛc Verum iam nosco vnigeniti tui verbum quo dixit Ipse pater amat vos. licet sit grande dictu ꝛ credis tu durum. Quis eīm nisi expertus crederet q̄ tantꝰ tales tantopere nō diligeret solum. sed ꝛ amaret. Hec de dilectione paterna ¶ Attendenda est etiam relucens in opere nostre redemptionis charitas quam exhibuit ipsa charitas spiritum sanctum loquor Is enim est spūs ille bonus benignus ꝛ benignus. hilaris. liberalis. ꝛ largus. dulcis suauis amabilis. qui vt nos ad charitatem inflāmaret. vt sua caritate nostra adamantina pectora liquefaceret. hec eadem omnia sua charitate effecit. Ipse charitas patris ꝛ filij ad hec agenda ab eterno corda intrinsecus tangens cōmouit. Ipse per ora omniuz prophetarū. per innumera simulachra rerum filij dei aduentū prenunciare. promittere. ac prefigurare non destitit: vt sic per multa milia tēpora annorum magnis ꝛ miris multiplicatis oraculis intelligentias ad fidem erigeret. ꝛ affectus per vina desideria inflāmaret Ipse filiū misit. ipse ꝛ super eum in oi plenitudine gratie ꝛ donorum requiescit oleo dulcedinis agonistico pre cunctis vnxit. Pauperibus euangelizare misit. annunciare annum placabilem. vincris redemptionē ꝛc In desertum duxit expulit. egit. presentauit. tradidit. vt a diabolo temptaretur. et vt paucis multa cōplectar: omnia sacrata misteria sua ipse charitate explicuit O igitur spūm dulcem. o spiritum suauem. o vere amabilem ꝛ spiritum amādum. ¶ Talis est tua charitas qualis ipse quia tua essentia est tua charitas. De hac charitate diuina latius agetur infra folio q̄ poterit hic meōrari

¶ Ex quali charitate xpūs passus sit. §. i.

Sed iā ex quali filius ipse patiens charitate singula passus sit videamꝰ Que licet sit inexplicabilis. pauca tē balbutiendo sūt cōmeōrāda de ipsa. Dilexit eīm nos filiꝰ ꝛ passus est pro nobis

eternali. liberali. vtili singlari. ex charitate 2ueniēti vehemēti. p̄seuerāti.

Nec p̄sequamur applicādo ad filiū. nā infra agit de amore totiʒ trinitatis ī cōi. Et paucis singula tāgemus vt liquefiamus. Primo inq̄ passus ē singla ex aōre eternali. iq̄ztū ei xp̄s deʒ dilexit nos ante mundi constitutionem ¶ Ut dicitur ad Ephesios. z sic non habet initium neq; finem. Inquantū aūt homo ab instanti cōceptionis nos dilexit z diliget in finē. Ita q̄ vere poterit dicere illud Hieremie. In ppetua charitate dilexi te. ꝓpterea attrahi te miserans. O retracta hunc amoreʒ ¶ Secundo dilexit nos amore liberali z gratuito nullis nostris meritis preuijs aut sui cōmodo spera to. Quippe qui bonorum nostrorum nō eget. Hinc Ozee. xiij. Diligā eos spontanee. i. nullo merito motus. Non ex operibus iusticie que fecimus nos. sed scōm misericordiā suam saluos nos fecit. O suauitatem. o gratiam omnis amoris. Sūmus omniuʒ factus est imus. impassibilis est plurima passus Nec causa de hoc dari poterit. nisi quia dilexit nos. ¶ Tertio amore vtili ¶ Oi eñ tempore quo nobiscum fuit In omnibus que pro nobis pertulit nostr̄ cōmodum quesiuit. nostre vtilitati prouidit. Actuū iiij. Qui pertransiuit benefaciendo z sanādo omēs oppressos a diabolo. Ante numerabis stellas celi q̄ vtilitates passionis christi Quarto amore singulari z speciali Plenus enim gratia z veritate fuit In cognitiua vi. illuminatissimʒ in latitudine mentis cōstitutus. sciens z noscens singulos fm omnes circumstantias pro quibus pati debuit z ex aōre voluit. Et ita singulariter quēq; dilexit vt pro quoq; singulari eadem que pro oibus passus est. et si cōueniret libenter pati deberet. Et ergo fm Chrysostomū debet q̄sq; sibi hoc beneficium attrahere q̄si p ipso solo sit factū ex ēplo apostoli qui dicit Quod ei nunc viuo in carne. in fide viuo filij dei qui tradidit semz ipsum pro me. Hoc dicebat nō coangustare volens amplissima z per totū orbem terre diffusa christi munera. sed quasi pro omnibus se iudicauit obnoxium Et reuera quid interest si z pro alijs passus sit cum fructus ita integer tibi proueniat quasi nulli alij ex eo fuerit datū. Hinc etiā in pabola dicit. Unā que rendam ouem nō multas zc. Una nāq; est. quia sic omnibus quasi vni beneficia confert. Hinc quidaz Forte quispiam dicet. Non pro me solo. sed pro omnibus christus passus est. Dico inquid tibi q̄ ita singulariter christus p̄ te ioanne. petro. zc. passus est q̄ si si solus fuisses q̄ peccassz oia ꝑ p̄ te solo passʒ fuissz Si nō credis mihi. audi inquit Augustinū dicit eñ Si christus filius marie tot habuisset mēbra: quot sunt stelle in firmamēto celi. et quodlibet membrum haberet p̄prium corpus. prius omnia mēbra ad patibulum crucis transfiriisset q̄z vnam animā et parte sui nō redemptam in tormētis reliquisset. O vere ardorē intentū. o charitatem singularem. Hinc etiam vt dicit sācrus Thomas ī de eterna beatitudic. quelibet aīma ī regno celorum passiōem christi totā pro se sola reputabit facram. ita q̄ cum apostolo dicet Me dilexit z tradidit semetipsum pro me Hinc z Uberti ait Meritū christi plene z integre. imo z superabunde satisfecit diuine iusticie. non solū pro toto humano genere in cōmuni sed etiam pro quolibet homine in singulari. Et nō solum zc. vt supra dictum. Et ideo dicit p Amos propheta. Tantum mō vos cognoui de omnibus cognationibus terre. Et in Deutero. Elegit te deus vt sis ei populus peculiaris. Et in Canticis. Dilectus meus mihi z ego illi ¶ Quinto dilexit amore debito z cōuenienti Puta amore recto. habendo rectū respectum non ad suum cōmodum. sed ad honorem paternū. Item aōre discreto. Diligens in homine naturā z odiens culpā Unde z naturā nostrā assumpsit. z vt prudens apis sciens eligere bonū reprobareq; malum culpam vitauit. Item amore dulci sapienti z forti. vt Bernardus in sermone de diuersis. Sexto dilexit amore vehementi. Unde ait Joan. xv. Maiorem dilectionē nemo habet zc. O vere amorem ardentem. o charitatem vehementē. Probatio quippe vehementis amoris est vehemens exhibitio operis Que opera ipse dat in argumenta vehemētis aōr̄ in libro grē spiritualis dicens. Si vis vehementē amorem agnoscere debes illius charitatis rememorari que me de sinu patris traxit trigintatribus annis tibi seruire fecit z qua me venūdari permisi z me totum tibi cibū z potū reliqui. In quo vltimo cōuiuio cytbara z organū per dulciflua verba fui ¶ Secundo recorderis qualem ego sponsus inuenis post conuiuium illud choream duri cum tribus viabus in terram procidēs quasi tres saltus feci tam validos q̄ sudore tot̄ madens guttas perfudi sanguineas. ¶ Tertio memoreris amoris humilitatis mee id osculum sponse cū inde osculum dedi. In quo osculo cor meum tantuz persensit amorem. q̄ si penituisset animam eius in sponsam per osculum illud assumpsissem. Tunc et omnes mihi copulaui quos ab eterno sponsas predestinaui. ¶ Quarto recoles qualia aures mee ex amore sponse audierunt epythalamia. cum stās coram iudice tot audiui falsa testimōia z alia blasphema verba. ¶ Quinto recorderis q̄z decēter me obtui amorem ornaui cū totiens vestimenta mea mutaui. alba. purpura. coccinea z serto roseo. spinea scilicet corona. Chirotecas bene perforatas humi quādo me clauis transfodi permisi Sexto memorare qualiter te sum ampleratus. quando ad columnaz fui ligatus ¶ Septimo recorderis qualiter thalamū crucis sum ingressus Ut sicut sponsi vestes suas

dant histrionibus. ita vestimenta mea dedi militi/
bus z corpus meū crucifixoribus. z tam gaudenter
z amanter in eā insilij. q̃ nūq̃ sponsus in lecto ebur
neo aut serico amantissime sponse sociandus sicac/
celerauit. ¶ Deinde brachia per durissimos cla/
nos in amplexus extendi septē cantilenas mire sua/
uitatis in thalamo amoris decātaui Et post hec cor
meū ad introcūdum tibi apui cū somnū amoris te/
cū moriens in cruce cepi Hec ibi. O vere vehemētez
amorē. De quo z alter in xpi psona dicit Tam vehe
mens dilectiōis charitas in me exarsit vt nullū sitiēs
tam feruide delectabilissimū potuz desiderauit. aut
moriturū vitā cunctis mortalibz optandam affecta
uit. sicut ego sitiui et amore pati z saluos facere pec
catores. z eis me amabilē exhibere. Facilū dies pte/
rita reiterabiť. flores ab initio mūdi arefacti reuire/
scent. pluuiaruz gutte inumerabiles colligerentur
q̃ estimari posset vehemētia mee charitatis. Hec il
le. Si igitur o bō nō credis verbis vel credas opib9
que sunt indicia vehemētis amoris: q̃ tā etsi vehēm
tia sint z grādia nimis. collatiōe trī estuantis inter/
ni ardoris nō sunt nisi vt tipus z pictura ad rei veri
tatē. Nec cor illud vulneranit vt vel modice ardorē
cordis nobis ostenderet. Ucre igiť duri z indurati
z diri filij adā quos tāta benignitas nō emolliat. tā/
ta flāma z ingens ardor amoris tā vehemens ama/
tor nō accendat. Certe si nō plus dilexisz te q̃ sc. nū
q̃ impēdisset se p te. ¶ Septimo dilexit amore per
seueranti z finali. Job. xiij. Cū dilexisset suos zc. i fi/
nē dilexit eos. O in finē. In finē cōsummantē nō cō
sumentē. Sic dilexit q̃ et quo diligere cepit nūq̃ a
diligēdo q̃tū in eo fuit cessauit. Per latitudinē mē
tis actualiter fere nobis sp intēdit. Uide ergo si po
teris. q̃ta sit lōgitudo. latitudo. sublimitas z pfun/
dū hui9 charitatis. z cū nō poteris ad eā vel redama
re studero. Et vt excessus hui9 amoris magis tibi pa
teat quis. q̃les. q̃tū z cur amauerit attēde. Illo ni/
hil maius aut meli9. cui ois spūs cōfitē q̃m est de9.
Quales amauit paul9 exponit. Cū adhuc inimici es
semus reconciliati sum9 deo. Quantū amauit nullus
estimare sufficit. O tu fortissime sampson. intātum
amasti mulierē nō te amantē sz psequentē. vt ei9 aō
re sapia tua stulte secret. fortitudo infirma fieret.
Quid ergo gratie q̃d amoris tibi amatori rependaz
qui me in charitate ppetua dilexisti. miserans attra
xisti. domū hereditatē reliquisti tanq̃ viator declinas
ad manendum. z quasi colon9 apperuisti. domū ifra
bel tibi agglutinasti. In terris videri z cū hominib9
cōuersari nō dedignari voluisti. lāguores nostros tu
listi. vniuersa opera tua nobis oparus. peccatis no/
stris seruisti. noster mediator. euangelista. angel9 sa
cerdos z oīgena hostia fieri cupisti z factus es dilec/
tam animā in man9 inimicorum dedisti. p nobis aī
mam aim. spiritū posuisti z in te omnē desiderabilē
vsum cum omnibus tuis mihi plene dedisti. O grē
tibi. Debet hec liquefactio fieri p cōsiderationem. es
timationē. incitationem z optionē.

O liquescū vi feruoris. amās te spōsalit
Videns fontē te amoris. passū q̃ penalit
Quo affcū me dulcor. trahis sing'lariter

Et quia cor liquefactū vnioni est aptū. Ideo sequitur

Gradus octauus

Unio amorosa De qua paul9 Qui adhe/
ret deo vnus spūs est cū eo. i. Chor. vi E
Et domi9 Volo pater vt vnū sint zc.
Et est hic sūmus gradus z finaliter in
prioribus intentus. vnde z diligentissimē
exercend9 Et hoc quia hec vnio

pncipaliť a xpo intēta		p ea xps orauit
ē dignitas maxima	qz	p hāc bō fit de9.
vtilitas nimiū fructuosa		tali nil obest

¶ Primo inq̃rendū est ad hanc vnionē. qz hec
est a christo in omnibus principaliter z finaliter in/
tenta. Nam ideo omnia egit vt se nobis amabilem
exhiberet vt dem̄ est. z sic nostrū erga se amorem al/
liceret z nos sibi vniret z in patrem p se deduceret
Hinc et mundo recessurus tanq̃ omnū laborū p/
mium exorans dicebat. Pater sancte serua eos i no
mine tuo zc. vt sint vnū sicut z nos Et rursus. Tu
pater in me z ego in te vt ipi in nobis sint. Itaq̃
hāc z nos tanq̃ finem nostrū apperamus. z nisi illā
obtinuerimus nō quiescamus. Ad deo em̄ z in deum
teste Bernardo conditus est animus rationalis vt
ad ipsum sit cōuersio eius z sit bonum eius. Unde
sicut omnia particularia entia naturali conatu ten
dunt ad suū perfectibile vt in eo perficiant. sicut ig/
nis sursum aqua in mare z quod de terra nascitur
redit ad terram. Sic etiam omnis anima rational'
sciens q̃ a deo creuit ad deum redire debet
¶ Secundo ad hanc cōtendere debemus. quia est
dignitas maxima. Apostolus enim ait Qui adhereat
deo vnus est spiritus cum eo. O dignitas stupenda
Fit homo amore dignus sicut deus amore homo.
dispari tamen modo. Cum enim anima est deo vni
ta. tunc fortior vincit minus fortem. id est de9 ani/
mā attrahit q̃dāmō in sue z vite z nominis sanctita
tem. vt sicut ipse est deus naturaliter. sic talis ho/
mo vnitus sit nuncupatiue. z dicatur deus. Jurta
illud Ego dixi dij estis Et q̃ talis vnio sit possibilis
patet per figuram. qz columba in huius tipum fuer
titur ad noe in archam. patet p naturā qz condita ē
anima ad deum. patet et per scripturam que crebro

tangit eā. Fit ergo hō per hanc de⁹ Bernard. Quō
st illa aque multo infusa vino deficere a se tota videt
z saporē vini induit z colorē. Et quō ferrū ignitum
zcandens igni fit similimū pristina eruta forma
Sic ois in sanctis hūana affectio quodaz ineffabili
mō a semetipso liquescēs in dei trāsferr voluntatem
Et fit hō quodāmō deus Hanc tñ hoc intelligatur
de mō sez vnionis illi⁹ q̄ hō quodāmō fit de⁹ ꝓpter
plures hinc ꝛficios ab impiis errores vt sublimit
Joannes gerson in suo tractatu sup magnificat stu
diose annotauit quedā. Est itē hec vnio tertio appe
renda. qz est vtilitas in ea sūma. Ar hac cm̄ oia opa
nrā cū deus ea nobis cū operur nimium nobilitant
z gratissime accepta. Secūdo et hac oia rp̄i ope
ra nobis plenissime cōtcantur e⁹ potētia roboramur
sapia illustramur. merit; ditamur Ita q̄ illō Tho
bie recte poterim⁹ dicere. Bonis oibus p eū repleti
sumus ¶ Tertio et hac oia nrā obsequia alleviant
De⁹ ei nobvnit⁹ portat nobiscū labores nrōs sz znos
ipos. vñ Deute. Portauit te dñs de⁹ tuus vt porta
re solet hō puulū in sinu suo. Et Ozee. ri. Ego quasi
nutriti⁹ portabā eos. Et ergo nrm̄ obsequiuz vocat
iugū dicēs. Tollite iugū meū sup vos. Quis ergo ñ
iā ad hanc aspiret. q̄s non conet? Vere mihi adhere
re deo bonū est. ¶ Semp ergo dū passionē medita
mur in fine oī conatu ad hāc vnionē assequendam
nos reflectam⁹. Ideo em̄ passionē xp̄s finaliter pru
lit z ob eū. finē etiā a nobis meditari debet Quali
ter aūt ad hanc vnionē peruenit multi multa scrip
serunt z varios grad⁹ posuerūt. ponit Bonauentu
ra in paruo bono septē gradus vnitiuos istos sez

F

vigilātia te sollicitet ꝓmptitudiez. aīa m. ōsit.
ꝛfidētia te ꝛfortet ēritudiez. In te d. spe. ñ. ꝛ.
cōcupia te iflāmet dlcedīez. Quēadmodō ō s. ē.
vt excedētia te eleuz ꝓpt celsitudiez. suspēdiū ele. a.
ꝛplacētia te q̄etz spōsi plēritudiez. Ecce tu pul. es
lētia te delectez plēitudiez. q̄z mg̃ ml'. dl'. t.
adherētia te ꝛglutiet fortitudiez. q̄s me separit

¶ Tradunt alū alios gradus z plura subtilia ō hac
vnione. vt Gerson sup magnificat. z in de mistica
G theologia. Sed tu vt ad sūmā dicam⁹ si hāc assequi
voles oportet vt
media it te z rp̄z amoueas p passiōis fortissiāz
assidue pijs aspiratiōib hāc ꝛoptes ꝛtinuā
oia opa passiōi vnias z p ea ꝛoes meōriā digssiāz
Primo necesse est vt media remoueas q̄ sūt volun
tas ꝓpria. amor z inhesio sensibiliū. inconsideratio
spūalium z huiusmōi ¶ Secūdo oz indesinēter cuz
Augustino p hac aspirare z cū Bernardio suspirio
se exclamare. Dñe iesu fac me sentire q̄z imenso me
amore amasti. Da mihi te amare ardēter tibi adhe
rere semp z sic de alijs. Et cū Joanne berp. O aman
tissime iesu vtinā dignus inueniar vt aīa mea tuo
dulcissimo fruatur āplexu. imo vt tu in ea z ipa in te
vicario amplexu recreet. vt sic ei⁹ tepiditas ab imen
so tui amoris incēdio valenter incalescat. O vita vi
te mee te totū desidero. me totū offero. totū toti v/
nicū vnico. O vtinā impleat in me illud oraculū tuū
Rogo pater vt sint vnū sicut z nos vnū sum⁹. ego i
eis z tu in me vt sint cōsummati in vnū. Nec ille
¶ Oportet itē ascēdere p septē illos vnitiui amoris
gradus quos spūsetūs spirit in cāticis p quos spōsa
ascēdit velut virgula fumi p desertū. Qui licet ordia
tim nō ponūtur tñ quēadmodū in celo sydera. ¶ In
arenis saphiri z carbūculi. in agris flores a spū sctō
spergūtur. z nrō labori z exercitatiōi ordinādi flui/
quūtur. Et sunt isti. scilicet
¶ Desiderare. Et ē bonū absens cupe. vt Osculetur
me osculo. Veniat dilect⁹ me⁹. Veni dilecte mi et.
¶ Querere Et est in illud possidendum tendere. vt
p vias z plateas querā quē desiderat aīa in oī ope di
lectū querens
¶ Diligere ē bonū ipm̄ ꝓpter se querere. Dilcē mi
appēhendam te qz sol⁹ sufficis mihi ꝓpter te
¶ Amare. ē vitaliter. totaliter. z finaliter totis viri
bus z neruis diligere.
¶ Amore lāguere. est grauiter absentiā amati per/
ferre. vt Annūciate dilcō qz amore lāguco
¶ Amore vulnerari ad mortē est mortali vulnere
languere. z nullaz aliā cōsolationē nisi de pñria ama
ti suscipe. vt vulnerata charitate ego sum.
Beata requies Totaliter in amato p vnionē requi
cere. Tenui eū nec dimittam Adiuro vos ne suscite
tis ¶ De tertio aūt quō. s. vniendā sint oia opa no/
stra rp̄i vite z passioni plenī⁹ deductū est folio
Fiet ergo hic grad⁹ p cōtrarioꝝ abrenūciationē. et
per obsecrationē zc

Stringe spōse vnitatis. me dīnis neribꝰ
Vinctū vinclis caritatis. animi exclābus
Cūctis i te trālformatis internis affectibꝰ

Gradus termiatorū Lapl'm. iiij.

O Mne sacrificiū sacerdotum igne cōsu
mēt Leui. vi. Qm̄ ois perfectio a fine
ipo z nomē sortit z laudē. Dignum est
vt quēadmodum bono exordio medita
tio est inchoata z bene p secuta. Ita et
bono fine terminet. Incassum em̄ bonum bñ agit
si nō fine cōgruo z bono cōsummetur. Et ergo sequū
tur duo gradus cōclusorij quēadmodū fuerant duo
preparatorij Primus est gradus. ix.

O Blatio obsecratoria De qua. ps. Sacrifica
te sacrificiū iustitie. Et est plurimū necessa/
ria hec. Nā teste Hugone meditari. legere.
orare. est quēadmodū semen iacere. Sed hec offerre
est quēadmodū semē iactū ogere. Quisq̄s igit nolit

iactū semen a volucribꝫ diripi. sed graui velut segete
ire. studeat id deo in fine offerre Et est hec oblatio. q̄
iam deo vnit⁹ meditatorū sacrificiū illi sacrifices.
teqz in viuā hostiā offeras deo. z pro rebꝫ tibi neces/
sariis z debitis obsecres sub hac vel cōsimili forma.
¶ Suscipe clementissime pater dñe de⁹ hoc meditatorū sacrificū passionis dñi mei iesu xpi. qō in vnione oīm suarū reuerentiaꝫ. charitatis obedētie passionū tibi in hac vita ab ipo exhibitarū. z ineteruuz exhibendarū. tibi ego vilitatis abissus cum oī eo qō sum z possum in tpe z in eternitate offero. Presertim in vnione articuli hui⁹. N. a me iam meditati. Ad tuā z ipius laudē gl'iam z benedictionē ppetuaz In plenissimā super beneficiis gratitudinē In oīm sanctorū honorem. in toti⁹ ecclesie pfectū. Ut i purgatorio existēs liberent. peccatores cōuertant. iusti i gr̄/tia cōseruent. presertim oēs mihi in oīonib cōmissi tātos sacrificio iuuēt

p hanc	hostiam. victimā. decimā. primitiam	
p hoc	pacificū. sacrificiū holocaustū. icēsū.	

da mihi oīm z singulos peccōs meos veniā emēdā/di vitā meaz grām. principias malas deuincere. i vert virtutibus pficere. Presertim te i hoc articulo. N. imitari vt sic tibi cōformis merear tecuz glorificari. Amen. Sic ecclia post missam offert. Sic z Ancel/mus post hitas meditationes in suo stimulo oblationē facit dicens. Respice dñe sancte pater de sedē/rio tuo excelso zc

¶ Prosecutio graduū sacrificiorū . §. pm⁹.

Sed quoniā aliqtēs graduū sacrificiorū me/minim⁹ Ideo plenius p eos intelligētia sūt pauca annotanda. Et in primis sciendum q̄ pspicienti officinā legaliuz librorum varia offerunt genera aut spēs oblationū. de quibꝫ grandis z gra/ta posset fieri z fecūda materia disputationum z de uotiōis Illic enim est audire nūc hostias. nūc victias. nūc oblationes aut mūera. vota quoqz z spōtanea zc: id genus multa. Que oīa oblationū spēs exterēto no/mine dici pnt. sed nō ita sacrificiorū. Octo enim scōm quendā doctorē hebraice atz grece lingue primum sē genera sacrificiorū ad que facile reliqua inflectūtur. Et sunt Hostia. victima. zc. Que varij varie expli/cant tenui rōe plerūqz nōim inniri. sed nobis prout passim in veteris instrumēti pagina diffinitūtur sūt paucis scalariter z sub clymace exequenda vt exerci/tio applicent. Crebrius tn in scripturis suffundit et cōfundit dria horū. Et hoc plerīqz incuria interpretuz: vt super Leuitico Esichi⁹ dicit. Et vt vallent cū stomacho in correctorio suo pfitetur. Patet hec i octo versibus

Hostia. victia. vel decie. sic primitie sunt.
Pacificū. sacra sunt. holocausta. icēdit oē.

¶ Hostia est proprie p petō. vt Leui. iiij. deducitur Cuius ps altera cōburebat. altera in vsum sacerdotis cedebat. Et huic acceptatiōi cōgruit illud vulga/re. Hostia p hostibꝫ. Nil enim tā aie hostile z inimi/cū vt peccatū ¶ Victia pro ipuritate z ipfectiōe Et huic quadrāt oīa illa genera expiationū leuiticaruz que p cōtracta imunditia etiā sine culpa fiebāt De cime q̄ dabātur in recognitiōe dñatiōis. Sic inferiores superiorib. Oēs aūt deo decias dabāt in signum z pfessionē subiectiōis. De quibꝫ sepi⁹ mādat a dño pcertim Exodi. xxiij ¶ Primitie q̄ offerebātur i bē/nuolentiā donatiōis dei z ingratitudīs vicē. De q̄/bus pulchre agit Deutero. xxvi. quō scz in hac obla/tione pfiterētur bñficia suscepta zc Pacifica q̄ pro pace z vnione adherētie dei dabātur Que iuxta rabi salo. sic dicebātur qz pacez facichāt reddēdo cuili/bet qō suū. s. deo. sacerdoti. sibipsi. vñ ei⁹ tres fiebāt partes. vt patet Leuiti. iij. Sacrificia q̄ sacra religi/one deo reddebantur. z que scrificabant. q̄ ppie soli deo sunt reddēda. Unde z oīs gens suos deos sacri/ficiis colit. vñ dicit Sacrificiū z libamē deo. s. soli vt propter multa deducūt ¶ Holocausta que integre deo offerebātur z toraliter cremabātur. Unde holo/caustū quasi totū cōbustū. greco vocabulo dr. holon enim grece latīe totū est. z caustū cōbustum. qz toralit incēdebat

	honorē maiestatis.
in	amorē bonitatis
	signū status pfectiōis

Et sic solus masculus q̄ perfectior est īmolabat ¶ Incensum qō penit⁹ igne feruet z ardere q̄bꝫ nil nec ci/nis q̄dem remanet vt thus in thuribulo De cui⁹ oblatiōis ritu agit. Exodi. xxx. z cōcurrit vt dicit expo/sitores cū thimiamate Et thymiama grece. latīe dr incensū Et est pfectior hostia in odorē suauitatis Hec breuiter pstrinxim⁹ de generibꝫ sacrificiorū sca/lariter positis. cetera studiosis refuantes. hoc dicē/tes q̄ hostie hee legales. carnales cruēte z externe. sine internis mētalibꝫ nil proderāt imo execrabiles deo adeo erant vt diceret Quo mihi multitudinē vi/crimarū vestrarū? zc. Incensū abominatio est mihi. z plura in alijs. Sed z hostie ipe mētales z interne nō iustificant in iudicio dei. q̄ppe cū oēs iustitie nrē sint velut pann⁹ mēstruate. Sed dñs iesus xp̄s sac/dos noster interni gratificat has hostias nrās cru/centas z mēstruatas vna cōsummate iustitie hostia sua. i. seipso q̄ nobis oē hostiarū gen⁹ se exhibuit no/bis pfectissim⁹ sacerdos pfectas hostias afferēs.

¶ Fuit igit z ipe Hostia pro peccatis nostris. q̄ppe in quo posuit de⁹ iniqtatem oīm nrm z pro nobis peccatū eū pater fecit. z ipe obtulit se p peccatis Et victima sanguine expiās maculas mētis z lepra luri/dam cōtactu placido fugitans. Primitie ipe nostre calice illū accipiēs p oībus q̄ retribuit de⁹ Nō dcias tantū. sed se totū impēdens maiestati. In sanguine

suo pacificans ea q̃ in celis z in terris. ipse fact⁹ par nostra Sacrificiū digniū deo Holocaustū pfecte oblationis. Et incensum in odorem suauissimi odoris nō solū olfactibus spiritū sūmorum. sed z dignum deo incensū. Qui⁹ omnigene z dignissime oblationi si nostras mēstruatas hostias acceptari velimus vt vniamus oportet. Iuxta qd apl's docet. Per ipsum hostias offerētes sp deo. ad Hebre. xiij. Et sic et con iunctione ei⁹ dignificabūtur. vt supra est deductū. Ge cremur itaq; hunc sūmum sacerdotē nostr. ꝓtēdamus pfecti fieri velut pater z frater nr iste celest; et nostra opa cius passionis hostie iūgentes. oigenas z nos hostias vno sub ope offerre nitamur practica sub tali Ut scz in oīm operū nostroꝝ initio. aut saltem in diei ipius primordio intentionē dirigam⁹ q̃ omnia z singula opa nostra in vnione cōsummate illi⁹ z vnice sūmi sacerdotis hostie agere velimus z secum pter omnigenas hostias offerre z ideo singula opari vt sint z in hostiā pro peccatis remittendis. In victimā pro cordis impuritatibus z iperfectionib tollendis. In decimā recognitionis dominij. In primitias gratitudinis diuini beneficij. In pacificū vnionis cum deo. In sacrificū laudis. In holocaustū resignationis pfecte. In incensum perfecti vnitiui amoris. Et ausim dicere si sic cōfessi fuerimus dño in directione cordis nostri. non fraudabimur desiderijs vori nostri. sed qnēcunq; locum calcauerit pes desiderij n f̃ erit: z intentio acceptabitur a deo. Dinc Gerson inter regulas de intentione in suo cōpendio docet formare plures intentiones alterutrā sub altera. Et alij quidā dicūt q̃ multum referat sic vel sic dirigere intentionem. Nam si in opere intēdo solius peccati veniā. solam quasi offero hostiam Si solam gratitudinē. primitias solas reddo. Sed si ōnia hec simul intendo. omnis generis hostias vno ī opere exhibeo ¶ Q; si intentionē neglexerim⁹. saltē in fine operum nostrorum sub tali oratione. opera nostra offeramus dicēdo cum devotario quodam in fine horarum meditationū z operationū reliquarū

¶ O superclementissime pater ecce hoc quātulumcunq; laboris scripture meditationis orationis zc. sacrificium tibi offero in vnione acceptissimi z omnigeni summi sacerdotis nostri quo sine oēs nostre iusticie sunt vt pannus menstruate obsecrās. vt id suscipias in hostiam pro meis z totius ecclesie peccatis. In victimam pro putribilibus affectuum sordibus expiandis. In decimas pro feudaria recognitione vniuersalis tui in me dominij: q̃ tibi ad omnia m: obnoxium agnosco. In primitias pro omnibus beneficijs vnq̃ acceptis. In pacificū pro vnione mētis mee. imo totius imaginis tue cum de te deo viuo z vero In sacrificiū quod sacrata religione z latria tibi tanq̃ deo principio z fini debeo. In holocaustum pro ardenti amoris dilectione debita. In incensum pro cōsummato z perfecto resignationis amore. O dirigatur oratio oratio zc. sicut incensum sūmi illi⁹ sacerdotis in cōspectu tuo. zc. Amen. Qui tantis hostiarum generibus venit comitat⁹ non in cōspectu dei apparet vacuus.

Qaptes pater passi nati. quaz ūlibo victimam.

Noxā mei ob peccati. z donorum copiaz. Defūctoꝝ pauptati dans eternā gloriam

¶ Et quia parū prodest plura meditari nisi inde vitam studuerim⁹ emēdare sequitur

¶ Gradus decim⁹ ¶ Apl'm

Reflexio mentis super se. De qua dominus ait Marci. viij. Quid proderit homini si vniuersum mūdum lucret. anime sue detrimentū patiat zc. quasi dicatur Quid proderit pro alijs obtulisse si non applicuerit sibi. Ergo seriosius est hic gradus exercendus. Et est qua a monte meditationis descēdes te ammoneas z cohorteris

meditata p imitationē ope z vitare impleas.
vt in feruore spūs cōcepto infatigabilit pmaneas
oia dici opa in vniōe meditari articuli pagas

¶ Deinceps quoq; oportet
ꝓposita z intentionem innoues
vt viam fm vez exēplar iesu imutes:
habiraculū colūbinū ī vulneribs iesu fabrices

Instar scz columbe in foraminibus petre nidificātis Quatenus sic in christo absorptus Nil velle intelligere meminisse nisi que sunt iesu christi passi z crucfixi nitaris. Alijsq; occupatū iri estimet mortem inexplicabilem. infernū horribilem: desolationē intollerabilem. sed christo in carne passo eadem cogitatione semper gaudeat armari zc. Sic habet reflexio fieri Qualem modū reflectendi Grego. satis familiarem habet. vt pater in fine Moralium Ezechiel z omeliarum quarundā finibus. Quem etiā venerabil' Hugo in de tribus dictis aperte docet. vt est videre ibi. Est enim necessaria valde reflexio ista finalis. q; cōplectitur fructum meditationū. Postq̃ igitur homo meditationē cōpleuit. nō se mor ad alia effūdat. sed sese super seipsum reflectat. quid egerit. qd vel p posuerit recogitet z corda sua super itinera sua ponat vt ambulet iuxta meditata Quod vt agere poterit necesse eū Bonauentura orare habet z dicere

O Domine iesu christe cor meū tuis vulneribs sauia. z mentē meam tuo sanguine inebria. vt q̃cunq; me vertam te semper passum z crucfixum aspiciam. vt quicquid aspexero mihi appareat tuo sanguine rubricatum. vt sic totus in te rendens nihil pter te valeam inuenire. nihil nisi vulnera tua intueri. Hec mihi sit cōsolatio tecum m domine crucfixi

gi. z mihi sit intima afflictio abs te aliquid meditari. a qua non quiescat cor meum donec te inueniat deum suum vbi cubat vbi suum terminet appetitus Amen. Item cum Augustino

Scribe domine ihesu vulnera tua in corde meo precioso sanguine tuo vt legam in eis tuum amorem z tuum dolorem. Tuum amorem ad cõtemnendum oẽm alium amorem preter te. tuum dolorem ad subeundum omnem alium dolorem propter te Amen:

Scala passionis scõm ferias dilictata z abbreuiata

Fasciculus mirre dilectus meus mihi inter vbera mea cõmorabitur. Cantico. pmo

Quoniam in prosequendo gradus scale protixi fuimus z forsan ob id tedio molesto z torpido lectori. Ideo iam his qui plura legere aut meditari non poterint condescendendo circa singulos gradus septem tantum ponimus meditabilia per septenarium diecus distincta. que tamen satis sunt lata z copiosa volenti scrutari ea. Quod potissimum eas fit ob causas. s. ne iuniores multitudine deterreantur. ne in incertũ vagi agant. sed semper omni die in promptu habeant que circa domini passionem fm scalam iam posita meditari z considerare debent. Nullus igitur super multitudine causetur, dum breui fasciculo supiora fere omnia colligantur.

Notandum autem circa scalam istam sequentẽ de practica z modo eam exercitandi. Super q̃ sciendum Q̃ poterit homo in ea quemadmodum z in ceteris meditationib exercere

simpliciter commemorando
Aut soliloquio
dyalogo procedendo

¶ Per modum inquam soliloquij quo anima sibi loquatur z ad seipsam dirigat meditationem Sicut Gerson in de mendicitate. Aut per modum dyalogi quo vel homo cum christo ipso passo sermones misceat quemadmodum Auctor horologij eterne sapientie facit vt est videre. Aut certe cum sancto aliq̃ super christi passione colloquat. Puta interrogando a ꝑgie btã. vt Bern. in plãctu Et Anselm⁹ Aut cum angelo proprio vel aliquib sanctis quali modo quidam cartusien in meditando procedit.

Porro is inter hos modos videtur conuenientior quo mens magis christo vnitur. z deo fit intimior. vt ait vir quidam non contemnende auctoritatis. Qualis videtur dyalogicus processus cum deo quia in eo mens immediate fertur in deum Sed non voto viuitur vno. zc.

Notandum insuper q̃ hec scala poterit bene complecti sub generali illa meditatoria scala vt est supra tactum. Nam preparatorij grad⁹ z terminandi continentur illic sub gradibus exordialibus z finiendi. vt patet Gradus autem isti procedendi omnes possunt sub consideracionis gradu comprehẽdi Nam omnes isti gradus distinguuntur fm varias considerationes Si enim consideras aggrauantia fit compassio. Si exempla fit imitatio. Si mirabilia fit ammiratio. zc. Unde patet q̃ qui volet magis immorari poterit singulis istis gradib omnes illos gradus iudicij z affectus aplicare.

¶ Diiudicando ꝗ ci compatiendum

Scz

Aucrulando q̃ non compatitur. zc.

Schala passionis Jhesu xpi abbreuiata

Passioem ita qz dcim de passione dnica meditatu dnica ꝓmeꝛare tu re pmu dis/ poere debes cpl'r s. corpore excuti edo. a distractioe ꝓcollge⁹ frib ꝓpa ssiois ad te allicie

ecio circa meditā pmeoriā zitellez des te exercere p ꝓpassiois affez q e grat⁹ zc.

¶ Ds fit pcipue si videris vigilāt patiert ꝓ quo ad eius litatem.

Jrem si perpen das aggrauā mentorum pas sionis varieratē fecru que est deo accepta nob gl'osa nobis necaria.

merito g gre a/ gedzb qz tapeo salustinuit. tap da exepla flict affez imitādi d dirzpfri ppfres passiois subsep tos fo. lxxxij. ¶

q volet ad ami ratioem mouere cosideret pa/ cientis imensi/ tate. rozmetoꝝ zmoi qlitatem eoꝝ p qbꝫ z a q bꝫ vilitatem

¶ nā pupes hoi/ nes israeli deo ri exultabūt ablata mala collata bona. reserata sigcla.

pp

vt lighias. atten de q er mag ca ritate. pr filio qz nō peperit filius christo principa se tormētis ex/ posuit. spūsscs hec onia effecit:

hec vnio diligē tissime optāda qz est a patere licer intenta. di gnitas maxima vtilitas fructu osa

Excussio Comedatio Compassio Compassio Imitatio Gratū actio Ammiratio Exultatio Liquefactio Vnio

pmo sume nos induceꝝ dz ad pas sios xpi medita tione qz doz scis placz te gtissimū adeo accepti⁹ eis pene nihil facere possim⁹

e ate sub hac com memoratoe actu anda fidesde qd ditare patetis z pmo q ad buai/ tatis veram na/ tura qz ver⁹ hove ra hns carne. zc.

primo quo ad e⁹ originem quia e nobilissim⁹ com plectens in se om nes nobilitatis causas. decor vni uerse carnis.

primum aggra uas est ca effici cns. illi sez qpa sionem intule rut na pr hunc. semet. mat dra co iuda iudeus:

Imitari at dbe mus modū que in passioe tenu it. z p mo qz er/ ga supiorē. i. pa trem obedienti ssime se habuit

pmo gras ages qz sua morte re viuificauit. ij. qz aspiciētes sa nar. fcio qz iraz paterna placat que in celis z q i terr ꝓ spacificas

pmo amirat qz immēsus vni/ uersali dnioq oi bꝫ pside libero ure dominat⁹ vt seruus subij ck z builiatur.

potissime exul/ tādum pp sigā cula septem pe rxpi passioem re serata. qz pri/ mum est deus ammirabilis

prio amore illū ex quo christus tradit⁹ z pass⁹ est attēde Nam amore eterno. fm illo In cari tate pperua di leri te

gdnū qbꝫ ad vs nioēz ascēdit p m⁹ e. vigilātia te sollicitās pp spōsi pmptitu dinē. vt dicas. De⁹ ds me⁹ ad te d lu. vi.

Fer. ij. e cte placet natura ortus. causa hec. sed obedit Viuificat. dominans. deus eterno vigilanter

secdo qz b ab eo p ceptum z institu tū q sui comme morationem fie ri iussit. z missa celebratur vt xpi mors recolat.

Secūdo quo ad denominatioem variam. qz dr l ur brachium. lignū via stella leo la/ pis agnus.

secdo qlis sit attē de q ad natz. qa sensu vinacissi⁹. ꝓpletioe tenerri⁹ corpore z aia pa cificus. z totus eucraticus.

Scdm fuit pe na inflicta z af fligens quia ge neralis. multi/ pler. diuturna purissima z acer ba.

secdo patienter erga torzores z tormenta se ha buit inter que nec os aperuit. sed sicut ouis co ram tōdente zc

grto qz te ab oi pci sord purga tū scificat. v. ad spūale pugnaz excitat. vi. qz ꝗ mūdū carnem z dyabolum ar mat.

secdo q oipotes sez sigcl'o solu q oia qcūq vo/ luit fecit zc cui⁹ nomē oipotens vt impotes af/ ficit tormētis. infirmatur z vi citur.

secdz sigcl'o solu to appet spūs i telligibil' scdm differētiam tri/ plicem. sez quā re sit benignita tat ꝓ crudelitat ꝓ dignitatis.

secdo ex amore gruito. null'no stris meritis p mūs. aut suo ꝓ mō spato aut i cōmō vitādo di lerit enim nos spontance

ij. gd⁹ est ꝓ fidē tia ꝓ fortās pp sponsi certitu/ dinē vt posf di/ cere. In te dne spaui ñ ꝓ fūdar Jte Jn deo spa ui z adiut⁹ sum

Fer. iij. p recepit. nomen natur pena ac pacienter Scificatq potens sathā z mēs gratui fidens

ecio quia in scp/ turis z sanct ꝓ sua sum quib vnuz hoc consilium. z scripturis fere p omnem sui dcur sum ad hoc bor/ tatur.

Tercio quo ad officium z digni/ tatis statum An gelus. hostia. rex pastor iudexqz sa cerdos

tercio qlis ꝓuer/ satoe z vita. qa ad deum scissi⁹. ad prim innocē/ tissim⁹. grā ple/ nus. z omni vir/ tute perfectissi⁹.

ecio cū e res circū/ stās Jpe loc⁹ si t⁹ z tps. socius gen⁹ astār. loc⁹ citat ꝓ ibrez. tps pasebale. situs crucis. genus mortis zc.

ecio charitatie quo ad primū qa maiorem di lectionem sic of rendit dum ani mam suam et ꝓ inimic ꝓ po suit.

septio p mare b⁹ mūdi ducit. octauo ꝓ trutem demonū debili/ tat. nono illus/ trat. aperiens septem sigcula

ecio immensus z icircūscptibil' cui⁹ magnitu/ dis nō est finis attigēs a fine i finem. vt ꝗmia bilis. supplicus terminatur

tercio mūd⁹ sen sibil' manifestat p crucem qm e loc⁹ tenebrarum in q regnat ceci tas. sterilitas i pietas.

Tercio ex amo re bono z vtili nobis In onib que prulit nm commodum q siuit. nostre vti litati puidit

iij. gd⁹ e ꝓ cupia istāmās pp spō si dlcedinem vt dicas. Quemad mmdū desi. ser n⁹ Nūciate dil' meo qz amore lā. Dilce mi app. cupias hic.

Fer. iiij. f uadent. officium. vita astant res sed amēter. Ducit: hic immensus mūdusq bono cupias hic.

Quarto. qz dig/ nũ z iustũ vt tm bñficiũ nob erbi bitũ vel ad mẗrẽ reducam⁹ extre⁹ ci ḡtitudis ḡd⁹ estaccepti bñficij reminisci

Quarto quantũ ad diuinitatis cõ munia. quia est essentia prima. natura perfecta vita beata.

Quarto qualis fuit in pena. qa mitissimus pari entissimus. int⁹ z extra totus trã quillus.

Quartũ est pre cognitio qz oia sup se venẗa pc naliaꝑ ꝓgnouit oia pcã ꝓmit/ tẗda z ꝓmissa z multoꝝ in gra titudinem

Quarto seueris sime erga seipz in nullo pẗdo sibi sz dedit di/ lcãm aiãm suã ĩ aiãs ĩimicoꝝ suoꝝ corp⁹ san guiẽm. zc.

Decimo dulco/ rat aquastribu lationis. xi. ob umbrat contra estum tempta/ tionis. xij. ifor/ mat per crem/ plum

Quarto felix i/ mo z felicitas atqz beatitudo ipsa. cuius pri cipatione omis beatus beatifi/ catur. h vt mis tormentaꝝ

Quarto mãifes tatum est est ce lũ vel paradis⁹ desiderabilis qꝑ sez est fastigiuz toti⁹ gloriespec tacꝫ lericie ꝓm ptuãiũ opulẗie

Quarto amore singulari. pro singulis specia liter sua pferẗs tormenta sedz illud ad galat. Qui dilexit me zc.

Quart⁹ ḡd⁹ est excedentia ele/ uans ꝓter spõ si altitudinem. vt dicas Trahe me post te zc. Suspendiũ cle git aia mea

Fer. v. Iustum commune. pena. prescita seuere. Dulcorat felix. celum singlariter. altum

Quinto. qz sũme necãriũ qz ñ ãpli us ꝓderit adꝛ/ rpi passio nisi qz tũ applicata fue/ rit meditatõe pi a. sz z vinꝛ in (z nõ sine) ea

Quinto quantũ ad detratis pro/ pria quia filius z verbum similis. species vel yma/ go.

Quinto. qualis fuit quo ad famã quia inclirissim⁹ z nominatissim⁹ habebatur vt do ctor. medicus mi rus z propheta.

Quintum obie cto z dolorosoꝝ multitudo. qa doluit de patris offensa de ma/ tris tristicia zc

Quinto libera/ lissime quo ad omẗ gen⁹ hũa/ nũ in cui⁹ vtili/ tatẗ se totum ẗ pendit. res cor pus z aiãm

rij. revocat a cl pa Attritus est propter scelera nostra. xiij. or/ nat sanguis e⁹ xv. inflammat ad diligẗdum

Quinto cẗn⁹ sine principio q z per mãẗ ẗtnũ im mo cẗnitas ipa arzi ꝓmũbilitas vt tpalis z mu tabilis morij

Quinto ĩfernus mãifestat⁹ ẗbor ribilis q ẗ ple⁹ egestate z penu ria. vilitate z ig nominia. calãi/ tate z miseria.

Quinto amore cõgruo z conue nienti. recto. s. z discreto. dulci sapienti z forti: scienS reꝑbare malũ z eligere bonum.

Quintus ḡd⁹ ẗ complacentiaq ẗtãs ꝓter spon si pulchritudiẗz vt possis dicere Ecce tnpulcher dilẗ mi Sub ũ bra illi⁹ zc.

Fer. vi. Est opus hoc ꝓprium. bona fama obiectaꝫ large Nostreuocãs cuius infernus cõgruit. optet

Sexto. qz vtile z ꝓmodosũ. ẗc ei ẗ lignũ vite affe/ rẗs rij fẗs z vtili tates meditãti. si tñ deuotionis dentib fuerit ri te attritum

Sexto quantuz ad appropriata. Ueras tu sapi/ ens. pulcher. vir tus. bona vita

Sextoqualis ad attinẗtiã qz vere tibi amãdissim⁹ z tot⁹ desiderabi lis frater q ꝓpe tu us. caput. spõs⁹ z amator. õnia tibi factus

Sextum impl/ sio fortis nam impellebant ad tristiciam. iusti cia z equitas di uina sapientia amor z caritas immensa

Sexto pruden tissime quo ad adversariuz cui diuinitatem oc culuit z quasi hamo leuiatan cepit

rvi. honorat i/ mitatores eius rvij. dat pacem inter deum z ho minez. rviij. spo liat infernum

Sexto sapien/ tia dei patris. fons sapientie. verbuz in eccl sis cui⁹ sapie ñ est numerus. a q sapia oisvestl/ t⁹ despicitur

Sexto manife stata est virtus laudabilis. qn tum sit precio/ sa speciosa fruc tuosa

Sexto amore vehemẗtizmaꝫ maiorẗ eẗm cari tatẗ nẗo hz. zc. L⁹ vehemẗtisa moris argumẗ tũ est talis pas sionis platio

Sext⁹ ḡd⁹ ẗ lett cia delectãs ꝓ spõsipleitudiẗz vt possf dicef. Fz mlitudiẗz do/ loꝝ meoꝝ ĩ cor. meo. q mg mlt/ titudo dul. Re

Sabbo Utile z ẗ propriata. ac proxima pulsio. prudẗs Hinc honor est sapiens virtus vehementia letus

Septio. qz post hãc vitã z qñqz i hac vita ꝑmiaro riũ. liberans a pe na. z grãm atqz gl'am augmẗtãs

Septimo quan tum ad opera. es medians. repa rãs. salvãs medi cans qz beatoz

Septio attende qualis sit fm di/ uitatẗ certe ieffa bili in se ẗni pfẗõ ne pfẗcẗ⁹. q ꝓpe q z euo ẗtern⁹. felicitate bẗs atqz p fẗo ipa ẗtnitas felicitas. zc.

Septimum fu it plurium cõ/ passio que fuit multipler nam compaciebatur humano gene/ ri. sibũ ꝑ ẗginiꝝ matri. oim elec toꝝ gregi.

Septimo per/ seuerantẗr adfi nalecomplemẗ tum in finẗ eẗm vlqz pseuerauc rit z completo sacrificio consũ marum est dix it.

xir. reparat an gelicam ruinaz xx. dat gaudia celi rxi rutat ab inferno z pur/ gatorio

Septimo pul/ cher z pulcher rim⁹ ipe. ꝑtea/ ra pulchritudo. speciosus pre fi liis hoim. deco lozatur. vt non sit ei species ne qz decoz

Septimo mãi festatus est rea tus culpabilis. qm adsui remis sioẗm necessari um fuit. tã ma gnũ pẗtũ. grãs plack'm. difficile medicamentũ:

Septimoamo re ꝓstanti z pse neranti in finẗ diligens suos. nũqz a diligẗdo nec in medijs tormentis ces/ sauit

Septimus ḡ/ dus est adherẗ/ tia conglutinãs propter sponsi fortitudiẗm vel charitatem mi hi adherere do bo. est q̃s nos se pabit a carita.

Dñica Glorificãs operans perfectio. compatitur stans Vt reparet pulcher vicium cõstanter adherens.

OLXVIII

¶ Prologus in Rosaria sequentia.

Capit. q̃ntum.

D

Statue tibi speculam. sume amaritudines. Jheremie. tricesimo primo.

Post positam scalam q̃ tradit modum ad passiõem dñi meditãdum. subnectenda sunt aliq̃ Rosaria ad legendum. vt scz q̃ meditari nõ poterit aut cum nõ libuerit. saltem subiũcta pũcula p modum Rosarij cum Auemaria. vel potius cum Auebenigne ihu legat. Et in p̃mis p̃mittũt q̃dam Rosaria de dñica passiõe in generali. scdo ꝗbusdã articulis in speciali. ¶ Rosaria gñalia tradũt fm q̃ varie poterit se hõ exercere circa ipãm passiõem dñi ingñe. Quidam eñ tam sunt inscij z bñficioꝝ dei ignari vt nec historiam noscãt dñice passiõis. z ne hij tñ freũ ei⁹ p̃nent tradit his vn⁹ exercitãdi mod⁹ in Rosario p̃mo a q̃ nemo se poterit q̃ztum uis rudis excusare. ad membra scz christi. qõ dicit. Mens. vires z c̃ Sũt ãt z alij p̃oribꝫ magis illumiãri q̃ scz historiaz noscũt. sed illi considerando inherere neq̃unt. Und̃ opus habent integre eam commemorare. quia vni articulo neq̃unt immorari. Et illis deseruit Rosarium Egressus. supra in monoressaron positũ. Sũt postremo alij in omnibꝫ acutiores. q̃ res p̃spiciunt vsqzqua qz. Et his valet Rosarium ꝗsideratorium. scz Principium. ds. zc. folio In qbꝫ habũ da eis offert matia meditãdi vtz

Exercitatio p̃mi rosarij fm mẽbra christi.

§. p̃mus

P

Primo igitur q̃ p̃funda ꝗsiderare neq̃unt z q̃ christi passiõem fm rem gestam cõmemorare nesciũt. ꝗsilium Jheremie audiãt Speculam sibi statuant amaritudines sumant: Jmagiẽm scz crucifixi sibi p̃figant. Jbi diligenter vultum creatoris sui agnoscãt. in faciem xpi respiciant singula mẽbra circũuoluãt. z q̃ztra dñs p eis passus sit agnoscant. dum a planta pedis ad capitis vticez integrum nil reppẽrint Deuote igitur singula membra salutent z sequẽs Rosarium lesant ¶ Nec est hmõi exercitatio contemnẽda · qm̃ a magnis viris puta Bõauẽ. Bernardino z hmõi frequentata Nã q̃ acucius hic p̃spicere velit. laram z deuotam ꝗtem plandi materiam inuenient. Poterit eñ circa membra singula haberi ꝗsideratio trifaria Pñt eñ considerari q̃ztum

decorẽ z ꝗmẽdationem

ad actus z passionem vtz ex glosula ĩcliniari exẽpli exhibitionem:

Et p singula p̃t hõ obsecrare vt sua mẽbra decorent. z petã p ea ꝗmissa deleãt. put dñs docuit mechteldim. Primo inq̃z poterit hõ ꝗtemplari hec christi mẽbra q̃ztũ ad decorem scz natiuũ z ꝗmẽdationem qua in scripturis z a sanctis efferũtur Et ex hmõi ꝗtemplatiõe debet incitari ad hoꝝ reuerẽtiã z venerationem. Scdo poterit ea ꝗsiderare q̃ztũ ad actꝰ z passiõem vt scz studiose ꝗsideret qd in singulis mẽbris christus egerit vel ptulerit Et eriñ debet incitari ad grãꝝ actiõem. Tercio poterit singula xpi mẽbra attendere quo ad exempli exhibitiõem Et ex hac debet niti ad ꝗformatiõem Quam vt assequat debet p singula obsecrare vt sua vicia p sua illa membra a se cõmissa deleant. z vt eis in vtutib potẽrit cõfigurari. Et hmõi exercitatiões circa membra xpi haberi plene docuit dñs mechteldim dicẽs. q̃ singula ei⁹ mẽbra lucẽt nobis velut specula Uñ z se laudari voluit p singla coꝝ liniamẽta. docẽs etiam quõ in singulis expõere debeam⁹ vicia nrã ꝗtraria z orare p hoꝝ extirpatiõe ¶ Et notãdum q̃ Rosariũ istud tria in summa tenet. Primo hz xpi mẽbra. Scdo ei⁹ ornamẽta pura passiõis insignia. Tercio varia ꝗtiẽt medicamẽta ad sanãda oim petõꝝ vulnera. Prim⁹ versus ꝗtinet mẽbra: aut vt sanius loq̃r potẽtias ĩtnas Reliq̃ extrna Et fiet de his q̃dã executio ĩfra. Et nõ mõ debes attendere crucifixi mẽbra sed z situm hoꝝ quõ scz disposita sint z extensa. Est eñ z ꝗsideratio talis multũ deuota. Attẽde q̃ q̃ hz caput inclinatuz ad te deosculandũ. brachia extẽsa ad amplexandum Man⁹ aptas ad remittẽdum. corp⁹ expositũ ad se totum impendendum. pedes infixos ad tecũ cõmanẽdum. latus aptũ ad te in illud intromittẽdum Age ergo o aia esto sicut colũba nidificãs in foraminꝫ petre in cauernis macerie. puola man⁹. puola pedꝫ inuola lateri. ibi eñ tuta req̃es. ibi secura q̃es zc.

Porro ornamẽta ponũtur triplicia scz põtificalia sacerdotalia z regalia. qbꝫ ipm q̃ppe q̃ verus fm ordinem melchisedech sacerdos. z rex regis filij⁹ erat. coronauit impia mater synagoga. Egredimi igitur o filie syon z videre regem in diademate. pontificez in cydari ymmo in omni ornamẽto suo irrisorio dicentem Ecce ter vester. Sed p corona regia serrum est illi corona spinea. pro torque aurea colaphum sine mia. Pro vexillo bellico crucem cum titulo septo zc Patent ornamenta in Rosario.

¶ Sed attende victualia Pro cypho habet spongiam. pro lagena acetabulum. p vino acetũ. p mecrare mirrã. p medone fel amarissimũ. Sed z vide que sit huius familia Ab oib suis est derelictus tãq̃ hospes z pegrin⁹. pdidit sodales optimos. inuẽit hostes pessimos. Pro reddituario habuit furem. pro secretario traditorem. pro vexillifero symonem cyreneum. pro cubiculario latroẽm neq̃z q̃ exprobrauit ei pro infirmario derisorem. pro vestiario spoliatorez. Pro refectorario fellis bibratorem. pro dormitorio sepulchrum. pro lectulo saxum duꝝ in petra excisum

Quis ergo in hoc cōsideratiōe ñ mouebit ad compassionis affectum.

¶ Ponuntur item nouissime modi curationum aut medicamēta q̄bꝫ nobis medet z q̄ assumpsit p salute nostra. Uñ cū summa ḡtitudine z mentis deuotiōe retractāda. z iō ītima deuotiōe vna cū ornamēris z armis eq̄ vt xp̄i mēbra venerāda Quis ei seruus de dira capitate dño ꝓpugnāte liberat⁹ ñ bastā aut mucronē seu cetera bellica arma ī q̄bꝫ crept⁹ est diligat z āplectat: Aut q̄ mulier spōsi acq̄sita vulneribꝫ si forsan pegre ēs abierit ñ cotidie ꝓtrectet aōr eiꝰ qd̄ relicꝫ pignꝰ Sic z aīa fidelis victricia arma xp̄i sp vt Anselmꝰ ait excolere bz z īfirmꝰ ꝓplexari ātidota q̄bꝫ curatꝰ Nā z indulgētias sup hoc remēratiōe plures pōtifices ꝓtulerūt ¶ Et notādū q̄ rosariū istō legi poterit cū illa salutatiōe ꝓi Aue bēigne ibū Addēdo in fine Et scissima aīa tua sp sit bñdicta. Aut vires aut genua zc̄ variādū scōm ꝝbū: Aut ad arma poteris legere oraciūculā illā Bñdcī pape ī rigmo suo orātis. Cūcta xp̄i armatura nos ꝶ saluet vt fuka pfruamur gl'a Amen: ¶ Versus vide sup̄ post monotesserō gersonis. in sabbato legendos vt ibidem signatum est folio

			Nutritiua
	Vegetatiue		augmētatia.
			generatiua
			exterius
	Aprehensiue		
			interius
	sensitiue		
Vires anime			apperitie.
	motiue		
			executiue
			intellectus
	cognitie		
			intellectus
	intellectiue		
	volitiue		

Attractiua. retentiua.
digestiua. expulsiua.

visiua. auditiua. olfactia. gustatiua. tactiua

sensus cōis. ymagiātia. estimatia. memoratiua.

concupiscibilis. irascibilis.

naturalis. vitalis. animalis.
agens. possibilis.

speculatiuus. practicus:

Affectiua que dicitur voluntas
Imperatiua que est libertas

¶ Hec est distinctio venerabilis petri de Ayliaco quam prosequitur in suo tractatu de anima. Sed ñ hic de his seriatim agendum. Legatur super potencijs aīe rōnalis Gerson in de mistica theologia pulcherrima cū ibi pōit. Sed pro re nrā iam applicandum. Contempletur itaq̄ mens christo deuota q̄ singule he anime christi vires fuerunt in naka pfecte p grām supornate z deiformes z deifice. iugiter deo inherentes. Contempletur q̄ ex viribꝫ vegetatiuis tota natura est exaltata quia per eas ad obsequium dei summi admissa. Vere teste ꝓphera lucerūt ei stelle cum iocunditate. z omnia ei spontanee obsecuta.

¶ Prosequutio Rosarij premissi.

b Benedic aīa mea dnō z oia q̄ intra me sūt nōi scō eiꝰ ps

Pro q̄licūq̄ declaratione Rosarij supioris sciēdū q̄ ī pmoꝝsu ponūt potēcie aīe xp̄i q̄ eas bñdicat aīa nostra cū ōibꝫ q̄ sūt itra eā. Insūt āt aīe rōnali q̄nq̄. scz potēcie hīt⁹ acc⁹ zc̄. pmittit āt in ꝝsu z ī pmis bñdicitur Mēs ipa in q̄ sūt oia ista. Vere sp z incētnū merito bñdicēda q̄ ordie z dignitate supat ī imēsum ōnia creata vtū ī sacramētali ē declaratū. Bñdcā igit̄ sit dñe ibu mēs tua deiformissiā q̄ ī pncipio cātiōis ī instāti ꝝbo ē ypostatice vnita oī grāz ꝝitate repleta toto vniuerso lōge plata. tā mei amās q̄ p me egit tali a z tāta z exposuit oia sua. O sit īcētnū bñdcā z vltra Et p hāc tuā mētē scissiāz ffoꝛma mētē meā ōpraua tā zc̄. Et poterit hic mens poni pro vi supiori z spiritali q̄ infra aīa pōitur p vi inferiori z vita corpali zc̄. Secō bñdicūt vires. i. potentie xp̄i omis Quaz numerosus est exercitus Sunt enim in anima qua

Luis vires.

Has itaq̄ semp benedicamus. ¶ Videat deinde qualia ex viribꝫ sensitiuis reliquerit nobis exemplaria disciplinę Quis non dico scribere. sed quis vel experimere immo quis intelligere poterit q̄ sensus oēs exteros z internos sub disciplina habuerit magister omnis disciplinę. O si vel ad momentum videre datum fuerit quomodo speciosus ille pre speciosis omnibus hominum filijs omnes diuinos illos sensus auerterit pfecte a malo. conuerterit q̄ ad omne bonū O si vel tenuiter capere poteris quid ī viribꝫ illis apprehensiuis internis versabatur. in quibꝫ haut dubie non nisi optima quecq̄ fuere.

¶ Preterea sensuales vires motiue appetiue perfectissime fuerūt in eo. Nam irascibilis aduersabat ōni malo. tendebat concupiscibilis in omne bonum. Et has ita qz bñdicam9 z p nostraz appbensiuaruz virium reformatiōe erozem9 Memineris etiam qz' tum his passus. z qz ex his seruierit tibi z qzta ?tuleri bona ¶ Motiue ar crecutiue scz vires vel spūs naſales aiales z vitales. nō tales quales nostra angustia ppetiſ eas. in qbz dum vna boz remittiſ itē ditur altera. z ecōtra vna intensa fit remissioz reliq. Jurta illud vulgare Dum vires naſales remittūtur aiāles intēdūtur z ecōtra: Nō sic in qz nō sic. sz ambi dexter fuit in vtrisqz. neutrius act9 vt creditur obstitit alteri qppe posito in latitudine mētis. q z pfect9 in animalibz z naſalibz ñ ppedit9 Ozem9 eum p hac latitudiēm spūum vel virium ei9. vt si in latitudine hac sectari non possim9 gigantem currētem vel saltē donec vt aiāles ira in eius cultum extendam9 vt minus in nos poterunt naſales. Nec miraculo sit cuiq qz dño ihesu latitudiēm potentiaz anime tribua9. q multis viatoribz etiam vanis fuit vel ex pte concessa vt possim9 declarare nisi plitas obstaret Habuit aliqz rulam latitudiēm mētis salomō velut arena que in litore est maris. Concesso fuit ad boza scō bñdicto dum sub vno radio totum ?speterat orbem Cirus. alexander. petrus blesen z qs ante dirisse debuissem Origenes z ceteri qqz in hac pticipauere q rum mire fuere actiones q secus nō pñt saluari. Et hanc non excitatam abditam vocat Aug9 aie opationem. ¶ Sed iam ad vires intellectiuas veniēdum Sed qs ozo baz pfcōnes. qs item laudes qs qs p nobis gtulerint passiones digne poterit explicare Vere nō est q potest ad hec. ¶ Fuit intellect9 innumerabilibz z luminosis cogitatiōibz illustratus qppe plenus ōni veritate vtē de sacramēto est declaratum. ¶ Memorie intellectiue obliuio nulla accidebat sed stabilis in omni bono nūqz peti neuo vltenuiter offuscata ¶ Pozro qz christi voluntas in ōibz pfecta. qz dei z primi dilectione charitate ōniū. itē ?rtutū rapertis adornata. facile innuit quia ōni grā plen9 erat teste euangelista. Habes de gratis christi generalibz. singlariz zc. vtē folio

Sileat hic ois lingua. hec laus maxima erit q i laude se deficere z succūbere fateaſ. Ozemus q nostras reformet vires z pficiat ymaginem suam. Gratias agamus q nec supmis his suis viribz a passione p nobis pepercit. Versabat obiecta dolozosa in memoria Considarabat nostram ingratitudinem. passionis frustratiōem intelligentia. Compatiebatur z nimium sup his estuabat voluntas illa inamozata. In omnibz est viribz passus vt reformaret omnes. O gratias illi.

¶ De habitibus. §. pm9

Tercio benedicendi sunt habitus illi preclari habituatissime vnime christi qui inclinant potencias ad actum. Et ergo fm q triplices sunt potencie etiam triplices habitus in christo est reperire.

Scz bit9 sensuales / ītellectuales. practici speculatiui / affectionales.

¶ O benedicti sint habitus sensuales. qui omnē sensualitatem ad omne inclinabant bonum. Benedicti item habitus intellectuales qui omnes perfecti in te fuere.

Et sunt duo practici / tres speculati — scz ars prudentia / scia ītellēs sapia

O dijudicet qui poterit qz hi pfecti in christo fuere

¶ Postremo habitus potentie volitiue omnis ē virtus moralis. que qz in christo perfecte nō nostre est disserere lingue. Quis enim christo prudētioz circa consiliabilia. quis eo iustioz circa communicabilia. quis circa terribilia fortioz. aut temperantioz circa delectabilia? Vere nullus. ¶ Patet ergo q in christo fuerunt habitus boni scilicet scientia z ?rtus in summo. Nunqz sibi vendicarant in eo locum habitus mali cuiusmodi sunt ignorantia z peccatum. O sint igitur benedicti

¶ De speciebz in christo §. ij.

Fuerūt autem z in christo species rerum Est ar species vt hic capitur similitudo vel ymago rei cognite. manens naturaliter in anima etiam postqz ipsa desijt actualiter cognoscere apta nata ducere aiam in noticiam rei cuius ipsa est ymago vel silitudo. Et est species sensibilis pura silitudo rei pticularis in fantasia. Item qz intelligibilis scz silitudo rei vniuersalis existens in intellectu possibili. Hoc aūt notatu dignissimum q quo acriozes vigozosiozes qz fuerint vires seu potentie ipsi9 aie eo clariozes et subtiliozes efficatiozes oportet existant ipse species sensibiles z intelligibiles. Cum igitur potencie rpi non modo eucratice z nature puritate predite. vez z a verbo dei illustrate z ei compersonate fuerunt. Liquet qz dignitose ille species in anima christi modo singularissimo refulserūt Et eo nimirum clariores quo ipsa christi humanitas illis eterni verbi ?deis z prothotipo pstiterit vicina. O qz placidas (quidam exclamat) qz acres qz diuas cosideraciones et dijudicationes) vt iā de speciebz sensibilibz loquar) christus habuit cū vel lapidem vel herbam aut cererorum quodlibet pticularium creatorum z potissim pticularem homiēm lucidis z suauissimis suis fantasmatibz ipsis suis oculis abstractiue disperit. O quid illi mentis O quid considerationis in singulis fuit Si legitur de sanctis aliquibz hominibz q i omni creaturarum occursu mox in creatoris subuebat

tur ꝓtemplatioēm. q̄d de ipsis oīm creatori incarnato domino ihesu sentiendum ¶ Porro si iuxta p̄ allegari verbum. disserentem cyceronem omnis facūdia deficeret. si maronis musa eberet. cum volet. q̄ illis genericis vniuersalium rerum christi cōceptib⁹ disserere puta ex anima angelo z hmōi īmaterialib⁹ rebꝰ elicitis q̄d nobis hinc dicēdum. Aerte digitus oponēd⁹ ori Lorda cum māib⁹ sunt leuāda. p illis lucidissimis speciebꝰ. diuinissimis cōceptib⁹ ōni pegrinationis z incolatus sui rpc in gl'am patris z cēnam nostram salutem habitis. christus ipse laudandus bñdicendus glorificand⁹ Le cōfiteor bñdico laudo glorifico honoro magnifico supereralto z adoro dñe ihesu p ōnib⁹ sacris de me z pro me habitis cogitatōnib⁹ diuinis Te laudāt celū z terra.

De affectionib⁹ anime Jhesu §.iij.

Sunt q̄nto in anima etiam affect⁹ qui i christo ob eor pfectiones sunt beneficendi. Sunt autem hec affectionēs diuise fm vim irascibilem: Et ossis eas christus assumpsit quas in natura plantauit. Nūq̄ tamen inordinate neq̄ rōnis iudicium p̄ uenientes. ꝓter quod z magis vocantur in christo pro passiones q̄ passiones. Gaudium in christo fuit quia exultauit in spū sancto. Math. xi. Iram habuit quia infremuit z conturbauit seipm teste io be. Et marci. iij. legit q̄ ꝓtristat⁹ sup cecitate cordis eorum circūspiciens eos cum ira dicit. Inimicꝯ odio habuit fm q̄ inimicꝯ. z pfectō odio odiuit oēs peccātes ado q̄ tabescere eum fecit zelus suus. immo qui z comedit eum. De tristicia q̄d dicam! Aerte iminente passione pauere cepit z tedere z tristis esse vsq̄z ad mortem.

Porro affectum dilectionis eius quis vel modice cogitabat cum z in aduersarios z capitales inimicos pfectissima. eius dilectio fuit Unde in psalmo. cir. in dñi ihu p̄sona ꝓpheta dicit. p eo q̄ diligebam eos aduersabanꝯ. z postea Odium pro dilectione mea. Quod vt iudeorum peccatū grauius irelligat ōt. Necesse igitur dilectioēm dñi Jhu in eos ñ pfunctoriam fuisse. aut vt dici soleat supficialem. Et licet hic nō dicatur q̄z ta fuerit. Magna tamen ex fideli seruo eius z docili discipulo officioso comite paulo coniectare nostre aperitur fenestra. Is cīm q̄z tum amauerit ex ꝓbis eius q̄ veritatem loquens coram deo nō mentitur testimoniū ei reddēte ꝓscia sua i spiritu sancto adaperit in magna illa tristicia z continuo cordis dolore quo aliquando optabat anathēa esse p fratrib⁹. ad Romanos. ix. Vere magna hec dilectio sed serui sed discipuli haut q̄q̄z paris illi q̄ nemo maiorem habuit charitatem. qui omnib⁹ filij⁹ dei dilectionis exemplar prepositus z datus magister. Non tamen oportet q̄ sic etiam christus sicut paulus anathema fieri cupiat a deo z̄c. sicut nec optet (licet paulo magis amauit) ideo etiam omnia q̄ paulus passus est patiebatur. Illis cīm spiritus datus erat ad mensuram. Christus autem non ad mēsuram Unde nihil tale passus licet ex dilectiōe sua q̄ maiorem nemo habuit ad inimicos tristicia ei magna z dolor continuus cordi eius incomparabiliter magis q̄z paulo. z̄c. Et de his affectib⁹ loquitur crebro in psalmis z ꝓphetis. Ut in. xxxv. Ubi nos habemus Quasi fratrem quasi proximum complacebam z̄c. Ibi Dieronimo teste hebraica veritas habet. Tanquam amicus tanquam frater incessi. tanquam mater lugens z tristis incuruabar. ¶ Habuit ergo matricium affectum. Et in. xxv. Factum ē cor meum tanquam cera liquescens in medio ventris mei. Utq̄z ex amore qui liquescere facit. Qui affect⁹ amoris si tantus erga inimicos fuit quis comphendet quales in amatos aut in deum ipsum extiterit. Aerte diximus quedam supra sed indicibile est prorsus. Et grande quiddam de hoc innuit principium psalmi. xiiij. Diligam te domine. Ubi in hebraeo habetur archanicha adonay. hoc ē Matricaliter amabo te domine. Vel matricaliter mouebor in te. O cogitet mens ista. sileat lingua de inexplicabili

¶ Omnes igitur affectiones dominus ihesus et eas perfectissimas habuit. nam pro nostra salute eas assumpsit. Quid igitur tante dignationi retribuere quid nisi gratiarum actiones z congratulationē debemus! Gratias itaq̄z tibi referat domine Jhesu omnis lingua super penalibus delectabilib⁹ suauissimisq̄z affectionibus tuis propter me assumptis. O da mihi sentire quantum super meis peccatis dolorem. quantum pro salute gaudium p̄sensisti. Da q̄z mihi affectiones meas tuis conregulare vt ō nullo gaudeam nisi de quo tu gauisus fuisti. non doleam nisi quod indoluisti. non irascar nisi cui irat⁹ fuisti. Sp. spem q̄d ꝓmeruisti mihi.

De actib⁹ in anima christi §.iiij.

Sarto sunt iam in anima actus quidam in christo extollendi. Et sunt duplices Scilicet cognitiui. z affectiui. Quia de ea procedunt cognitiōes z volitiones. Que in christo q̄z fuerunt pfecte quis verbis consequetur. ¶ Quales cognitiones habuit ex superioribus eliciendum.

¶ Quinq̄z enim iuxta doctores modos habuit cognoscendi Scz fm

dinā naturam	oia actualia z potēcialia
gloriam	oia finita actualr. ifinita hītu
grām z sicꝯ	oia ad redēptioēm spectātia
naturam nouit	q̄ spectāt adv̄ uersi⁹ stitutōez
exp̄iētiam	que venerunt ad sensuum orga

¶ Nam ⁊ fm vltim modū didicit ex his q̃ passus est obediẽtiam. Sic qz temptatus ⁊ passus factus ẽ misericors ⁊ potens ad auxiliandum eis qui tempt̃ tantur Ad hebreos scdo. Non em̃ habem⁹ pōtificez q̃ nō potẽs sit ad ꝓpaciẽdū ifirmitatib nris sed potẽs est fact⁹ qm̃ tẽptat⁹ p ōnia pro similitudine ibidẽ q̃rto capl'o. Et ad ꝓdolendum potens est qm̃ ⁊ ipse circũdat⁹ fuit infirmitate ibidẽ. v. cap̃. O qualis hic cōtemplatiōis abissus q̃le pfundū cogitatōz ¶ Ac tus ãt volitiuos dm̃ ihū q̃s exp̃met? Nō em̃ seipo teste vẽit facere volũtatẽ suã sz ei⁹ q̃ misit eũ pris. Certe si nosti apprehẽdere volita pris ⁊ act⁹ volitiuos domini ihesu ꝓtemplare Satius est sup his tacere q̃z dicere indigna. Magna tñ ex his q̃ de affectib p̃sertim dilectiōis dicta sunt supra fenestra nobis patet ad videndū act⁹ mẽtales dm̃ ihū ad introspiciẽdum ⁊ ꝓgnoscẽdū cor ⁊ aim cogitatiōes ⁊ ꝓsilia ãgustias et ꝓtinuos merores cordis ei⁹ ⁊ orōnes ⁊ plact⁹ a p̃mo incarnatiōis momẽto vsq̃z in horam emissi spũs

¶ Magis em̃ christo q̃z paulo dolor continuus. Quia erat ei latitudo mẽtis sicut arena in litore maris Igitur sicut p̃s p̃allegato. s. cix. Semp diligebat tristabatur semp dolebat ⁊ orabat ꝓnũct⁹ corde vulnerat⁹ intrinsecus p oīb ⁊ singl'is nobis ¶ Circa cui⁹ actus mentales ⁊ hoc dignissimũ annotatu. quod q̃dam ait sup illo ꝓbo Dñs ihesus ascendit in montem solus orare. marhei. xiiij. Non sic accipiendum ꝓbum illud Aut qd̃ pnoctauit in orōne q̃ si tũc vacuũ illi a predicationis laboze tempus ad orandũ fuit. Non em̃ in illa mentis nostre angustia fuit dominus ihesus vt nō cum p̃dicaret simul attentissime oraret. In latitudine em̃ mentis ꝓstitut⁹ ōnia verissime ꝓgnouit rectissime iudicauit iustissime voluit. Semp igitur orauit Sed quoniã id suum orare nostre infirmitati nō imitabile. voluit ad exemplũ nob aliq̃n seq̃strat⁹ orare. Quemadmodum ⁊ ipe in iohãne ꝓtestat. vbi grãs egit lazarum resuscitaturus. Leuemus animos sursum totisq̃z virtutum neruis aiãm diuinam cum ōnib q̃ intra eam sunt magnificemus semp. Et per hec iam dicta ptz p̃mi versus explanatio q̃tulacumqz. ¶ Quo circa notandum q̃ quo spũalia p̃stant corpalib eo his potencũs ⁊ actib spũalib operosius bñdicẽdum incũbere oportet. Id item sciendum q̃ non mouere quempiam debeat q̃ plures q̃z quinqz dictiones in vno ꝓsu ponũtur cum magis ad meditandi materiam amministrandum q̃z ad rosaria legendum versus sint collecti. ⁊ q̃ superfluunt facile possunt intermitti vel ad duas ꝓsimul vna salutatio dici

¶ Versus secundus.

Vlso de internis viribz anime christi ia ad externa membra benedicenda se sermo deflectat. In p̃mis ãt bñdicẽdum Caput domini hoc vel simili modo dicendo. O caput a deo exaltatum. angelicis spiritib tremendum. ioanni baptiste reuerendum. auro optimo ⁊ carmelo assimulatum. pro me hnmiliatum. palmis pugnis ⁊ arundine cesum. septuaginta duab (vt aiunt) spinis perforatum. in tradendo spm̃ patri inclinatum: Obsecro p huius alt'capitis inclinatioẽm ⁊ pfundã hũiliationem. da mihi oẽm elati mei capitis superbiam ꝯuincere. Ecce hic complecuntur tria illa supra p̃missa qz ponitur capitis

decor ⁊ commẽdatio — auro ⁊ carmelo assimilatus
act⁹ ⁊ passio — qz hũiliatũ. cesum. pforatum
exempli exhibitio — hũilt'r pri inclinatũ ⁊c.

¶ Deinde similiter ⁊ os bñdicendum ⁊ triplici ꝯ modo colendum vt dicatur

O os — veritatis tenax
indam proditorem deosculans
homines sapiẽtiam docens

O sculteris me osc'o oris tui. ¶ Dans vt ego verisim tenax sp̃ qz sapientiam docens

Deinde tertio ad aures dm̃ Jhesu bñdicẽs accedendum. vt dicat hoc vel consimili modo

O aures — A deo pfecte celesti melodia refecte
blasphemijs ziuꝯ clamoribz affẽ.
In auditu aur̃ obediẽtes ⁊ pri icliate

Vos bñdico obsecrãs vt obediẽtiam detis

O oculi ihũ — O te ocl'i colũbaꝯ. lacte loti
sepe lacrimis madefcti. velo obuelati
Simplices ⁊ ab omni malo auersi

Auerte oculos meos ne videant vanitatem ⁊c.

O dentes — pl'chriores vino. sicut grex tõsaꝯ
Cruentati. forsan ⁊ excussi
Nũq̃z in malã iram exasperati

Nõ in iram exasperem dẽtes meos sz ruminationis spũalis insere ⁊ exacue dentes

O gene — pulchre sic̃ turtur'. sic̃ fragmẽ mali pũici
alabastre. in morte decolorate
pre ꝓcũdia sepe rubore obducte

Da verecundiam condecentem

O ligua — O ligua eucharis. ligua bõa. fauũ distillãs
potionẽ felleam ⁊ acetosam gustãs
In qua dolus nõ erat sed grã diffusa.

Da vitem dolum. da ⁊ abstinentie virtutem grãm q̃z linguarum

O collũ — Altissimum vere sicut turris dauid. eburnea ⁊ vt monilia
Crebro colaphizatũ. crucisonere p̃ssum
Parẽtib obedienter inclinatum

Da humilem sub ōni ĉaka subiectionem

O humeri — tributis pp̃z me seruientes suppositi
Crucis ligno ⁊ erratica oue onusti
laboribz a iuuentute subiecti

Vos benedico obsecrans. quo des fortiter laborare tibi christe.

tãq; cera liq̃scẽs vno ẽne z ocko spõse vlneãtũ
o cor di ꝓ nos ꝓstatũ z militari lãcea trãsfixum.
nũ ve scm̃ scõꝝ armatũ vite portãs nõia filioꝝ
(vulnera cor meũ charitate
Vere btã scõs ãplerãtia pditos recipiẽtia
o brachia Dire ĩ cruce retorta. prẽsa z expãsa
In oẽ dei obsequiũ propte extensa
da vt me totũ ĩ tui aõrẽ extẽdã tuis brachijs ãplectar
O va pelli vi salõis vt tabernacla cedar
o pelli vt celũ extẽsa sãguie purpurã. estu tabuacli
p pelle mea ĩmo. p tota eccia data (afflicta
Resuscita me quo pellẽ meã ponã pro te
aureez torãtiles plene tacieꝝ mirrã distillãtes
o ma⁹ Frigore affẽ cruci affixe. clauis pforate
q̃ ꝓdidistꝝ celos curastꝝ egros z opatões reãs
Vos laudo orans vt dersꝝ opatões rectas
Veri ade vñ z eccia fabricata vez tẽplum
o latus lãcea milꝝ trãsfixũ z sacroꝝ pignoꝝ effluxiz
hiraculũ factũ columbinũ
Inhabitem semper tibi
colũne fortitudis z bases tori⁹ edificij spũal.
o ossa nõ q̃dẽ vt vi agni ꝓminuta varie tũ afflicta
In q̃bꝫ ñ erat sanitas ꝓkbata z abscõdita.
Cõforta me z da vt fortitudinẽ meã custodiã ad te.
acũ⁹ ẽtici vallat⁹ lilijs eburne⁹ saphirꝝ distinct⁹
o vẽẽ fame extenuat⁹ z ĩtrecũisti tormẽtꝝ tract⁹
cui⁹ vmbelic⁹ vt crat tornatil' ñ egẽs pocul'
Ne dolcã male ventrẽ meõrie ne cadat ĩ pulverem.
pedes pchri rei similes auricalco. (ei affixi
o pedes pdicatõe fatigati. a magdalẽa lori vincti cru
Vias bõas ãbulãtes z i bono pseuerãtes.
Nõ currãt pedes mei ad malũ pstẽt in bono semper
Sublimissiã sub q̃bꝫ curuãt genua oia
o gẽua sepe ĩ orõe curuata tormentis afflicta.
Reuerẽtiali z filiali tiore pri fiera
Jgsce meã pigriciã z ĩdutõz ꝓfer fuerẽtiã z feruorẽ
Manuũ z pedũ ñ rapaces vt aqle.
o ũguel ꝓ me funibꝫ ꝓstricti cruẽtati z afflicti
Ois mali emunes z vere agnini
Non sim rapax mali.
sacratissiã viscera brissiã ĩtima
o ĩtia diro z vario dolore ꝓ nos affecta
In q̃bꝫ ois filioꝝ cõstat gloria
Vos benedico z laudo reformate mea interioza
o sacriã sup aurꝝ z topasyõ ãplectẽda.
o vlneã dira dura z sup nũez multiplicata
nrõꝝ vulnez medicamẽta z va aõꝝ isignia.
Bñdico singula orãs vt curetꝝ aie vulnera
Sigãtꝝ fortissiã ve marmoreis colũnis silia
o crura sepi⁹ stãdo eũdo orã⁹ fatigata z tormẽtꝝ affẽã
sup aureas bases fũdata z i bono pstãtia
Da perseuerantie z fortitudinis virtutem.
nobile z pulcꝝ mirabile oibꝫ dotibꝫ glificatũ
o corp⁹ bũiliatũ afflictũ passiõibꝫ expositũ
cui in nullo pepcisti sz pro nob a te traditus
Te benedico peteno corpus meũ benedici
o aia Deo dilecta z placita Sana aiam nrãz
b por⁹ pp nos tradita z expirata faciẽs eã placitãz
iferior affẽõibꝫ scis z passiõibꝫ plẽa Gratam tibi
Capitis oris z cordis z oim mẽbroꝝ
sãguis tã abũde. penose caritatie effusus
tã multoꝝ fructũ z bonoꝝ causatiu⁹ sit in
eternum bñdict⁹
scissiã ab oi corruptõe aliẽa bũilliã exaltatissiã
o caro vulnere sup vln⁹ liuore tũore z tormꝝ affẽã.
q̃ndis bitudis maria nrẽ resuscitatiua
Sit sp bñdcã. ñ aduersꝝ spm̃ cõcupiscat mea
bũdcã z sp bñdicẽdissima.
sz tõitas cui inseparabilitz hypostatice bũaitas vnita
Quã nulla sat pt laudare lingua
A solis ortu vsz ad occasũ et b nẽz vsqz i se. sit bñdcã
bñdictũ z dlcissim̃ ꝝ fortissiã pt qd nlz sal
sz tnosm̃ nom̃ piũ ꝓfessũ exaltatũ z laudabile pp(uat
nos blasphematũ
nomẽ magnũ z glioſũ ĩ oibꝫ sctificãdũ. et b
nũc z vsqz i seculũ cũ z a tota celesti curia sit bñdez a.
Occiã paucis ãnotauim⁹ circa singla mẽbra. In q̃
bꝫ abũda deuotiõis z ꝓtẽplatiõis ẽ materia sz ta il
li⁹ m̃bra suptracta q̃ relinq̃m⁹ meditatori z exercitan
ti iuestigãda nil ide. p seq̃ntes vltra nisi tm̃ aliq̃ circa
hoc verbum Intima ãnotãdo. p deuotiõe excitãda
qz sub b vbo ꝓhendũt oia mẽbra interioza in relicis
nõ enũerata. q̃ oia iuxta nid in xpo fuerẽt lesa ac pla
p nob passa. Vñ z ipa nõ gñali nõie solũ. sz z specia
li cultu sũt bñdicẽda. Quoꝝ etiã cognitio ad b iuxta
pfatũ mgrz Jo. nid potissim̃ valz vt multitudiez do
loꝝ xpi vtcũqz scias. vñ pauꝝ eũ in seq̃ntes dicẽ⁹ de
illis Sũt igit ĩ q̃libet hõie pfcõ (vñ z in xpo fuerunt
q̃nqz dnie ptiũ seu mẽbroꝝ interioꝝ ĩ q̃bꝫ q̃s pati pt
vt tradit Alt⁹ li. suo de aialibꝫ. z sũt ista
Ossa q̃ sz ñ sunt ꝓfracta. ñ tm̃ ẽ sãitas relicta Muscu
li Qui sũt mẽbra neruosa multiplir lesa Nerui q̃ cõ/
fracti fuerũt z pforati Arterie pulsatiles q̃ exhau
ste fuerũt z iporẽtes Vene sãguis q̃ sãguie vacue
fuerũt etꝝ ꝓpresse. Et sz dẽtes sunt inseualia. ossa
tm̃ oia hec ledi pñt q̃dãmõ p aduẽtionẽ porẽtie tacti
ne. Sũt ãt fm vitatẽ vt alit⁹ ait vbi s̃. Capitꝝ ossa
lir. In collo dorso z spõdilibꝫ. xxiij. In brachijs tho
race. i. pectorezeis adiũctis. lxiij. Et in pedibꝫ totidẽ
preter alia plura ossa. ¶ Ita q̃ in summa. cc. sep/
tuaginta ser ossa scõm subtilem cõputationem. cir/
ca quorum coniunctionem homo pati potest. Et li/
cet in domino iesu (euangelista Johanne teste) os n̄ o
sit cõfractum. Tamen vt sepe in propheris conq̃/
ritur nullum fuit ex ossibus a dolore z passione sa
num. ¶ Non enim (vt ait) fuit sanitas in os

sibi cius. O igit cōpatiamur taz multiplicitet passo singula salutem⁹ ossa ¶ Musculus est mēbrum nerūosum in quo cōplectitur mot⁹. z hz sensum. z ē qdam quasi cōpositū ex carnea substātia inuoluta p/ uis neruis reticulatim eā circūdantibi. Sunt autē musculi multi in capite. collo. gutture. facie. dorso. z alijs mēbris. qz p hos musculos monentur mēbra hinciñ. z sē. d. trir. Et hij omīs in xpo cōfracti ¶ Ner u⁹ est qui suscipit spūm animalez a cerebro z defert ad singula mēbra ad faciendū sensū. Et est substan/ tia viscosa a cerebro directa p corpus vt p ipm sensū z motū largiat corpori ¶ Prim⁹ trū ortus eorum est a corde. sed principiū diuisionis est a cerebro. Et sūt in capite. collo. dorso. visceribi. manibi. nerui xxvij principales. Et sunt hij nerui de coz numero q̄ sen/ sum habent. O dolcam⁹ ¶ Arterie sūt vie spūum et vehicula vite z virtutū q̄ vite habent operationē z po tentiā. quia in hoc salus indiuidui cōsistit. Cōtinent etiā aliquid sanguis arterie z vocātur venc pulsati/ les arterie quasi arte vie aeris. eo q̄ pulsat in eis spi ritus aeris p cordis dilatationē aut cōstrictionē. aut euentationē cordis. aut etiā vent⁹ ad arteriā vocis. Et oriūtur a corde. Uū cum coz dñi fuit transfance/ atū omnes sunt quodāmō cōfosse ¶ Uene autē. sez nō pulsatiles sunt in quibi principaliter decurrit sā/ guis qui est sedes aie. z ducunt ab epate sanguinem p corpus ad nutriendū ipm. Et sunt numero plres. Que trū oēs sic sunt exhauste vt null⁹ vel pene null⁹ in eis remāserit sanguis Unde merito a nobis sunt benedicēde z colende zē. Habent z reliq̄ fere singu la mēbra plures sub se partes merito a nobis benedi cende z meōrande. qm̄ nihil in eis integrū est relictū sed nō est nostz ponere pres corpis hūani omnes Qui deuotionez circa hec habuerint facile ex auctori bus physicis poterint sibi aggregare eas.

¶ Ornamenta pontificalia . §. primus

O Pontifex serē z ipollute. episcope irrephensi bilis. episcope aiarum p hōibi assūpte. arrē denti mihi in te epūm z auctorē fidei nostre videntī mihi te in cathedra crucis inter viuos z mor tuos in ꝛfractione stantem. ornamenta pontificalia ꝛsiderāti occurrit q̄ pro ornamētis pōtificalibi cir/ cūdatus sis innumeris passionū instrumētis qb⁹ es afflictus ¶ Nam pro mitra aut cydari pōtificis ser tū spincū ptulisti vt credit ex septuaginta duabi spi nis acerrimū nimis ¶ Pro anulo subarratiōis sig/ no z fidelitatis in sponsam indicio digiti tui cruore ꝓpo insigniuntur ¶ Pro cyrothecis candidis cau telam boni operis demonstrantibi indueris clauis grossis z ferreis ¶ Pro clamide aut pallio patri/ archatus aut archiepiscopatus illuderis veste alba plene confusibilitatis ¶ Pro pontificis sandalijs incarnatiōis misterium signantibi confoderunt pe des tuos clauis ferreis. ¶ Pro baculo aut ferula pontificis designante christi potestatem. Dabant ti bi arundinem pre se ferentem ꝓtāt; vacuitatem

¶ Ornamenta sacerdotalia . §. secōs.

O Sacerdos in eternum fm ordinem melchise/ dech mediator dei z hominum factus. q̄ man datum accepisti a prē vt sacerdos pro nobis fieres i temeripsum. offerens pro hominibi hostias z vota in die solemnitatis magne in ipso pascha. in magō transitu eductionis z egressionis israhel de egipto a seruitute dura fornacis ferree. Juuat considerare qualibi vestibi indutus eras dum tu ihesus sacerdos magne dura illa statione ad altare crucis stabas. dū acerbo suspendio fidus mediator in sacrificio vesp/ tino manibi elevatis pendebas. grande illud obedīē tie incensum quo nulla victima melius offerebas. z sarban vt aduersarcetur tibi assistebat. Certe sordid; veltibi indutus eras Nam p stola iocūditatis illu; sus es funepenositatis Pro alba z sic de alijs vt patz in glosa interliniari vt suum.

¶ Insignia regalia §. iij.

Credimini z nūc o filie syon aie fideles z videte regem regum verum z pacificum salomoēm ex regali pgenie dauid ortum. regem salem z gle. re gem pacis z iusticie. videte in q̄z quo apparatu in die solemnitatis z sue coronatiōis a nouerca sua impia synagoga honoratur. Uidete quō arma bellica com mutantur Herebas eīm o inuictissime regum p rega li galea velamen oc'oz. O Auerte oculos meos ne videāt vanitatem. z sic de alijs. vt patet in glosa inē liniari vt supra

Modi curationum multiplices . §. iiij.

O nsiderandum mihi postremo o domine ihe su medicamentum z medice o bone samarita ne q̄z mee salutis fuisti cupidus q̄z pro morbo meo curando studiosus. Nam omnibi modis quibi cor/ poraliter infirmi curantur me sanare curasti. Prio enim quidam incisione curantur. Et tu te circumci di pro me sanando voluisti. Circumcidar z ego a vi cio omni z in membris omnibi atq̄z anime viribi et sic de alijs vt patz in glosa interliniari